

ZPRAVODAJ

UNIVERZITY PARDUBICE

◆ číslo 24, LISTOPAD 2000 ◆

• vyvrcholení oslav 50 let vysokého školství v Pardubicích v akademickém týdnu od 25. do 30. září 2000 •

Projev rektora Univerzity Pardubice doc. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc.

**k slavnostnímu shromáždění, které se konalo
dne 27. září 2000 při příležitosti vyvrcholení oslav
padesáti let vysokého školství v Pardubicích**

Magnificence, Spectabiles, Honorabiles, Exelence, Cives academici Universitatis Pardubicensis, vážené dámy a vážení pánové,

dovolte mi, abych Vás přivítal na akademické půdě Univerzity Pardubice, a to jak jménem svým, tak i jménem celého vedení školy. Děkuji Vám všem, že jste přišli, abychom si společně připomněli padesát let existence naší alma mater.

Prvního července roku 1950 vyšlo ve Sbírce zákonů Vládní nařízení ze dne 27. června 1950 o některých změnách v organizaci vysokých škol, kterým byla zřízena Vysoká škola chemická v Pardubicích, Vysoká škola strojní a elektrotechnická v Plzni a Vysoká škola strojní v Ostravě. Vznik vysokého školství v Pardubicích je svázán s existencí chemického, potravinářského a strojírenského průmyslu ve městě a regionu. V důsledku ztráty některých chemických závodů po mnichovském diktátu a uzavření českých vysokých škol v průběhu druhé světové války se v Pardubicích vytvořila chemická výzkumná základna, ve které působila celá řada významných odborníků. Část z těchto badatelů postupem následujících let přešla na pardubickou vysokou školu nebo s ní spolupracovala a přispěla k vytvoření celé řady vědeckých škol a bezesporu dopomohla k rychlému nastartování výzkumné činnosti. Rád bych zmínil taková jména jako Viktor

Ettel, Albert Renger, Rudolf Lukeš, Ota Černý, Vlastimil Herout, Miroslav Ferles, Miroslav Jureček, Miroslav Kalousek, Miroslav Matrka, Otakar Mikeš, Jiří Mýl, Jiří Klikorka, Rudolf Přibyl, Ivan Smoler, Jiří Sládeček, Miroslav Večeřa, Jan Wanka a další. Nemenším podílem k rychlému rozvoji práce pedagogické a vědecké v obtížných pod-

mínkách prvních let existence přispěla řada tehdy mladých učitelů, vzešlých vesměs z proslulých vědeckých pracovišť na pražských a brněnských vysokých školách, k nimž patřili například Jaromír Horák, Mojmir Machovec, Pavel Kratochvíl, Vladimír Pechoč, Josef Jeník, Milan Souček, Milan Adámek, Stanislav Havel, Karel Čermák, František Kosek, Jiří Denkstein, Stanislav Kotrlý a řada dalších. V roce 1953 získala škola nový název, Vysoká škola chemicko-technologická v Pardubicích. Pod tímto názvem ji veřejnost znala více než čtyřicet let. Postupně se stabilizoval systém kateder teoretických i technologických, rozšiřoval se badatelský záběr školy a stoupal počet odborných publikací v zahraničí i u nás, zvyšoval se počet kontaktů s průmyslovými podniky. Škola postupně rostla nejenom co do počtu posluchačů, ale rozšiřoval se také počet laborato-

ří, poslucháren a kolejí.

(pokračování na straně 35)

PRVNÍ PROMOCE A SPONZE V NOVÉ UNIVERZITNÍ AULE

promoce DFJP - červen 2000

Dopravní fakulta Jana Pernera, Fakulta ekonomicko-správní a Ústav jazyků a humanitních studií letos poprvé na závěr akademického roku 1999/2000 využily novou univerzitní aulu ke svým promócím a sponzím.

Fakulta chemicko-technologická zůstala zatím věrná Východočeskému divadlu Pardubice, kde byly dne 17. června v 8.30 a v 10.30 hodin předány diplomy 17 magistrům ve studijním programu Speciální chemicko-biologické obory, 45 inženýrům v programu Chemie a technická chemie a 13 inženýrům v programu Chemie a technologie potravin. Kromě toho dostalo své diplomy rovněž 18 studentů doktorského studia, kteří mohou nadále užívat titul Ph.D. (ve studijním programu: Chemie a chemická technologie - 7; Analytická chemie - 4; Chemie a technologie ochrany životního prostředí - 1; Anorganická chemie - 1; Organická chemie - 2; Chemické a procesní inženýrství - 2 a Chemie a technologie materiálů - 1).

Fakulta ekonomicko-správní měla své dvě promoce a dvě sponze 27. června. Svá studia ve studijním programu Hospodářská politika a správa ukončilo 96 inženýrů, 105 bakalářů studujících

v prezenční formě studia a 9 bakalářů studujících v kombinované formě studia.

O den později, 28. června, přišli na řadu absolventi **Ústavu jazyků a humanitních studií**. Slavnostní sponzí ukončilo studium programu Specializace v pedagogice 49 bakalářů a ve studijním programu Učitelství pro základní školy získalo své akademické tituly 24 magistrů.

Jako poslední se dočkali svých diplomů studenti **Dopravní fakulty Jana Pernera**. A jelikož dopravní fakulta má své dislokované

promoce FES - červen 2000

pracoviště v České Třebové, promoce se konaly na dvou místech - v České Třebové 30. června v 10.00 hodin v kině Svět a v Pardubicích dne 3. července v 9.30 a ve 12.00 hodin v univerzitní aule. Svůj inženýrský slib složilo 23 absolventů studijního programu Dopravní inženýrství a spoje v České Třebové a 122 absolventů téhož studijního programu v Pardubicích. Slavnostní sponze absolventů kombinovaného bakalářského studia se na dopravní fakultě uskutečnily na podzim (viz níže).

Petra Voženílková
referent pro studium a výzkum

Zpráva o přijímacím řízení na akademický rok 2000/2001

(zkrácená verze z oficiální zprávy univerzity zveřejněné k 15. září 2000)

Dopravní fakulta Jana Pernera

Údaje o studijních programech

Číslo a název studijního programu

3709R - bakalářský studijní program

DOPRAVNÍ TECHNOLOGIE A SPOJE

- počet přijatých uchazečů - 35

- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 1

3708T - magisterský studijní program

DOPRAVNÍ INŽENÝRSTVÍ A SPOJE

- počet přijatých uchazečů - 393

- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 43

Termíny přijímacích zkoušek:

13. - 15. června 2000

Předměty a druh přijímací zkoušky: matematika a fyzika - písemná zkouška.

Kriteria hodnocení přijímacího řízení:

Po bodovém ohodnocení písemných prací a prospěchu ze střední školy byli uchazeči seřazeni sestupně podle počtu dosažených bodů (maximálně možný počet bodů činí 300, z toho 100 bodů za matematiku, 100 bodů za fyziku a 100 bodů za prospěch.

Body za prospěch se vypočtou podle vzorce: počet bodů = 100/celkový průměr). Uchazeči byli přijati na studijní program podle výše dosažených bodů a kapacitní možnosti daného oboru. Bez přijímacích zkoušek byli přijati pouze absolventi gymnázií, kteří maturovali z matematiky a dosáhli celkového průměru do 1,40 včetně.

Souhrnná tabulka:

Programy	Počet přihlášených			Počet účast. zkoušky			Přijato bez př. zk.			Přijato po př. zk.			Přijato celkem
	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	
Bc.	-	44	44	-	35	35	-	1	1	-	34	34	35
Mgr.	484	287	771	371	202	573	37	6	43	296	54	350	393
Celkem	484	331	815	371	237	608	37	7	44	296	88	384	428

Fakulta ekonomicko-správní

Údaje o studijních programech:

Číslo a název studijního programu

6202 R - bakalářský studijní program

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA A SPRÁVA

- počet přijatých uchazečů do stud. programu - 485
- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 0

Termíny přijímacích zkoušek: 6. a 7. června 2000

Předměty a druh přijímací zkoušky: matematika, cizí jazyk - písemná zkouška

6202 T - magisterský studijní program

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA A SPRÁVA

- počet přijatých uchazečů do studijního programu - 159
- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 102

Termín přijímacích zkoušek: 29. června 2000

Předměty a druh přijímací zkoušky: obecná ekonomie, právo, matematické metody - písemná zkouška

Kriteria hodnocení:

Pořadí uchazečů je určeno podle klesajícího součtu bodových zisků ze všech částí přijímací zkoušky, případně zvlášť pro každou z obou forem studia (prezenční, kombinovaná).

Souhrnná tabulka:

Programy	Počet přihlášených			Počet účast. zkoušky			Přijato bez př. zk.			Přijato po př. zk.			Přijato celkem
	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	
Bc.	1128	479	1607	940	325	1265	0	0	0	374	111	485	485
Mgr.	326	0	326	149	0	149	102	0	102	57	0	57	159
Celkem	1454	479	1933	1089	325	1414	102	0	102	431	111	542	644

Pozn.: Přijímací řízení nebylo k 14. 9. 2000 ještě ukončeno.

Fakulta chemicko-technologická

Údaje o studijních programech

Číslo a název studijního programu

2802T - magisterský studijní program

CHEMIE A TECHNICKÁ CHEMIE

- počet přijatých uchazečů do studijního programu - 499
- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 479

Termín přijímacích zkoušek: 26. června 2000

Předměty a druh přijímací zkoušky: matematika, chemie - písemná zkouška

2901T - magisterský studijní program

CHEMIE A TECHNOLOGIE POTRAVIN

- počet přijatých uchazečů do studijního programu - 235
- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 230

Termín přijímacích zkoušek: 27. června 2000

Předměty a druh přijímací zkoušky: matematika, chemie - písemná zkouška

3912T - magisterský studijní program

SPECIÁLNÍ CHEMICKO-BIOLOGICKÉ OBORY

- počet přijatých uchazečů do studijního programu - 120
- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 0

Termín přijímacích zkoušek: 26. a 27. června 2000

Předměty a druh přijímací zkoušky: chemie, biologie - písemná zkouška

3441R - bakalářský studijní program **POLYGRAFIE**

- počet přijatých uchazečů do studijního programu - 41
- z toho přijato bez přijímacích zkoušek - 37

Termín přijímacích zkoušek: 27. června 2000

Předměty a druh přijímací zkoušky: matematika, chemie - písemná zkouška

Kriteria hodnocení:

Přijímací zkoušky jsou hodnoceny průměrnou bodovou hodnotou z obou předmětů přijímací zkoušky. Z těchto hodnot je sestaveno pořadí a požadovaný počet nejlepších uchazečů je doporučen k přijetí ke studiu. Dosáhne-li větší počet uchazečů o studium stejného průměrného bodového zisku u hranice pro doporučení k přijetí ke studiu, je posuzována rovnoměrnost výsledků v obou předmětech přijímací zkoušky, studijní výsledky na střední škole a v úvahu jsou brána i pomocná kritéria (např. účast na olympiádách z předmětů přijímacích zkoušek).

Souhrnná tabulka:

Programy	Počet přihlášených			Počet účast.zkoušky			Přijato bez př. zk.			Přijato po př. zk.			Přijato celkem
	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	
Bc.	44	13	57	6	4	10	33	4	37	2	2	4	41
Mgr.	1168	112	1280	187	48	235	674	35	709	117	28	145	854
Celkem	1212	125	1337	193	52	245	707	39	746	119	30	149	895

Ústav jazyků a humanitních studií

Údaje o studijních programech

Číslo a název studijního programu:

7507R - bakalářský studijní program

SPECIALIZACE V PEDAGOGICE - STUDIUM UČITELSTVÍ ANGLICKÉHO JAZYKA

- přijato - 55, po odvolání - 0, bez přijímacích zkoušek - 0

Termíny přijímacích zkoušek:

5. června 2000 - písemné, 19. - 20. června 2000 - ústní

Předměty a druh přijímací zkoušky: anglický jazyk - písemná, ústní

Kriteria hodnocení přijímacího řízení:

Na základě výsledků bodového hodnocení písemné části 83 uchazečů v pořadí pozváno k ústní zkoušce, součet bodů z písemné a ústní části stanoví pořadí uchazečů pro přijetí.

7507R - bakalářský studijní program

SPECIALIZACE V PEDAGOGICE - STUDIUM UČITELSTVÍ NĚMECKÉHO JAZYKA

- přijato - 31, po odvolání - 14, bez přijímacích zkoušek - 0

Termíny přijímacích zkoušek:

5. června 2000 - písemné, 9. - 20. června 2000 - ústní

Předměty a druh přijímací zkoušky: německý jazyk - písemná, ústní

Kriteria hodnocení přijímacího řízení:

Na základě výsledků bodového hodnocení písemné části 68 uchazečů v pořadí pozváno k ústní zkoušce, součet bodů z písemné a ústní části stanoví pořadí uchazečů pro přijetí.

6107R - bakalářský studijní program

HUMANITNÍ STUDIA - JAZYKOVÁ A SOCIOKULTURNÍ STUDIA

- přijato - 40, po odvolání - 8, bez přijímacích zkoušek - 0

Termíny přijímacích zkoušek:

5. června 2000 - písemné, 12. - 13. června 2000 ústní

Předměty a druh přijímací zkoušky: cizí jazyk - písemná, kulturně-historický test, ústní pohovor

Kriteria hodnocení přijímacího řízení:

Na základě výsledků bodového hodnocení písemné části 51 uchazečů v pořadí pozváno k ústní zkoušce, součet bodů z písemné a ústní části stanoví pořadí uchazečů pro přijetí.

7105R - bakalářský studijní program

HISTORICKÉ VĚDY- KULTURNÍ DĚJINY

- přijato - 60, po odvolání - 10, bez přijímacích zkoušek - 0

Termíny přijímacích zkoušek:

5. června 2000 - písemné, 19. - 20. června 2000 - ústní

Předměty a druh přijímací zkoušky: kulturně-historický test, ústní pohovor

Kriteria hodnocení přijímacího řízení:

Na základě výsledků bodového hodnocení písemné části 81 uchazečů v pořadí pozváno k ústní zkoušce, součet bodů z písemné a ústní části stanoví pořadí uchazečů pro přijetí.

Souhrnná tabulka:

Obor	Počet přihlášených			Počet účast. zkoušky			Přijato bez př. zk.			Přijato po př. zkoušce			Přijato celkem
	prez.	komb.	celk.	prez.	kom.	celk.	prez.	komb.	celk.	prez.	komb.	celk.	
Bc. - AJ	873	0	873	649	0	649	0	0	0	55	0	55	55
Bc. - NJ	483	0	483	416	0	416	0	0	0	31+20	0	51	51
Bc. - JSS	355	0	355	291	0	291	0	0	0	40+8	0	48	48
Bc. - KD	101	0	101	86	0	86	0	0	0	60+10	0	70	70
Mgr.	0	33*		0	0	0	0	16*	16*	0	0	0	16*
Celkem	1812	33*	1845	1442	0	1442	0	16*	16*	224	0	224	240

Pozn.: */Přijímací řízení nebylo k 14. 9. 2000 ještě ukončeno.

(zdroj pv)

IMATRIKULACE - slavnostní sliby nastupujících vysokoškoláků na Univerzitu Pardubice

V závěru 43. týdne proběhly v univerzitní aule na Univerzitě Pardubice imatrikulace. Noví studenti, kteří se zapsali pro akademický rok 2000/2001 do prvních ročníků prezenčního studia, skládali svůj vysokoškolský slib a stali se tak zapsáním do matriky studentů Univerzity Pardubice.

Slavnostní akademické obřady zahájil **ve čtvrtek 21. října ve 14 hodin Ústav jazyků a humanitních studií**. Před prorektorem univerzity docentem Jiřím Málkem a ředitelkou Ústavu jazyků a huma-

nitních studií docentkou Milenou Lenderovou složilo 140 studentů akademický slib, aby se mohli stát řádnými studenty 1. ročníků prezenčního bakalářského studia ve čtyřech studijních oborech - Kulturní dějiny, Jazyková a sociokulturní studia a Studium učitelství anglického nebo německého jazyka.

Ze 1442 uchazečů o studium na ÚJHS, kteří vykonali červnové přijímací zkoušky, bylo přijato 224, z nichž 140 se do 1. ročníku zapsalo a studium v akademickém roce 2000/2001 zahájilo.

promoce říjen 2000

V dopoledních hodinách imatrikulaci předcházela další akademický obřad - slavnostní bakalářská sponze a magisterská promoce. 35 absolventů Studia učitelství anglického nebo německého jazyka Ústavu jazyků a humanitních studií ukončilo svá bakalářská studia a získali titul „bakalář“. Zároveň obdrželo 16 absolventů magisterského programu Učitelství anglického nebo německého jazyka pro základní školy titul „magistr“.

V pátek 20. října v 9 hodin začala v univerzitní aule imatrikulace Dopravní fakulty Jana Pernera. Slavnostní studentský akade-

mický slib složilo, za přítomnosti prorektora univerzity docenta Jaroslava Jandy a děkana fakulty profesora Milana Lánského, 237 studentů 1. ročníku nově zapsaných do magisterského studijního programu Dopravní inženýrství a spoje. Celkem bude v letošním akademickém roce studovat v 1. ročníku fakulty prezenční formou 297 studentů a 140 studentů formou kombinovaného studia při zaměstnání.

Přijímací zkoušky na fakultě letos absolvovalo 608 z 815 přihlášených uchazečů.

Tentýž den se od 11 hodin uskutečnila ještě slavnostní bakalářská sponze, při níž obdrželo své vysokoškolské diplomy 66 absolventů kombinovaného bakalářského studijního programu Dopravní technologie a spoje, oboru Dopravní management, marketing a logistika.

Studenti prvních ročníků Fakulty chemicko-technologické složili svůj akademický slib **v sobotu 21. října** (v univerzitní aule v 9.30 hod. a v 10.30 hod.). Členy akademické obce univerzity se stali 292 nově přijatí studenti prvních ročníků prezenčního studia čtyř studijních programů - Chemie a technické chemie, Chemie a technologie potravin, Speciálních chemicko-biologických oborů a Polygrafie. Slavnostní slib složili studenti za přítomnosti prorektora univerzity docenta Jiřího Cakla a vedení fakulty v čele s děkanem docentem Josefem Kotykem.

Poslední akademické sliby na Univerzitě Pardubice složili nově zapsaní studenti prezenčního studia **Fakulty ekonomicko-správní v pátek 10. listopadu**. Očekává se, že v 1. ročníku bude letos studovat v obou formách studia (prezenční i kombinované) asi 275 studentů (z toho více než 2/3 ve studiu prezenčním) ze 485 přijatých, při čemž zájem o bakalářské studium na fakultě ve studijním programu Hospodářská politika a správa projelilo 1607 uchazečů (resp. 1265 se zúčastnilo přijímací zkoušky).

(vv)

Z jednání Akademického senátu ÚPa v novém akademickém roce

Dne 11. října se sešli opět po vysokoškolských prázdninách i senátoři, aby na svém 12. zasedání dle programu:

- jednali o transformaci Ústavu jazyků a humanitních studií na Fakultu humanitních věd,
- projednali změny a doplňky fakultních předpisů,
- projednali 1. změnu rozpočtu na r. 2000,
- provedli doplňující volby člena předsednictva AS.

Předseda senátu doc. Koudelka podal v úvodu zasedání informaci o změnách ve složení AS ÚPa. Za dva studentské senátory se novými členy AS ÚPa stali: student 4. ročníku Dopravní fakulty Jana Pernera Michal Bolek a Petr Knotek, student 3. ročníku Fakulty chemicko-technologické. Jelikož se změny ve studentské části senátu promítly i do předsednictva senátu, byly provedeny doplňující volby. Ing. Marek Dymák jako jediný navrhovaný kandidát byl jednomyslně zvolen členem předsednictva AS ÚPa.

AS ÚPa schválil návrh transformace Ústavu jazyků a humanitních studií na Fakultu humanitních studií, který byl předložen akreditační komisi v rámci realizace Dlouhodobého záměru ÚPa.

Senát rovněž diskutoval předložené materiály ke změnám a úpravám fakultních předpisů, které posléze s některými doplněními schválil. Jednalo se především o změny v Organizačním řádu a organizační struktuře ÚJHS, které by odpovídaly potřebám nově koncipované fakulty a zabezpečily její kvalitní personální zázemí. Další drobné úpravy zaznamenal Statut FChT a Volební a jednací řád AS FChT. Po rozpravě byl schválen rovněž Statut akademické psycho-

logické poradny, Studijní a zkušební řád pro doktorské studium a související změny ve Statutu a Stipendijním řádu Fakulty ekonomicko-správní.

V části zasedání, která se týkala projednání 1. úpravy rozpočtu v roce 2000, podal rektor univerzity doc. Ludwig přehled o dotacích, které získala univerzita v období od schválení rozpočtu do konce září. Prorektor doc. Cakl vysvětlil účel užití a způsob rozdělení navýšení dotace na vzdělávací činnost ÚPa, jež bylo před tím projednáno s děkany fakult a ředitelkou ÚJHS. Akademický senát schválil způsob rozdělení dodatečně získaných finančních prostředků a předložený návrh změny rozpočtu na r. 2000.

V závěrečném bloku ředitelka Správy kolejí a menzy Eva Skokanová informovala o aktuální situaci v ubytování studentů. (Všech 1 657 lůžek je plně obsazeno. Neuspokojeno zůstává 245 žádostí studentů z 1. ročníků a 68 žádostí studentů z vyšších ročníků.) Rektor veřejně poděkoval všem, kteří se podíleli na úspěšné organizaci a zajištění vyvrcholení oslav padesáti let vysokého školství v Pardubicích v akademickém týdnu od 25. do 30. září 2000. Kvestor znovu dovysvětlil některé záležitosti kolem vyrovnání dluhu za budovu 901 na Stavařově. Informoval o možnostech užití předpokládaného navýšeného limitu FRIM v závěru roku (nákup vozidel Multicar pro údržbu univerzitního kampusu a Dacie double cab jako náhradu za dosluhující skříňovou Škodu 1203, výměna investičních prostředků za neinvestiční s ÚJHS na nákup kopírovacího stroje). Prorektor doc. Janda seznámil senátory se zaregistrováním změn v Příloze č. 1 Statutu ÚPa, týkajících se studijních programů a programů pro ha-

bilitační a profesorská řízení, jež byla před časem předmětem jednání AS UPa. Dotaz senátora Petráše týkající se problematiky softwaru EKONFIS zodpověděl kvestor a prorektor doc. Cakl. Doc. Mikulášek informoval o Běhu Terryho Foxe, který se uskutečnil v rámci VII. Městského festivalu v Pardubicích v sobotu 7. října. Na jeho

organizaci se podílely katedra tělovýchovy a sportu, Univerzitní sportovní klub a Klub onkologicky nemocných v Pardubicích. Senátoři byli informováni i o dalších festivalových akcích univerzity a o účasti Univerzity Pardubice na veletrhu pomaturitního vzdělávání v Brně GAUDEAMUS 2000.

(vw)

USNESENÍ 49. ZASEDÁNÍ ČESKÉ KONFERENCE REKTORŮ Lednice na Moravě, 21. a 22. září 2000

Česká konference rektorů (ČKR) přijala na svém 49. zasedání následující usnesení:

1. ČKR s politováním konstatuje, že předpokládané finanční prostředky ze státního rozpočtu pro vysoké školy na rok 2001 jsou nedostatečné pro realizaci připravených rozvojových programů, čímž se nadále prohlubuje tíživá situace vysokých škol České republiky. ČKR pověřila své předsednictvo, aby v této záležitosti neprodleně jednalo s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.
2. V souladu s narůstajícím významem vysokých škol při vytváření evropského vzdělávacího a výzkumného prostoru zahájila ČKR práce na koncepci dalšího rozvoje vysokých škol ČR, která by zabezpečovala jejich dlouhodobou prosperitu v těchto nových podmínkách. V souvislosti s probíhající restrukturalizací systému studia na vysokých školách ČR očekává ČKR ze strany státu vytvoření podmínek, které by zajišťovaly jejich kontinuální rozvoj.

3. ČKR se zabývala návrhem věcného záměru zákona o výzkumu a vývoji a zdůraznila nezbytnost institucionálních prostředků pro výzkum na vysokých školách. V návaznosti na Národní politiku výzkumu a vývoje doporučuje ČKR vytvářet ze strany státu základní podmínky pro podporu a rozvoj výzkumu a vývoje v jednotlivých regionech.
4. ČKR podporuje návrh sdružení CESNET, aby prostředky získané z prodeje sítě CESNET byly využity výhradně pro rozvoj sítě a zkvalitnění služeb pro členy sdružení. ČKR požaduje, aby představenstvo sdružení rozpracovalo návrh využití prostředků získaných z prodeje sítě CESNET a předložilo jej k posouzení ČKR ještě před projednáváním na valné hromadě sdružení.

V Lednici na Moravě dne 22. září 2000
Za Českou konferenci rektorů
prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., předseda

USNESENÍ 50. ZASEDÁNÍ ČESKÉ KONFERENCE REKTORŮ Praha, 19. října 2000

Česká konference rektorů (ČKR) přijala na svém 50. zasedání následující usnesení:

ČKR na svém zasedání zhodnotila návrh rozpočtu vysokých škol na rok 2001 a konstatuje:

- předkládaný návrh rozpočtu vysokých škol je v hrubém rozporu s programovým prohlášením vlády v oblasti podpory růstu vzdělanosti,
- podíl navrhovaného objemu finančních prostředků pro vysoké školy z celkové kapitoly školství činí cca 60% v porovnání s obdobným podílem v zemích OECD,

- navrhovaný rozpočet neumožňuje realizaci připravovaných rozvojových programů, přičemž pokračující nedostatečné financování vysokých škol povede ve svých důsledcích k závažnému zhoršení kvality studia na českých vysokých školách a následnému zhoršení jejich konkurenceschopnosti v rámci EU,
- za nejzávažnější důsledek nedostatečného financování považuje ČKR prohlubování rozporu mezi požadavky na zvyšování vzdělanosti a možnostmi vysokých škol poskytnout vzdělání větší části populace v souladu s trendy uplatňovanými v EU

V Praze dne 19. října 2000
Za Českou konferenci rektorů
prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., předseda

• fakulty • fakulty • fakulty • fakulty • fakulty • fakulty • fakulty • fakulty • fakulty • fakulty •

Rozhovor s Ing. Martinem Dvořákem, členem administrativní mise OSN v Kosovu, bývalým členem Vědecké rady Fakulty ekonomicko-správní

Od října roku 1999 působí v Kosovu v rámci Mise OSN v Kosovu (UNMIK) ve funkci „Municipal Administrator“ pro město Istog Ing. Martin Dvořák, v letech 1990 – 1998 primátor města Hradce Králové. V dané době také úzce spolupracoval s Fakultou ekonomicko-správní, a proto jsme si dovolili požádat ho o následující rozhovor.

Co je cílem Vašeho současného působení v Kosovu?

Jako člen dočasné administrativní mise OSN v Kosovu jsem byl pověřen funkcí „Municipal Administrator“, což je poněkud těžko přeložitelné označení nejvyššího reprezentanta UNMIK v každé z 29 obcí v Kosovu. Obce tu ovšem mají spíše strukturu našich okresů, protože například Istog, kde sloužím, má kolem padesáti tisíc obyvatel, kteří žijí v téměř třiceti obcích, z nichž „měs-

to Istog" je s necelými deseti tisíci obyvateli největší. Takže administrátor je cosi, co se u nás nejspíše blíží přednostovi okresního úřadu. Mým základem je postupně v souladu s celkovým působením UNMIK nastolit pravidla a právní rámec pro fungování státu, ekonomiky, státní správy i samosprávy.

Jaký je nejzásadnější rozdíl se správě obcí v Kosovu a v České republice?

Tím nejviditelnějším rozdílem v současné struktuře správy obcí v porovnání s Českou republikou je fakt, že tady se jedná o jakési dočasné a provizorní orgány, které zkrátka nemají plnohodnotný mandát, získaný ve volbách, ale jsou jen jakousi jejich náhražkou v podobě jmenování UNMIKem. Místní politická reprezentace obce tedy nemůže v pravém slova smyslu rozhodovat, ale jen doporučovat administrátorovi, který má právo posledního slova a definitivního rozhodnutí.

Před odchodem do Kosova jste mimo jiné přicházel také do kontaktů s Univerzitou Pardubice. V jakých oblastech se naplňovaly?

Mám pocit, že jsem s Vaší univerzitou spolupracoval ještě v době, kdy to ani univerzita nebyla. Měl jsem tu čest být několik let členem Vědecké rady FES, ale po pravdě řečeno mnohem větší potěšení mi dělalo každoroční setkání se studenty 1. ročníku, jímž jsem se pokoušel osvětlit něco málo z tajů řízení statutárních měst a také nastítnit strukturu a smysl Svazu měst a obcí České republiky. Vždycky znovu jsem byl příjemně překvapen, že tolik mladých lidí vydrželo skoro dvě hodiny poslouchat povídání o tématech, která mohou připadat zajímavá jen mimořádně vyšinutým osobnostem, jakými jsou například starostové a politikové vůbec. Bylo to ale vždycky velice milé a přátelské setkání především tím, že i když padaly občas docela nepříjemné dotazy, byly zjevně kladeny proto, že tazatel chtěl znát odpověď nebo alespoň můj názor na to či ono. Nikdy jsem nepocítil v podtextu takové otázky útok, předem vyhraněný názor a snahu mě napadnout, jak se to občas stávalo na besedách jinde. I s odstupem času i vzdálenosti bych za to rád ještě doatečně znovu poděkoval.

*Děkuji Vám za rozhovor
PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Katedra veřejné správy FES*

NATO Advanced Study Institute 2000 – Junior Centrum Seč

účastníci letní školy NATO ASI 2000 - Seč

Ve dnech 25. 6. - 7. 7. 2000 se konala v Junior Centru Seč **letní škola NATO Advanced Study Institute (NATO ASI) „Properties and Applications of Amorphous Materials.“** Letní škola byla organizována Michigan State University, East Lansing, USA a Společnou laboratoří chemie pevných látek AV ČR a Univerzity Pardubice na základě grantu uděleného NATO.

Vědecko-pedagogické zaměření NATO ASI pokrývalo široké spektrum aktuálních problémů fyziky a chemie amorfních materiálů a vybrané aspekty jejich aplikace. Dvanáct zvaných lektorů (P. Boolchand, Cincinnati; D. Drabold, Ohio; H. Eckert, Münster; S. R. Elliott, Cambridge; W. Milne, Cambridge; P. Ordejon, Barcelona; M. Poulain, Rennes; R. Street, Palo Alto; M. Stutzmann,

München; P. Thomas, Marburg; M. F. Thorpe, East Lansing; M. Vaněček, Praha) předneslo celkem 36 přednášek. Důraz byl kladen na strukturu amorfních materiálů, problém rigidity, perkolace a „self-organizace“, elektronovou strukturu, optické vlastnosti, transportní jevy a metastabilní efekty. V jedenácti seminářích (G. A. Adrianssens, Leuven; E. Černošková, Pardubice; M. Frumar, Pardubice; R. Kerner, Paříž; A. Kolobov, Tsukuba; P. Krečmer, Cambridge; J. Málek, Pardubice; E. Mytilineou, Patra; P. Nagels, Antverpy; L. Tichý, Pardubice; Y. Wang, Osaka) byly předneseny příspěvky věnované fotoindukovaným procesům, termickým vlastnostem a relaxačním jevům, struktuře, uspořádání na krátkou vzdálenost a teplotě měknutí amorfních materiálů. M. Barrio (Mexico) zorganizoval

„Our Big Boss“ Prof. M. F. Thorpe (Michigan State University, USA) v zajetí problému „self-organizace“ ve sklech

Prof. R. A. Street (Xerox, Palo Alto, USA, spolupracovník nositele Nobelovy ceny Sira N. F. Motta (D^+ , D , D^0 stavy)) hovořil o amorfních tenkovrstvých tranzistorech a p-i-n fotodiodách

Mimořádně kvalitní vědecko-pedagogický program letní školy kombinovaný s příjemnými chvílemi sportu, tance i návštěvy Prahy, Kutné Hory a Chrudimi ocenili mnozí účastníci v dopisech, které nám poslali po ukončení letní školy. Profesor David Drabold, Ohio University, USA nám mimo jiné napsal: ... „Wanted to say it in print- the meeting in Sec was a huge success. I think I can honestly say that it was the best meeting that I have ever been to, by measure of what I learned and who I met. The organization was perfect and so too were the talks and their coverage. Meetings of this type are unusual value and involve much more work and time than ordinary meetings - but they do pay off!“....

Všechny podrobnosti týkající se letní školy jsou stále na adrese:
[http:// slchpl. upce. cz/ nato.](http://slchpl.upce.cz/nato)

Ing. Eva Černošková, CSc.

Prof. M. F. Thorpe

doc. Ing. Ladislav Tichý, CSc.

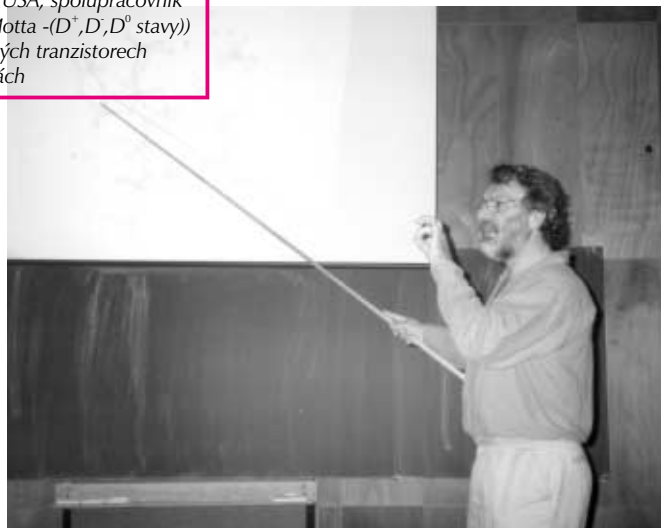
za organizační výbor NATO ASI 2000, Seč

zval „ad hoc“ seminář: „Nové pohledy na problém teploty měknutí amorfních materiálů“. Ve třech posterových sekcích bylo také prezentováno 39 původních vývěskových sdělení.

Celé akce se zúčastnilo celkem 93 účastníků ze 23 států světa (Anglie, Austrálie, Belgie, Bulharsko, Česká republika, Francie, Holandsko, Japonsko, Kanada, Maďarsko, Německo, Portugalsko, Rumunsko, Rusko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Uzbekistán, USA).

Orální příspěvky budou publikovány v knize: „Properties and Applications of Amorphous Materials“, NATO Series, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, The Netherlands v roce 2001.

Vynikající pracovní i kolegiální atmosféra celé letní školy stimulovala řadu odborných diskusí mezi účastníky a nebylo výjimkou, že u posterů se diskutovalo do 23:30 hod.

Prof. S. R. Elliott (Cambridge, UK) vysvětluje problém vibrační dynamiky amorfní sítě

OZNÁMENÍ

komise pro volbu děkana

Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice

Komise pro volbu děkana FChT zřízená akademickým senátem této fakulty oznamuje, že písemné návrhy na kandidáty na funkci děkana podané členy akademické obce a vědeckou radou fakulty přijímá do 8. prosince 2000 prostřednictvím svých členů (doc. Ing. Ladislav Svoboda, CSc., KANt; doc. Ing. Petr Lošťák, DrSc., KOAnCh; doc. Ing. Helena Tichá, CSc., KOAnCh; doc. Ing. Josef Královský, CSc., KAICH; Ing. Patrik Pařík, Ph.D., KOCh), případně je lze vložit do schránky akademického senátu.

doc. Ing. Ladislav Svoboda, CSc.
 předseda volební komise

• konference • semináře • konference • semináře • konference • semináře • konference •

ŘÍP 2000 ÚSPĚŠNÝ

4. mezinárodní vědeckotechnická konference Řízení procesů ŘÍP 2000 se konala ve dnech 11. - 14. června 2000 v hotelu Dlouhé Stráně v Koutech nad Desnou. Touto konferencí se Katedra řízení procesů a výpočetní techniky Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice připojila k akcím pořádaným při příležitosti 50. výročí založení chemického vysokého školství v Pardubicích. Zároveň si připomenula 40. výročí založení katedry. Na organizaci konference se spolupodílely pobočka České společnosti průmyslové chemie univerzity, Ústav počítačové a řídicí techniky FCHI VŠCHT Praha a Katedra automatizace CHTF STU Bratislava. Záštitu nad konferencí převzal děkan FChT pan doc. Ing. Josef Kotyk, CSc.

Konference si již získala v odborné veřejnosti svůj kredit, o čemž svědčí fakt, že v 30ti členném mezinárodním programovém výboru, kterému předsedal vedoucí katedry ŘPVT doc. Ing. Stanislav Krejčí, CSc., bylo zastoupeno 16 zahraničních členů (z Anglie, Bulharska, Francie, Litvy, Maďarska, Německa, Polska, Portugalska, Rakouska, Ruska a Švýcarska) a 6 členů bylo ze Slovenska. V organizačním výboru, kde byl předsedou prof. Ing. Ivan Taufer, DrSc., pracovalo celkem 17 členů (z toho 7 ze Slovenska). Redakční rada sborníku měla 4 členy, 3 pracovníci katedry se věnovali technické realizaci sborníku na CD ROMu. Odbornou úroveň garantovali prof. Ing. Oskar Schmidt, CSc. (VŠCHT Praha) a prof. Ing. Oldřich Drábek, CSc. (Univerzita Pardubice). Na propagaci konference se významnou měrou podílely odborné časopisy AT&P Journal (Slovensko), AUTOMATIZACE, AUTOMA a CHEMagazín. Technické zázemí (výpočetní techniku) zajistila firma INITnew Šumperk (ředitelka Ing. Lenka Bartoňová, absolventka pořadatelské katedry) a sponzorsky konferenci podpořila ALIACHEM, a. s., divize Synthesia Pardubice. Všem za tuto pomoc patří vřelé poděkování.

Konference se zúčastnilo celkem 156 účastníků (z toho 24 ze Slovenska a 9 ze zahraničí - Německo, Polsko, Rusko, další zájemci zejména z Ruska si žel nestačili vyřídit povinné vízové dokumenty). Je potěšitelné, že zvýhodněné finanční podmínky pro doktorandy byly těmito studenty plně využity a jejich účast na konferenci byla jedním výrazným oživením programu a zároveň dobrou školou pro ně samotné.

Program konference byl rozdělen do šesti tematických celků:

- A. Teorie řízení a optimalizace
- B. Modelování a identifikace
- C. Umělá inteligence a robotika
- D. Informační technologie a logistika
- E. Technické prostředky a měřicí technika
- F. Programové produkty a výukové programy

Na konferenci byla předneseny dvě plenární přednášky:

Zítek P., Nedvěďová H., Fišer J. a Vyhlídal T.: Control System Design in Frequency Domain Using Anisochronic State Concept (Návrh systému řízení ve frekvenční oblasti s využitím anisochronního modelu)

Klán P. a Goretz R.: Nová metoda nastavování PI regulátorů

V jednotlivých sekcích pak bylo předneseno celkem 58 přednášek, 82 prezentací bylo ve formě vývěsek. Nejpočetněji byla obsazena sekce A - 28 přednášek a 38 vývěsek. V sekci B bylo předneseno 10 příspěvků a prezentováno 13 vývěsek. V sekcích C + D a E + F (sekce byly spojeny) pak předneseno po 10 příspěvcích a vyvěšeno

16, resp. 15 vývěsek. Dalších 55 příspěvků bylo zařazeno do sborníku konference bez účasti autorů na konferenci. Byly prezentovány jak výsledky teoretického výzkumu, tak i praktické aplikace. Tematicky se dále rozšířila oblast moderních metod identifikace a řízení s použitím prvků umělé inteligence a se zaměřením na nové technologie. V praktických aplikacích řízení technologických procesů byl kladen důraz na komplexnost řešení. Zájem o každé přednesené téma byl značný, předsedající jednotlivých sekcí museli často z časových důvodů omezovat diskusi. Na rozdíl od předcházejících let nebo i jiných konferencí, kdy poslední jednací den byl poznamenán velmi nízkou účastí, letos se konferovalo v hojném počtu až do závěru konference.

V tištěné formě (tisk zajistilo tiskařské středisko Univerzity Pardubice) byl vydán sborník jednostránkových anotací, který byl doplněn CD ROMem, na kterém byly umístěny plné texty jednotlivých příspěvků. Na tomto nosiči byly zároveň zveřejněny informace o fakultě a katedře, krátké informace o katedrách automatizace ČR a SR, informace o sponzorech a informace o ubytovacím zařízení hotelu Dlouhé Stráně a okolí (Jeseníky, Velké Losiny, Vodní přečerpávací elektrárna). Kromě sborníku, informačních materiálů o univerzitě, fakultě a katedře obdrželi účastníci i pemíkové logo konference (vyrobené a vkusně vyzdobené ve firmě JIBA, s. r. o., provozovna Pardubice, Rožkova ul.).

Tradiční kulatý stůl byl tentokrát věnován novým ISO normám z oblasti značení a názvosloví v oboru automatizace a normám pro psaní technických zpráv a disertací. Problematika zavádění těchto nových norem vyvolala vzhledem k řadě nepřesností, chyb a neadekvátních překladů z angličtiny velmi bohatou a podnětnou diskusi. Účastníci se shodli na tom, že je třeba využít všech příležitostí a možností zjištěné chyby co nejdříve napravit. Bylo také doporučeno, aby v rámci pravidelných setkání zástupců kateder automatizace a příbuzných oborů byly vypracovány jednotné doporučující formy psaní technických zpráv a disertací a jednotné používání odborných názvů a značek.

Po celou dobu konání konference probíhala prezentace technických a programových produktů firmy Microsys, s. r. o., Ostrava, GMC - měřicí technika, s. r. o., Blansko, Ústavu teorie informace a automatizace, ČAV, Praha, Polyx, s. r. o., Praha a Energocont, s. r. o., Ostrava - Vítkovice a Katedry řízení procesů a výpočetní techniky FChT Univerzity Pardubice.

Do odborného programu byly zařazeny i dvě exkurze: návštěva vodní přečerpávací elektrárny Dlouhé Stráně a návštěva výroby a muzea ručního papíru ve Velkých Losinách.

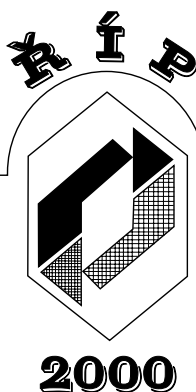
U příležitosti konference byla vydána dopisnice s privátním přitiskem.

Konferenci přálo i počasí, takže účastníci mohli volný čas využít i k procházkám či turistickým túrám do překrásné přírody Jeseníků. Na zdaru konference má nemalý podíl i vedení a všichni pracovníci hotelu Dlouhé Stráně. Přátelská atmosféra, korektní a vstřícné jednání, čisté a pohodlné ubytování a výborná strava jenom znásobily dělnou atmosféru konference. Za to patří ředitelce hotelu paní Alžbětě Kirschnerové a její spolupracovníkům upřímné poděkování.

Konference ŘÍP 2000 byla podle vyjádření všech jejích účastníků úspěšná, lze proto jenom provolat: „Ať žije ŘÍP 2002!“

prof. Ing. Ivan Taufer, DrSc.

Katedra řízení procesů a výpočetní techniky FChT

KONFERENCE „POKROKY V CHROMATOGRAFII A ELEKTROFORÉZE 2000“

prof. Churáček přebírá z rukou prof. Sojáka pamětní medaili Slovenské chemické společnosti za spolupráci českých a slovenských chromatografistů

Ve dnech 5. - 6. září se v Pardubicích uskutečnila již třetí konference „Pokroky v chromatografii a elektroforéze“, organizovaná Katedrou analytické chemie FChT UPa ve spolupráci s Odbornou skupinou pro chromatografii a elektroforézu České společnosti chemické. Odborný program konference byl zaměřen na teoretické a praktické aspekty moderních separačních analytických technik, především vysokoúčinné kapalinové a plynové chromatografie a kapilární elektroforézy a úpravy vzorků před vlastní analýzou. Během dvou dnů bylo prezentováno 31 přednášek a 69 posterů. Konference se zúčastnilo 180 odborníků od nás i ze zahraničí. Celou akci, její dosah a smysl možná nejlépe charakterizuje úvodní pasáž ze sborníku anotací:

„Letos se setkáváme na půdě Univerzity Pardubice u příležitosti pro naši almu mater výjimečně významného jubilea, padesáti let vysokého školství v našem městě. Uspořádání tohoto odborného setkání má být malou připomínkou role, kterou ve výchově mladých generací chemiků i v chemickém výzkumu v uplynulém půlstoletí hrála bývalá VŠCHT, nynější Fakulta chemicko-technologická zdejší univerzity. Proto nás velmi těší, že se konference v hojném počtu účastní i naši bývalí absolventi.“

Dvojnásob jsme potěšeni, že v roce konání konference slaví v plném zdraví a stále svěžesti významné životní jubileum i profesor Jaroslav Churáček, který zavedl výuku chromatografie a zahájil výzkum v oboru analytických separací na naší katedře analytické chemie jako na první vysoké škole v tehdejší Československu. V jeho osobě spatřujeme personifikaci spojení mezi (nejen) pardubickým vysokým školstvím a separačními metodami.

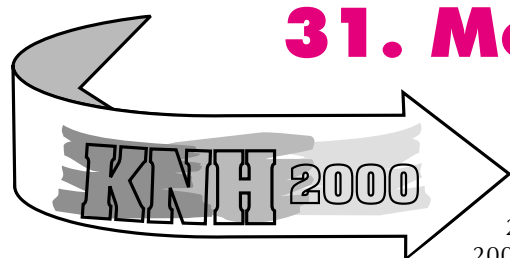
Je pro nás velkou poctou, že na konferenci můžeme přivítat většinu našich předních odborníků v oblasti chromatografie a elektroforézy. Obzvláště milými hosty jsou naši přátelé ze Slovenska, jejichž odborná skupina pro chromatografii a elektroforézu je letos poprvé spolupořadatelem našeho setkání, což - jak doufáme - se v příštích letech stane tradicí, možná i v širším středoevropském měřítku v rámci nově založené Central European Group for Separation Sciences. Srdečně vítáme v Pardubicích i naše kolegy z Polska, Nizozemí, Itálie a Francie“.

Konferenci předcházela dvoutýdenní výukový kurz „Modern Separation Methods in Analytical Chemistry“ v anglickém jazyce, určený především pro frekventanty postgraduálního studia na FChT UPa a dalších českých a slovenských univerzitách. Lektorem byl prof. H. Claessens z Technical University of Eindhoven a kurz byl zaměřen především na nejnovější poznatky v hodnocení stacionárních fází pro vysokoúčinnou kapalinovou chromatografii, kapilární elektroforézu a elektrochromatografii.

prof. Ing. Pavel Jandera, DrSc.

doc. Ing. Karel Ventura, CSc.

Katedra analytické chemie FChT

31. Mezinárodní konference o nátěrových hmotách

Ve dnech 22. - 24. května 2000 uspořádala Ústav polymerních materiálů FChT ve spolupráci s Odbornou skupinou pro nátěrové hmoty a pigmenty České společnosti chemické v Juniorcentru Seč svou 31. mezinárodní konferenci s centrálním tématem „**Nové poznatky v oboru nátěrových hmot a jejich aplikací**“. Tato tradiční konference, která oslovuje technickou veřejnost z oboru nátěrových hmot, lakařských surovin, tj. pojiv, pigmentů, široké škály různých aditiv, dále též spotřebitele a aplikátory nátěrových hmot, výrobce strojních nanášecích zařízení, odborníky na povrchovou úpravu i předúpravu povrchů i obchodníky byla součástí oslav 50 let vysokého školství v Pardubicích. Již minulý ročník této odborné akce se setkala s velkým zájmem a přinesly řadu pozitivních ohlasů odborné veřejnosti. Důsledkem je stále vyšší zájem – 31. ročník měl rekordní počet 260 účastníků.

Na letošní třídní konferenci byly předneseny přednášky týkající se moderních surovin pro výrobu nátěrových hmot, moderní trendy vývoje ochrany kovů a povrchových úprav před nanášením nátěrů. Značný ohlas měly i ekonomické přednášky o situaci na trhu nátěrových hmot v České republice a o postavení malých a středních výrobců nátěrových hmot v západní Evropě. Všechny přednášky jsou otištěny v plném rozsahu ve sborníku, který má 293 stran. Právě tento sborník je velmi ceněn všemi účastníky, poněvadž pro techniky v průmyslu je dnes často dosti velkým problémem získat přístup k odborné literatuře, zvláště když i v západních státech se v současné době z ekonomických důvodů v tomto oboru vydává poměrně málo knižní literatury a většinu informací o nových poznatcích je proto nutno čerpat z původní časopisecké literatury a ze sborníků různých konferencí.

Přínosem letošního ročníku byly odborné přednášky zástupců významných zahraničních firem, většinou pracovníků jejich výzkumných center. Tyto přednášky byly vesměs vysoce odborné, ukázaly současný stav vědomostí v příslušném oboru a obvykle

i perspektivy do budoucnosti. Celkově bylo na konferenci předneseno 38 přednášek a prezentováno 15 posterů. Účastníky této konference vedle českých byli i příslušníci jiných států - 15 ze Slovenské republiky, 8 z Německa, 5 ze Švédska, 2 Holanďané, po 2 z Rakouska a Maďarska, jednacím jazyky byla čeština, slovenština a angličtina. Spokojenost z vědecké náplně konference byla umocněna i společenským večerem, uspořádaným druhého dne, který umožnil účastníkům i neformální diskuse mimo rámec oficiálních jednání.

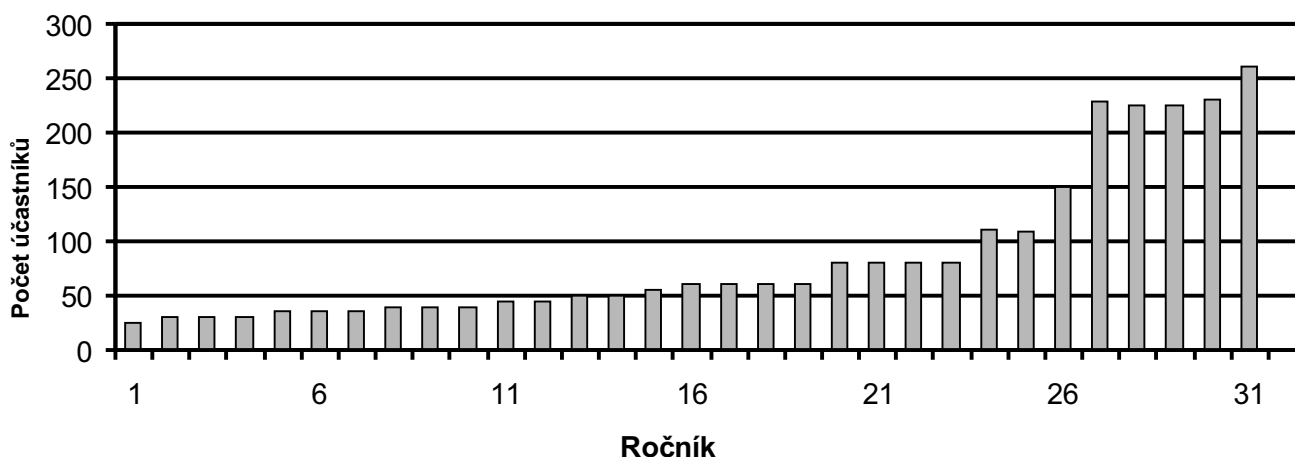
Tato konference byla součástí oslav vysoké školy v Pardubicích k jejím padesátým narozeninám a je proto zajímavé se zmínit i o historii těchto konferencí pořádaných Ústavem polymerních materiálů. První myšlenky o pořádání setkání odborníků z oboru vznikly v roce 1968 v souvislosti se založením Odborné skupiny pro nátěrové hmoty, pigmenty a pryskyřice ČSCH. Již v roce 1969 byl uspořádán 1. seminář o nátěrových hmotách, počet účastníků byl 25. Další ročníky byly rovněž ještě skromné, byly pořádány většinou v rekreačních objektech podniků. Byla snaha tato setkání pořádat mimo centra velkých měst, aby účastníci měli více možností spolu diskutovat i na neformálních setkáních. Postupně počet účastníků zvolna narůstal, jak je zřejmé z uvedeného grafu.

Jak stoupal počet účastníků, byl měněn i název těchto setkání na „Konference s mezinárodní účastí“ až na dnešní „Mezinárodní konference“. Tradice v pořádání těchto konferencí a činnost této odborné skupiny byla předpokladem pro přijetí naší republiky do mezinárodní asociace pracovníků v oboru nátěrových hmot FATI-PEC (*Fédération d'Associations de Techniciens des Industries des Peintures, Vernis, Emaux et Encres d'Imprimerie de l'Europe Continentale*) v roce 1992. Od roku 1992 byla rovněž změněna koncepce setkání, za pravidelné místo konání konference bylo vybráno JUNIOR centrum v Seči. Od této doby je možno zaznamenat přímo raketový růst počtu účastníků až na letošních 260. Pro organizátory to však znamená obrovský závazek udržet i do budoucna vysokou odbornou úroveň a pozornost odborníků z oboru a na dalších konferencích nezklamat jejich očekávání.

Závěrem je možné konstatovat, že z mnoha ohlasů účastníků, vyjadřujících jejich spokojenost, vyplývá, že se konference vydařila a že přispěla k propagaci Univerzity Pardubice, Fakulty chemicko-technologické a jejího Ústavu polymerních materiálů a obohatila průběh oslav padesáti let vysokého školství v Pardubicích.

*doc. Ing. Jaroslav Jarušek, CSc.
Ústav polymerních materiálů FChT*

Počty účastníků konference v letech 1969 - 2000

Spolupráce FES a Ekonomické fakulty v Banské Bystrici

Stalo se již tradicí, že se na základě navázaných kontaktů zástupci pardubické Fakulty ekonomicko-správní zúčastňují vědeckých konferencí, které v Banské Bystrici pořádá tamní Ekonomická fakulta Univerzity Mateje Bela. Letošní se konala ve dnech 5. až 6. září v prostorách Právnické fakulty a připravily ji tři katedry: ekonomie, společenských věd a podnikového hospodářství.

Plenární zasedání zahájila děkanka pořádající fakulty doc. dr. Ľubica Švantnerová, Ph.D. Po jejím vystoupení následoval referát zástupce slovenského ministerstva pro správu a privatizáciu národného majetku. Po projevech dalších oficiálních hostů se jednání konference odehrávala ve třech sekcích: 1. Ľudský faktor a transformácia, 2. Malé a stredné podnikanie pred vstupom

děkanka banskobystrické fakulty doc. dr. Ľubica Švantnerová, Ph.D. (druhá zleva) při setkání s pardubickými zástupci Fakulty ekonomicko-správní

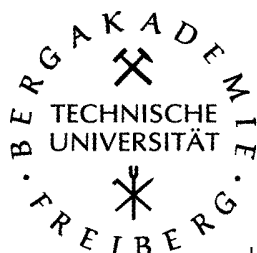
do Evropskej únie, 3. Odras spoločensko-ekonomických zmien vo vedení a konaní ekonomicky aktívnej časti populácie. Do všetkých týchto sekcií boli zařazené referáty pracovníkov pardubické fakulty, např. Ing. Ivany Kraftové, CSc. a Ing. Jolany Volejníkové, Ph.D. Jejich příspěvky se navíc stanou součástí chystaného sborníku.

V průběhu konference se uskutečnila rovněž řada neformálních rozhovorů mezi představiteli vysokých škol z České republiky, Slovenska a Maďarska. Uvedená setkání nesporně přispěla k dalšímu

zviditelnění pardubické fakulty, jejíž pracovníci byli pozváni i na příští ročník konference. Význam letošní přitom podtrhla přítomnost slovenské ministryně privatizace Márie Machové. Ta se chtěla postupně zúčastnit diskusí ve všech sekcích, ale nakonec si s ní mohli vyměňovat názory pouze členové první z nich. Přítomní publicisté si totiž od ministryně svými dotazy vynutili, aby se věnovala pouze jim a následně jejich čtenářům a televizním divákům.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Katedra veřejné správy FES

• zkušenosti ze zahraničí • zkušenosti ze zahraničí • zkušenosti ze zahraničí •

Představení Technické univerzity - Hornické akademie Freiberg

Koncem června jsem měl příležitost navštívit v rámci krátkého studijního pobytu Technickou univerzitu v saském městě Freibergu. Dovolte mi, abych vás s touto zajímavou univerzitou blíže seznámil.

Hornická akademie byla založena ve Freibergu v roce 1765 jako nejstarší hornická vysoká škola na světě. V průběhu své existence se transformovala v moderní technickou univerzitu, kde kromě hornických, hutnických a geologických oborů lze studovat matematiku, chemii, fyziku, moderní přírodní vědy a také technické inženýrské a ekonomické obory. V současné době má TU Freiberg 6 fakult.

TU BERGAKADEMIE FREIBERG Fakultäten und Studiengänge

Fakultät für

Mathematik und Informatik
● Angewandte Mathematik

Fakultät für

Chemie und Physik
● Chemie

Fakultät für

Geowissenschaften, Geotechnik und Bergbau
● Geologie/Paläontologie ● Mineralogie ● Markscheidewesen und Geodäste
● Geophysik ● Geotechnik/Bergbau ● Sicherheitstechnik (Aufbaustudium)

Fakultät für

Maschinenbau, Verfahrens- und Energietechnik
● Maschinenbau ● Mechatronik (Aufbaustudium)
● Verfahrenstechnik ● Umweltverfahrenstechnik (Aufbaustudium)
● Keramik-, Glas- u. Baustofftechnik ● Silikattechnik (Aufbaustudium)

Fakultät für

Werkstoffwissenschaft und Werkstofftechnologie
● Werkstoffwissenschaft und Werkstofftechnologie
● Werkstoffingenieurwissenschaft (Aufbaustudium)

Fakultät für

Wirtschaftswissenschaften
● Betriebswirtschaftslehre
● Wirtschaftswissenschaften für Ingenieure
● Mathematiker und Naturwissenschaftler (Aufbaustudium)

Interdisziplinäres Ökologisches Zentrum

● Geoökologie
● Angewandte Naturwissenschaft
● Umwelt-Engineering

Jejich přehled je uveden na schematu, převzatém z informační univerzitní brožury. Z moderních oborů, které lze navíc v poslední době na TU Freiberg studovat, je třeba jmenovat geoekologii, některé moderní obory přírodních věd a inženýrské disciplíny zaměřené na ochranu životního prostředí.

Freibergská univerzita je nejmenší ze čtyř univerzit v Sasku, ale je druhou nejstarší a svým dynamickým rozvojem je jednou z nejvýznamnějších. Ve Freibergu studoval např. Alexander von Humboldt, byly zde objeveny prvky indium a germanium a tato tradice přispěla k tomu, že 70 let od těchto objevů se Freiberg stal střediskem moderních polovodičových technologií a dnes představuje pro Německo podobný pojem jako Silicon Valley pro USA.

Během svého pobytu jsem se důkladně seznámil s Ústavem fyzikální chemie, který se pod vedením Prof. Dr. G. Wolfa stal vedoucím střediskem kalorimetrických a termoanalytických metod v Německu. Ústav pořádá každý druhý rok tzv. „Ulm-Freiburger Kalorimetrietage“, kterých se účastní přední odborníci z Německa i ze zahraničí. Důkazem znamenité úrovně TU Freiberg je skutečnost, že po sjednocení Německa byla řada profesorských míst obsazena uchazeči z tradičních západních zemí a že stále více studentů ze západních částí Německa studuje ve Freibergu. Podle oficiální univerzitní brožury existuje nejméně 7 důvodů, proč studovat ve Freibergu:

- studenti zde nalezou moderní univerzitu se speciálním profilem,
- každý student bude ubytován na kolejích,
- TU Freiberg představuje typickou „Campus University“, kde jsou pohromadě jednotlivé fakulty, studentské koleje a menza,
- zájemci o studium zde mají ideální podmínky ke studiu. Jednotlivé ústavy jsou moderně zařizeny, pro studenty je k dispozici dostatek výpočetní techniky s připojením na národní i mezinárodní informační služby a internet. K dispozici je rozsáhlá univerzitní knihovna s dostatečným místem pro každého zájemce,

- studenti zde naleznou dostatek poslucháren a každý bez čekání dostane svoje pracovní místo,
- jelikož TU Freiberg je menší univerzitou (cca 3000 studentů), je zde výborná studijní atmosféra; učitelé znají osobně své studenty a jsou s nimi denně v kontaktu. Dá se říci, že zde studenti naleznou téměř rodinné prostředí,
- studijní plány jsou sladěny s ostatními univerzitami v Německu tak, že po ukončení základního studia je možné pokračovat na jakékoliv velké univerzitě nebo naopak je možné zde studium dokončit v některém vybraném oboru.

Studium je ve Freibergu mnohem levnější než ve velkých městech v Německu. Navíc do středu města je pěšky 10 minut, do Drážďan jezdí vlaky v hodinových intervalech (cesta trvá cca 40 minut) a okolí Freibergu je velmi vhodné pro výlety a turistiku. Město Freiberg má cca 50 tisíc obyvatel, má osmisetletou tradici hornického města na tzv. „Stříbrné cestě“ a je považováno za hlavní město krušnohorské oblasti. Po sjednocení Německa intenzivně dohání, co bylo zameškáno za posledních 50 let. Velikou pozoruhodností města Freibergu jsou nejstarší a největší varhany, postavené v dómu sv. Marie mistrem Gottfriedem Silbermannem. Od poloviny května do října se konají v dómu každý čtvrtek varhanní koncerty předních světových varhaníků.

Odjížděl jsem z Freibergu s dobrým pocitem, že na Technické univerzitě mají mimořádný zájem

o spolupráci s českými univerzitami, a tedy i s naší školou. Je na nás, abychom svým kolegům ve Freibergu dokázali nabídnout vhodná témata pro vzájemně výhodnou spolupráci.

doc. Ing. Vratislav Velich, CSc.

Katedra anorganické technologie FChT

Autor děkuje nadaci Alexandra von Humboldta v Bonnu za finanční zajištění studijního pobytu.

campus TU Berg - akademie Freiberg

Mezinárodní dům Sonnenberg - nepatrný flíček na mapě s mezinárodním významem

Pouze na velmi podrobných mapách Spolkové republiky Německo nalezneme v srdci pohoří Harz nedaleko bývalého hornického městečka Sankt Andreasbergu školící středisko Internationales Haus Sonnenberg. Každoročně se zde uprostřed malebné přírody Národního parku Harz koná na 250 seminářů a konferencí pro hosty z celého světa. Lidská práva, mír, solidarita, demokracie, ekologie, problematika mládeže, pedagogika, sociální, politické a ekonomické problémy, umění, příroda, rodina - to jsou nejčastější témata sonnenberských vzdělávacích a diskusních programů. Lidé nejrůznějšího věku, rozdílného národnostního a sociálního původu i světového názoru se zde informují o vzdělávacích a sociálních problémech, světě práce i volného času, životním prostředí a ekonomice, o aktuálních i historických problémech. Charakteristickým rysem sonnenberských jednání je setkávání několika generací (věkový rozdíl padesáti i více let mezi nejstaršími a nejmladšími účastníky je naprosto běžný), metodická pestrost seminářů, v nichž se vždy kombinuje přednášková forma se seminární, i tradiční uspořádání programu s těžištěm dopoledne a večer, zatímco odpolední hodiny zůstávají účastníkům volně k dispozici pro nejrůznější možnosti trávení volného času. I to přispívá k cíli vzdělávacího střediska, jímž je především naučit se společně překonávat předsudky a hledat podněty a cesty k zodpovědné a angažované činnosti ve společnosti. Tyto základní myšlenky přímo navazují na zakladatele sonnenberské tradice z února 1949, kdy se ze soukromé iniciativy německých intelektuálů uskutečnilo první setkání německých a dánských účastníků s tématem kruté minulosti a budoucího směřování k demokracii.

Postupem času rozšířil Mezinárodní dům Sonnenberg svoji nabídku i o programy podle speciálních přání. K nim patří semináře k reáliím pro učitele ze střední a východní Evropy, kurzy z tematického okruhu „interkulturní komunikace“, programy vzniklé ve spolupráci s Národním parkem Harz a jinými partnerskými organizacemi, kurzy aktivního pobytu v přírodě pro školní třídy pořádané ve

všech ročních obdobích a programy trávení volného času pro postižené. Kromě toho nabízí Sonnenberg hostujícím skupinám možnost uspořádat zde vlastní akci - od kongresů po skupinový program volného času. Sonnenberg zde nabízí nejrůznější modely spolupráce od poradenství až po stoprocentní organizaci. V současné době má Sonnenberg na 70 spolupracovníků-lektorů, a tak dokáže zajistit prvotřídní odborníky k jakémukoli požadovanému tématu.

Jako podobná nonprofitní zařízení všude na světě zápasí i Sonnenberg s finančními problémy. I platící účastníci vypsaných akcí pokrývají zhruba polovinu všech nákladů, na vybrané akce se udělují stipendia (některým účastníkům včetně cesty, jiným je hrazen pouze pobyt a program) a od dalších účastníků se vybírá pouze symbolický poplatek. Na provozu zařízení se podílí spolková země Dolní Sasko a na některé akce s velkou mezinárodní účastí přispívají i instituce Evropské unie z Bruselu a Štrasburku. I tak je roční rozpočet ve výši 5,5 milionu DM velmi napjatý a během posledních let došlo v Sonnenbergu k mnoha úsporným opatřením včetně redukce pracovních sil.

Jednou z nejzajímavějších akcí roku 2000 byla konference s názvem **Ekonomika a společnost v Evropě**, která se konala 20. - 29. 8. 2000 a již se zúčastnily na čtyři desítky zájemců ze čtrnácti zemí. Stěžejními tématy konference byly cykly přednášek a seminářů „**Evropané a jejich obtížné rozloučení s národními měnami**“, „**EU před přijetím dalších zemí se zvláštním zohledněním ekonomických a sociálních otázek**“, „**Bohatství a chudoba v procesu globalizace**“, „**Evropská podnikatelská kultura**“ a „**Evropský trh práce a jeho přístupnost**“.

Úvodní přednášku „**Evropané a jejich obtížné rozloučení s národními měnami**“ přednesla Hildegard Möbius. Autorka poskytla zajímavý pohled na problematiku měnového sjednocení eurotrhu, který zahrnoval historicko-politické aspekty, předpokládaný vývoj, ale také informace o různosti názorů jednotlivých členských

Sonnenberg

zemí EU. Nejen z tohoto příspěvku bylo naprosto zřejmé, že hybnou silou trendu mířícího k euru je Německo podporované Francií a že ostatní země myšlenku sice většinou tolerují, ale zapojují se s podstatně menším entuziasmem. Zajímavostí byly i údaje o informovanosti populace jednotlivých zemí, dokazující, že někde mají členské státy EU značný dluh v informační kampani. Autorka se soustředila na zdůraznění výhod a přínosů zavedení eura a všechny ekonomické aspekty uvedla ve společensko-politických souvislostech, včetně nastínění časového harmonogramu. V rámci diskusí směřujících k fenoménu globalizace se velmi výrazně také profilovalo téma podnikové kultury. Výhradně tomuto tématu se věnoval ve své přednášce „**Existuje evropská podniková kultura?**“ Raimund Berger a přinesl mnoho zajímavých postřehů. Poněkud nesentimentální závěr nebylo možné nepochopit - vše v našem životě je do jisté míry determinováno ekonomickými faktory a stimuly, ale není to snad jen negativní fakt. Jistě nepřinese užitek pronášení mravokárných a pohoršených komentářů o zjednodušeném pohledu na žebříček hodnot či povzdechy nad marností intelektuální filantropické nezištnosti. Podniková kultura je sice momentem, který vyúsťuje z ekonomické báze, je hnán pragmatismem, ale sama o sobě je jak velmi prospěšným vedlejším produktem, tak stimulem konkurence na trhu. Podniková kultura v evropském kontextu je záležitostí, která dává příležitost ke zviditelnění národních, regionálních či firemních specifik, může stát u identifikace konkurenční výhody. Evropská podniková kultura tedy neznamená unifikaci příjmu, ale naopak vybudování filosofie, která podporuje konkurenci a tím i vytržebnost všech aspektů života.

S velmi sofistikovaných a spekulativním referátem „**EU před přijetím dalších zemí se zvláštním zohledněním ekonomických a sociálních otázek**“ vystoupil Richard Stock z francouzských Mét. V úvodu své přednášky vysvětlil, že neexistuje jednotná vize, ale že dochází ke koncepčním rozchodům a představil čtyři možné scénáře vývoje Evropské unie deset let po zavedení jednotné evropské měny - eura. U každé prognózy poukázal na eventuelní rizika, naděje, výhody a nevýhody.

První scénář (Prohloubená Evropská unie) předpokládá, kromě jiného, radikální zemědělskou reformu a ústavní rovnováhu. Druhý scénář (Jádro Evropa) počítá s „Evropou podle výběru“ pod francouzsko-německým řízením, se vznikem nových mezivládních institucí a se zajištěním sociální ochrany i ochrany životního prostředí, to vše za dlouhodobého předsednictví Rady. Tento scénář označil pan Stock za velmi pravděpodobný. Třetí verze (Evropská zóna volného obchodu) předpokládá neúspěch eura a návrat k národním měnám, což by představovalo krok zpět. Nicméně i tento scénář byl představen jako reálný. Poslední prognóza (Euroskleróza) počítá rovněž s nezdařením eura. Členské státy znovu nabudou svých rozpočtových svobod a dojde ke zpomalení a později k pozastavení

procesu rozšiřování EU. První tři scénáře byly prezentovány jako pravděpodobné, ale na definitivní výsledek si musíme počkat do roku 2012, a navíc nelze vyloučit ani nějaký naprosto odlišný scénář.

Svým emocionálním vystoupením strhnul všechny účastníky konference profesor braunschweigske univerzity Gilbert Ziebura. Svě téma „**Bohatství a chudoba v procesu globalizace**“ rozdělil do tří částí. V úvodu věnovaném základním poznatkům a definicím konstatoval, že přes stále vzrůstající propast mezi bohatstvím a chudobou, která se týká jak celých zemí (zjednodušeně to lze vyjádřit jako konflikt bohatého severu a chudého jihu), tak i společností uvnitř jednotlivých států, je materiální nerovnost nevyhnutelnou zákonitostí a univerzální tendencí lidského vývoje. Dále poukázal na snazší definici chudoby než bohatství a nabídl jako hranici chudoby výdělek méně než jeden US dolar na hlavu a na den. I tak je pojem chudoba ovšem velmi relativní, stejně tak jako pojem bohatství, pokud např. zasadíme obsahy obou slov do podmínek rozdílných konkrétních zemí, např. SRN a Etiopie. V této souvislosti vyslovil prof. Ziebura zajímavou myšlenku, že nejenom chudoba, ale i nadměrné bohatství může společnost ohrozit, zvláště když ve společnosti neexistují přerozdělovací mechanismy. Ve druhé části své přednášky analyzoval profesor Ziebura některé historické aspekty i současné tendence v oblasti tvorby kapitálu. Výhodiskem mu byl základní zákon kapitalismu, že kapitál se musí rozmnožovat a ideální formou kapitálu a jádrem kapitalistického pokroku je spekulativní kapitál, který zejména v poslední době vykazuje stálý růst rozšiřování na stále větší počet majitelů akcií. Zatímco pro období průmyslových revolucí byl charakteristický několik generací trvající vzestup nejbohatších rodin (zpočátku díky technologickému vývoji, později spojením bank a průmyslového kapitálu) a pro období 50. a 60. let 20. století vytváření sociálních států s fungujícími přerozdělovacími mechanismy, současnou dobu ovlivňují neoliberalní teorie s rozhodující silou trhu, jejichž nositeli byli především Ronald Reagan a Margaret Thatcherová. Do tohoto rámce zapadá i poslední daňová reforma ve SRN, která všeobecně zvýhodňuje velký kapitál. Dalšími znaky této doby je zejména v oblasti informačních technologií možnost startu bez kapitálu a bleskurychlého vzestupu. Co trvalo v nedávných dobách generace, stihnou nové firmy za několik let nebo dokonce měsíců. A i tento vývoj neustále urychluje rozdíly mezi bohatými a chudými (lidmi i zeměmi). Zatímco v roce 1960 pobíralo 20% světového obyvatelstva nejbohatších zemí 30x vyšší příjem než nejchudších 20% obyvatelstva, bylo to v roce 1995 již 82x více! A tuto dynamiku světového vývoje nelze v žádném případě přerušit. Např. v roce 1997 disponovalo 225 nejbohatších lidí majetkem vyšším než jeden bilion US dolarů, což bylo totéž jako 47% nejchudších obyvatel země (přes 2,5 miliardy lidí). V této souvislosti se objevil i nový fenomén, že totiž již neplatí zásada z německé ústavy, že vlastnictví zavazuje, ale naopak, kontrola zejména velmi nadměrného bohatství je velmi obtížná a jeho sociální dimenze se ztrácí. I mimořádně silná koncentrace majetku v rukou velmi malé skupiny lidí je typickým jevem této doby. Vždyť v roce 1999 disponovala nejbohatší 1/5 obyvatelstva 86% světového hrubého společenského produktu, zatímco nejchudší 1/5 pouze 1%. Pozoruhodná je rovněž exploze virtuální ekonomie, která na rozdíl od staré ekonomie produkující konkrétní věci funguje zcela abstraktně a v níž se hodnota podniků odvíjí pouze od burzy. Proto má také hodnota akcií absolutní prioritu, proto jsou tak vysoce hodnoceni špičkoví manažeři a také proto jsou miliony lidí fascinovány penězi i zdánlivou snadností je získat. A v situaci, kdy na světových burzách převládá především nadnárodní spekulativní kapitál (zhruba v poměru 9:1, zatímco v roce 1914 byl poměr přesně opačný), na jehož rozhodnutí mohou národní vlády pouze se zpožděním reagovat, kdy vzniká globalizovaný kapitál a globalizovaná společnost, se nelze divit stále vzrůstajícímu hnutí odporu vůči těmto tendencím.

Během semináře byly představeny některé kandidátské země pro členství v EU (Turecko, Česká republika, Rumunsko) i zástupce

zemí mimo evropský kontinent, které usilují o užší spolupráci s EU - Alžírsko.

Jako první představil Dr. Dursun Tan Turecko jako zemi, která patří ke kandidátům na členství v EU už podruhé (v roce 1997 bylo vyloučeno z okruhu kandidátů). Z pohledu EU je Turecku vyčítána hlavně otázka národnostních menšin (problém Kurdů a spory na Kypru), stále existující trest smrti a porušování lidských práv (podle francouzského listu Le Figaro je v Turecku na 8 000 politických vězňů). Z pohledu Turecka jsou nejvážnějšími problémy současnosti velká nezaměstnanost, politické násilí a etnické a náboženské konflikty.

Situaci v Rumunsku přiblížil profesor Emilian Dobrescu z Bukurešti. Ve svém příspěvku poukázal zejména na katastrofální stav rumunské ekonomiky a na velké daňové zatížení (v Rumunsku existuje 95 druhů daní a poplatků).

Českou republiku představil PhDr. Jan Čapek z Ústavu jazyků a humanitních studií Univerzity Pardubice. Zaměřil se především na vzájemný pohyb pracovních sil mezi Českou republikou a zeměmi EU, na obavy obyvatelstva stávajících zemí EU (zejména příhra-

ničních oblastí Rakouska a SRN) a České republiky z možných důsledků vstupu do EU a na možná administrativní a legislativní opatření, která by celý proces vstupu kandidátských zemí usnadnila.

Zajímavým příspěvkem byla prezentace Alžírsko. Mustapha Kracheni představil tuto zemi jako ráj pro turisty, zemi, kde se těší ze 333 slunečných dní za rok, kde je 1200 km pláží a kde i náročný turista může najít opravdu vše - moře, pláže, pouště, hory, lesy i římské památky. Ve svém referátu poukázal i na hlavní problémy života v Alžírsku: nebezpečí vyplývající z konfliktu státu a islámských fundamentalistů, vysoká nezaměstnanost, demografický problém a konzumace drog. I přes demokratizační snahy a úsilí o řešení největších problémů zůstává snem téměř všech mladých Alžířanů emigrace do některé země západní Evropy.

Všechny přednášky, referáty i prezentace vzbudily u účastníků konference velký zájem a vyvolaly celou řadu dalších dotazů. Zajímavé diskuse tak končily často až v pozdních večerních hodinách, ale byly vždy prochnuty typickou sonnenberskou atmosférou přátelství a vzájemného respektu.

*Ing. Andrea Kobličková, PhDr. Jan Čapek, Mgr. Petr Stránský
Ústav jazyků a humanitních studií*

• kultura • kultura • kultura • kultura • kultura • kultura • kultura • kultura • kultura • kultura •

16. ročník - IFAS 2000

**KDE, KDY, KDO,
JAK?**

Nová univerzitní aula zažila koncem června další z premiér.

Stala se totiž hlavním sídlem Mezinárodního festivalu akademických sborů IFAS, a to již jeho 16. ročníku s názvem

IFAS 2000, který přivítal své účastníky ve dnech 28. června až 3. července.

Při soutěžních kláních ve třech kategoriích se utkalo deset sborů, z toho polovina zahraničních - dva slovenské, dva ruské a perlička - temperamentní sbor z Venezuely. Škoda že z důvodů onemocnění jedné ze zpěvaček uvízl v Polsku univerzitní sbor z Filipín, na který jsme prakticky do poloviny festivalu čekali. Mezi očekávanými sbory také chyběl avizovaný sbor z Keni, který se omluvil těsně před zahájením festivalu. I když účast zahraničních sborů nebyla taková,

jak se očekávalo, nepoznamenalo to v žádném případě uměleckou úroveň festivalu. Ruský akademický sbor města Kostromy zvítězil v kategorii velkých smíšených sborů a předvedl, že ruské sbory jsou světovou špičkou. Působivé dívky ze sibiřského sboru UTRO zase prezentovaly nádhernou kulturu hlasového projevu a sbor CORO RAPSODIA z Venezuely nadchl svojí přirozeností, temperamentem a díky smyslu pro kontakt s publikem se stal během festivalu miláčkem publika. Svojí vitalitou pomohl zaplnit i všechny mezířky po chybějících sborech. I když mezinárodní porota neudělila sboru žádné ocenění, přesto mu Pohár rektora Univerzity, který obdržel na návrh organizačního výboru IFAS, právem náleží. Vynikajícími výkony se představily i slovenské sbory, zvláště pak Akademický smíšený sbor Jána Cikkera z Banské Bystrice, který si vyzpíval prvenství v kategorii komorních sborů a vybojoval také druhé místo v hlavní kategorii smíšených sborů. V kategorii ženských sborů, která měla i tentokrát na festivalu IFAS vysokou úroveň, mile svým kvalitním výkonem překvapil Dívčí sbor SPGŠ z Kroměříže, který zvítězil před sborem PF Karlovy univerzity Iuventus Paedagogica a Dívčím univerzitním sborem z Nitra.

A CO VUS?

Mezi domácími sbory nemohl chybět ani náš Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice, který pečlivě připravovaným soutěžním programem v konkurenci pěti komorních sborů získal krásné, druhé místo a vzhledem k minimálním bodovým rozdílům v kategorii velkých smíšených sborů mu unikla třetí příčka skutečně jen o necelého půl bodu.

CO SE NEJVÍCE LÍBILO?

Z postřehů, které jsme nasbírali v průběhu festivalu, na nás dýchla velká vlna optimismu - nadšení účastníků z prostředí soutěží a koncertů (aula, Dům hudby, zámek), spokojenost s ubytováním, stravou i organizací festivalu, nadšení z celkové nálady a atmosféry při večerním nokturu na zámku,

plese, Ifasiádě i na jiných, byť neplánovaných akcích. Vadou na kráse jinak svěžích koncertů byl snad jen nedělní závěrečný koncert vítězů, kde byli všichni včetně nezničitelných Venezuelců již viditelně unaveni. Nespokojení na IFAS byli jenom někteří, a to s rozhodnutím mezinárodní poroty, jejímž předsedou byl hudební skladatel, vědec dr. Milan Slavický a členové Mgr. Juhaňáková - Slovensko, Mgr. Střítecký - ČR, pan Drewes - Rakousko, pan Siegler - Německo, ale to už tak na soutěžích bývá. Podle výroků poroty bylo rozhodování velice nesnadné a úroveň většiny sborů velmi vysoká.

KOMU DÍKY ?

Velmi děkujeme všem pracovníkům vedení univerzity, kolejí a menzy, tiskového střediska a mnoha ochotným lidem, kteří nám často s velkým úsilím pomohli IFAS 2000 úspěšně realizovat. Dík patří také všem dalším malým i velkým sponzorům našeho festivalu.

JAK DÁL ?

Během přípravy i během vlastního festivalu jsme jako organizátoři nasbírali mnoho mnohdy protikladných dojmů a zkušeností. Nadšení z velkého množství přihlášených sborů (20) tlumily problémy, jak takové množství účastníků ubytovat Univerzitní koleje jsou totiž ještě z velké části obsazeny studenty, neboť ještě dobíhá zkouškové období. Pro akademické sbory, a zvláště pak pro zahraniční, je tento termín festivalu prakticky jediný možný, protože univerzitní sbory jsou právě na konci školního roku na svém „uměleckém vrcholu“ a tou dobou se vydávají sklízet úspěchy

z celoroční práce. Proto také je touto dobou nejvíce festivalů po celém světě.

Velice si vážíme dosavadní podpory Univerzity Pardubice, neboť bez ní by zřejmě IFAS bylo jen velice těžké zabezpečit. Pro další ročníky bychom ale velice potřebovali také podporu a pomoc vedení fakult, aby svým rozhodnutím, případně částečnou úpravou studijního plánu, pomohla získat prostor pro ubytování většího počtu účastníků - například již pro IFAS 2002, který bude opět ve stejném období, a to ve dnech 28. 6 - 3. 7. 2002. Pevně věříme, že nám fakulty vyjdou vstříc a že budeme moci v polovině příštího roku obeslat ještě větší počet sborů.

Dalším problémem, se kterým jsme nuceni se vypořádat, je konkurence, která je v této oblasti tak vysoká, že sbory dávají přednost festivalům, kde většinu poplatků hradí pořadatel. Vzhledem k ekonomickým možnostem našeho festivalu IFAS tuto možnost bohužel nemůžeme nabídnout. I to je jednou z příčin, proč výsledný počet sborů byl mnohem nižší, než bychom si přáli, neboť mnohé sbory z ekonomických důvodů svoji účast odřekly. Snažíme se o to, aby náš tradiční festival IFAS v této konkurenci obstál a aby do řad stávajících účastníků přibývaly kvalitní a atraktivní sbory. Zatím se to daří, a tak určitě za pomoci hudbymilovných příznivců přežije IFAS rok 2000.

Ing. Alena Mejstříková a Miroslav Baťa
- organizační vedení IFAS 2000

ČTRNÁCTÁ VÝSTAVA V GALERII UNIVERZITY PARDUBICE

Ve čtvrtek 21. září byla v 17 hodin zahájena další výstava v Galerii Univerzity Pardubice, sídlící ve vestibulu Univerzitní knihovny. Svoji grafickou tvorbu představuje akademické obci a před pardubickou veřejnost opět předstupuje známá pardubická výtvarnice a rodačka EVA FRANCOVÁ.

Mgr. Pavel Panoch k výstavě řekl:

Zatímco předchozí grafický cyklus Evy Francové, prezentovaný v roce 1998 v síni pardubické galerie Gong, poutal pozornost vesele transponovanými biblickými a křesťanskými motivy, provedenými kombinovanou technikou s doplňky plátkového zlata, s až pohádkově idylicky působící atmosférou, práce připravené pro dnešní výstavu se nesou v poněkud odlišné, ne tolik hravé a celkově vážnější tónině. Jádrem vystaveného souboru jsou velkoformátové, ze dvou, čtyř či

šesti hlubotisků lepené „plachty“, využívající jako inspiraci dosloužilé podlahové linoleové desky s negativními otisky kachliček, lidských stop, vyleptaných map a tekoucích skvrn, jejichž povrch zvrásňují navíc vrypy a jizvy od občasného šoupaní nábytkových kusů či od ocelových nožů nebo gumových chráničů břitů ledních bruslí, které kdysi děti našly pod vánočním stromčkem a nedočkavě si v nich zkoušely krkolomnou chůzi po domácí podlaze. Skrze střídmý modrošedý a bílý barevný dvojjazyk grafických tisků jako malířské penti-

citu. V případě objektů pak na sádrové formy těl a věcí, jimiž se v šedesátých a sedmdesátých letech proslavila výtvarnice Eva Kmentová. Její výtvo-ry byly ovšem těžkopádnější, a to v tom smyslu, že je jednak gravitace, díky váze použitého materiálu, táhla mnohem víc k zemi – ostatně při instalacích bývaly většinou jakoby le-
 dabyle rozložené po podlahách improvizovaných výstavních síní či v exteriéru, jednak byly zhmotnělou odezvou hutného existencialistického myšlenkového konceptu, ovládajícího české umění oněch let. Naproti tomu podivné „korzety“ Evy Francové jsou lehoučké, navzdory lepeným vrstvám materiálu téměř transparentní, po svém evokují „nesnesitel-
 nou lehkost bytí“ (Milan Kundera) a jsou především krásnými a podmanivými díly, v nichž se naplno zračí křehká ženská senzibilita. Současně svou barevností a materiálovou uniformitou reflektují jednu tísnivý, jindy snad poněkud osvobozující pocit od-cizení, anonymity, jež se čas od času prudce dotkne každého z nás a jemuž jsme všichni vydáni na pospas, jakmile vyjdeme z kruhu svých nejbližších a rozpustíme se v beztvarem davu, hluku a mumraji ulice či města.

menti (podkresby) prosvítají téměř pavučinově tenoučké jednou pevné, podruhé kostrbatě zalamované linie vytvářející na každé jedné čtvercové ploše, víceméně rastrové osnovy kompozic, útvary připomínající neumělé, bez vkladu osobní představivosti případného pozorovatele stěží „čitelné“ obrazce. Jejich nejasné jakoby rozpité hranice nezřídka evokují náčrty zemí a světadílů na mapách z doby počátků kartografie. Nejedná se přitom o geometricky strohé abstraktní kompozice zbavené jakýchkoli odkazů k vnější skutečnosti. Naopak. Překročíme-li zjednodušenou představu, že recepce dvoj-rozměrného výtvarného artefaktu je redukována na vnímání pouhého „fyzického“ terénu čar, barev a kontur, nalezneme na vystavených grafických plátnech také momenty obracející se k odlišné, trochu nostalgicky zabarvené dimenzi našeho vědomí: vyjevující se vzpomínku na prostory našich domů, kde v obyčejných věcech i ve starém haraburdí odloženém a zasutém ve vlhkých sklepích a na prašných půdách a podkrovích nalézáme zafixované generační nánosy rodinných dramát i radostí pospolu s otisky komorních příběhů předešlých nájemníků a obyvatel bytů, ve kterých žijeme.

V pěti leptech s dekalky částí lidských těl doplněných lapidárními emblémy je tato představa o, svým způsobem osudových a nesmazatelných, o(b)tiscích letitého lidského obývání v „mrtvých“ věcech každodenní spotřeby dovedena do méně abstrahující polohy. Zajímavý kontrast nachází tyto grafiky v rozvěšených a z organitny, látky připomínající lékařskou obvazovinu nebo gázu, tvarovaných torzech lidských figur bez hlavy, zad a končetin. Tyto jakoby posmrtně, de facto ale zaživa sejmuté a naškrobené otisky lidského těla – dle všeho samotné autorky – doplněné tenoučkou nažehlovanou vrstvou pomačkaného papíru (překvapivě věrně imitující záhyby lidské kůže) a krejčovského látkového stužovadla vlyselínu navzájem odlišují drobné vpletené nápisové pásky s anglickými slovy: parallel, precedent, past, penultimate. Když jsem je před více než měsícem poprvé spatřil kymácivě se pohupovat na drátěných háčcích v mírném průvanu v ateliérovém pokoji ve druhém patře činžáku ve Sladkovského ulici, silně mi mimoděk připomněly kusy ledabyle rozmístěného letního ženského šatníku. Chtěli-li bychom tu mermomocí hledat analogie nebo spojitosti v rámci kontextu české výtvarné scény, stačí, v případě grafik, namátkou vzpomenout na výrazný proud české strukturální abstrakce z údobí konce 50. a průběhu 60. let, kladoucí důraz na texturální složku díla a jeho velkou asociační kapa-

V tvůrčím procesu Evy Francové hraje přitom svou nezastupitelnou roli fenomén náhody a okamžité inspirace: zatímco v případě prezentovaného souboru grafik sehrála svou důležitost téměř iniciační okolnost sklepního nálezu prastarých linoleových ploten, při zrodu torzálních figur posloužil nápad výtvarně zhodnotit roli organitny sloužícího a používaného k výtěru barev z grafické desky.

V kolekci vystavených prací Evy Francové nacházíme zajímavý příspěvek ke snahám po nalezení, samozřejmě že nikdy ne definitivní, odpovědi na věčné tázání po smyslu a cíli lidské cesty, na odvěkou a zásadní civilizační existenciální otázku: „Odkud přicházíme, kdo jsme a kam jdeme?“

Univerzitní knihovna - Galerie Univerzity Pardubice - až do 17. listopadu.

hudebního programu se při vernisáži zhostil syn umělkyně Adam Franc

Rozhovor s doc. PhDr. Milenou Lenderovou, CSc.

Významného ocenění se ze současných historických publikací dostalo knize s přitažlivým názvem „**K HŘÍCHU I K MODLITĚ**“, uvedené na knižní trh s podtitulem „Žena minulého století“. V anketě časopisu Dějiny a současnost o nejlepší publikaci roku 1999 skončila na třetím místě a navíc získala cenu Mladé fronty jako nejlepší kniha roku v oblasti literatury faktu. Autorkou zmíněné monografie je ředitelka Ústavu jazyků a humanitních studií doc. PhDr. Milena Lenderová, CSc.

Navzdory své pracovní vytíženosti si vytvořila prostor, aby nám zodpověděla následující otázky.

Co Vás přivedlo ke zpracování tak neotřelého námětu?

Téma je „neotřelé“ jen zdánlivě, na západ od našich hranic plní knihy z tematikou dějin ženského (a dětského) světa knihkupecké pulty už od 70. let. Také u nás se objevují první vlašťovky, např. práce Pavly Horské či Pavly Vošahlíkové. Vzhledem k tomu, že historie se v současné době odklání od „velkých“ témat, tedy od politických dějin, bude jistě prací zaměřených na dějiny každodennosti, kam dějiny ženy a rodiny patří, přibývat. Ostatně tyto dějiny jsou přitažlivější také pro širší čtenářskou obec, protože dokazují, že nejsou jen snůškou letopočtů, že nejsou jen dějinami politiků, panovníků, vojevůdců a devastátorů.

Dá se říci, jak dlouho se píše tak úspěšná historická publikace?

To se nedá jednoznačně stanovit – záleží na šíři heuristické základny, na dostupnosti pramenů, na stupni obtížnosti jejich kritiky, na zaujetí, s jakým badatel pracuje, ale i na tom, zda vám okolnosti dovolí prosedět celý den u počítače...

V čem spočívají podle Vás rozdíly v postavení ženy v období Vámi popisovaném a v dnešním světě?

Rozdíly jsou nepředstavitelné, nebo – přesněji – možnosti dnešní ženy jsou nepředstavitelně širší než možnosti ženy 19. století. Mám pocit, že Češky těchto možností stále plně nevyužívají. Pro upřesnění je však nutné dodat, že jinak na tom byla například Češka kolem roku 1830, jinak po roce 1890, kdy se jí otevřely možnosti středoškolského a vysokoškolského studia. První republika – nesporně i díky ovzduší, které kolem sebe vytvořil prezident Masaryk – byla na svou dobu velmi feministická. Ostatně v Čechách se tvrdý machopatriarchát nikdy v plně šíři neprosadil, daleko horší to bylo v sousedním Německu. Odtud i prudkost dnešního německého feminismu.

Stojíte v čele Ústavu jazyků a humanitních studií. Z titulu své funkce se zpravidla setkáváte s muži. Je to pro Vás výhodné nebo naopak?

Ráda se setkávám s inteligentními, příjemnými a slušně vychovanými lidmi, kteří jsou zapálení pro své řemeslo. Je mi jedno, zda se jedná o pány, či o dámy. Nemám ráda hulváty (těch je víc mezi pány) a snoby (těch je víc mezi dámy). Takže vidíte, že to vyjde v podstatě nastejno.

Děkuji Vám za rozhovor.
PhDr. Miloš Charbuský, CSc.

Další nová kniha docentky Lenderové, která právě vyšla pod názvem „**ZDENKA BRAUNEROVÁ**“, líčí nejen životní příběh a osudy nevěstní ženy - umělkyně, ale i poutavou výpověď o konvencích a životním stylu měšťanské společnosti doby, ve které Zdenka Braunerová žila.

Obě knihy je možné si zapůjčit z fondů Univerzitní knihovny.

Milena Lenderová

K hříchu i k modlitbě

Žena v minulém století

Pardubické noviny, pondělí 23. října 2000

Kniha o ženě, která procházela životem jako dělová koule

LITERATURA / Ředitelka Ústavu jazyků a humanitních studií Univerzity Pardubice

Milena Lenderová tentokrát o osudech slavné malířky Zdenky Braunerové.

V minulém roce vyšla Mileně Lenderové kniha s názvem *K hříchu i k modlitbě* s podtitulem *Žena v minulém století*. Od celkového pohledu na postavení žen a jejich možnosti, tužby i prosazování v průběhu 19. století se autorka, která se specializuje na ženskou tematiku, dostala k osudům malířky Zdenky Braunerové.

Současná ředitelka Ústavu jazyků a humanitních studií Univerzity Pardubice docentka Milena Lenderová je historičkou a při svém působení ve Francii se její zájmy protnulý právě v osobě Zdenky Braunerové. Ta jezdila do Francie za svou provdanou sestrou a našla zde mezi umělci řadu přátel. K nejbližším patřili například Auguste Rodin a Paul Claudel. Podle Lenderové to byla sympatická průšvihářka, která se v době, kdy se od ženy očekávalo plnit roli milující manželky, rozhodla žít výtvarným uměním. Její synovec Vladimír Hellmuth-Brauner o ní později napsal, že procházela životem jako dělová koule.

Autorka nás v knize zkušeně zavádí do rodinného zázemí Zdenčiny rodičů, do společnosti, kde co jméno, to osobnost z učebnice o národním obrození. Dozvídáme se zajímavosti z jejich běžného života, které autorka čerpala z velkého množství archivních pramenů, z dobové literatury i periodik. Život samotné malířky jí pomohly dotvořit deníkové záznamy i velmi bohatá korespondence Braunerové a jejích přátel. Kniha se čte jako rodinná sága, i když někdy je těch postav a faktů pro laika až příliš mnoho.

Můžeme tu ovšem nahlédnout i do těch nejintimnějších zákoutí malířky. Přesto to Braunerovou v očích čtenářů nijak nesnižuje, spíše naopak, činí ji to lidštější a pochopitelnější. Milena Lenderová tak přiblížila výjimečnou ženu a její komplexní práce bude jistě východiskem i pro další badatele.

zun

VII. Městský festival Pardubice 6. - 15. října 2000

V rámci VII. ročníku Městského festivalu Pardubice **ve dnech 6. - 15. října 2000** a **oslav padesáti let vysokého školství v Pardubicích** připravila Univerzita Pardubice již potřetí zajímavé akce pro obyvatele města Pardubic:

Běh Terryho Foxe v Pardubicích

- Pernštýnské náměstí a Staré město
spolupředaly Univerzitní sportovní klub a Katedra tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice společně s Klubem onkologicky nemocných

v sobotu 7. října 2000

675 účastníků startovalo v 10 hodin na Pernštýnském náměstí na trasu dlouhou 2400 m ke zdolání jakýmkoliv způsobem

(viz str. 21)

Den otevřených dveří Univerzitní knihovny

- Univerzitní knihovna v Polabinách ve Studentské ulici
v sobotu 7. října 2000 od 8 do 16 hodin sloužila čtenářům a se svými špičkovými službami, srovnatelnými se světovými standardy seznamovala návštěvníky, jichž přišlo téměř 500

Den otevřených dveří Fakulty

**chemicko-technologické na nám. Čs. legií
a prohlídka univerzitního kampusu
v Polabinách**

- Fakulta chemicko-technologická na nám. Čs. legií 565
- areál univerzitního kampusu v Polabinách - prohlídka uni-

verzitní auly, knihovny, areálu kolejí, sportovních zařízení a dalších pracovišť fakult Univerzity Pardubice

v pátek 13. října 2000

začínaly prohlídky vždy v 9, 11, 13 a 15 hodin ve vestibulu FChT na nám. Čs. legií a před vchodem do univerzitní auly v Polabinách.

Stovka obyvatel Pardubic starších i potenciálních posluchačů se zajímala o studium, podmínky pro ně, ubytování, stravování a sportovní a další možné aktivity vysokoškolských studentů v Pardubicích.

Po celou dobu festivalu probíhaly VÝSTAVY:

Galerie Univerzity Pardubice - „Eva Francová - GRAFIKA“

- vestibul Univerzitní knihovny - otevřeno denně v pondělí až pátek 8 - 18 hodin, v sobotu 8 - 12 hodin

22. září - 17. listopadu 2000

(viz str. 16)

Aula Univerzity Pardubice - „50 let vysokého školství v Pardubicích“

- výstava připomínající 50 let existence vysoké školy, jež slaví Univerzita Pardubice v roce 2000

- vestibul univerzitní auly, otevřeno denně v pondělí až pátek 8 - 19 hodin

září - prosinec 2000

(viz str. 28)

Studenti v Itálii

Michaela a Marcela Svobodovy společně se starostou Rosignano

Vlastimil Kapsa na antirasistickém mítingu v Acine

Letošním Silvestrem „TO“ začalo a v létě mělo naše italské dobrodružství v rámci partnerství měst Pardubice - Rosignano pokračování.

Čtrnáctidenní pobyt v italském městečku Rosignano Marittimo pro nás zůstane jedním z nejkrásnějších zážitků v našem životě.

V červenci jsme zde reprezentovali město Pardubice na setkání (táboře) mladých lidí ze čtyř partnerských evropských měst - Champigny (Francie), Musselburgh (Skotsko), Pardubice a Rosignano Marittimo (Itálie).

Toto setkání se uskutečňuje každoročně, pokaždé v jednom z těchto měst. Tentokrát bylo hostitelem italské město, příští rok je na řadě francouzské. Cílem setkávání je seznámit mladé lidi s jednotlivými městy a jejich okolím a kulturou. Letos poprvé proběhlo i ve znamení solidarity se třetím světem.

Zabývali jsme se otázkami a problémy dvou rozvojových zemí - Nikaragui a Západní Sahary. Společně s Francouzi jsme se zaměřili na Nikaraguu, Skotové a Italové na Západní Saharu.

Ještě před samotným setkáním jsme vyhledávali informace o dané zemi zejména prostřednictvím Internetu, cenným zdrojem se pro nás stal i Magistrát města Pardubic, který je ve spolupráci s nizozemským městem Doetinchem zapojen do projektu N.E.W.S na pomoc Nikaragui.

Zjistili jsme, že již tak špatnou situaci země ještě zhoršil hurikán Mitch v roce 1998, který způsobil řadu škod na budovách, infrastruktuře a na úrodě. Největší problémy mládeže a dětí v Nikaragui spočívají v hladu, chudobě, nedostatečném vzdělání, jelikož jsou často donuceni starat se o obživu a pracovat, a v žádné lepší perspektivě do budoucna. To nám potvrdili i dva chlapci Henrico a Rigoberto z nikaragujského města Jalapa, se kterými jsme se setkali na táboře.

Na samotném setkání jsme připravili ze získaných materiálů výstavu vypovídající o obou zemích. Tato výstava poputuje po italském městečku a jeho okolí a italská strana věnuje získané finanční prostředky z výstavy Nikaragui, konkrétně městu Jalapa, i Západní Sahare.

Na táboře jsme také diskutovali společně s Francouzi, v čem a jak potřebuje nikaragujská mládež a děti nejvíce pomoci. Shodli jsme se, že pomoc by měla zlepšit hlavně jejich životní podmínky

českofrancouzská pracovní skupina

náměstí v Rosignano pojmenované po Pardubicích

a vzdělávání. Životní podmínky by bylo možné zlepšit zejména zajištěním zdrojů pitné vody, zavedením elektrické energie, výstavbou silničních komunikací a kanalizace a odstraněním škod způsobených hurikánem. Důležité se nám jevíly také aktivity volného času a s nimi spojená sportovní hřiště, knihovny a další zařízení.

Pomoc ve vzdělávání by spočívala v zajištění učebních pomůcek, kvalitnějších učitelů, stravování a zdravotních preventivních prohlídek ve školách, vybudování nových školních budov. Pro zpřístupnění středních a vysokých škol chudým vrstvám budou jistě zapotřebí granty a stipendia rozdělená a vyplácená vhodným způsobem.

Poslední otázka, kterou jsme řešili, se týkala aktivit, kterými bychom mohli získat finanční prostředky pro Nikaraguu. Jednou z nich byla již výše zmíněná výstava, která by mohla přicestovat z Itálie i k nám do Pardubic. K dalším patřilo uspořádání soutěže, závodu, koncertu, diskotéky či plesu, prodej květin, pozvání významných osobností a seznámení je s danou problematikou.

Samozřejmě že jsme celé dny pouze neprodiskutovali. Kromě moře, sluníčka a italských pláží jsme si užili italského jídla, vína a zmrzliny. Navštívili jsme Florencii, město Voltera, kde se těží nejvyšší alabastr na světě, muzeum australských domorodců - Aboriginů v Castilioncelu a Etrusků v Rosignanu, dvě italské diskotéky, antirasistický mítink v Cecine a tamní aquapark. Soutěžili jsme ve volejbalu, zahráli jsme si basketbal, plážový volejbal a fotbal, svezli jsme se na moři na jachtě a na motorovém člunu.

Získali jsme mnoho zážitků a nových přátel. Naučili jsme se základní francouzská a italská slovíčka a výrazy. V diskusích s Francouzi jsme si zkusili, jak obtížné může být občas dorozumění a nalezení shody mezi různými národy.

Zažili jsme spolu i některé obzvláště pěkné okamžiky - např. někteří z nás se vůbec poprvé koupali v moři, Safia, dívka ze Západní Sahary, se na táboře naučila hrát volejbal, ačkoli ho hrála poprvé v životě, vyhrála s námi turnaj a zasloužila se o rozhodující bod. Ani jednou jsme jako Češi neprohráli ve volejbalu s Francouzi. Navštívili

jsme ve Florencii nádherný park s dlouhými alejemi, kde jsme si připadali jako v pohádce. A to je jenom zlomek toho, co nás v Itálii potkalo.

Přestože nás příprava a zařizování stálo hodně práce, námahy a starostí, nelitujeme toho vůbec, neboť jak už jsme se zmínili na začátku, toto setkání zůstane pro nás pro všechny jedním z nejhezčích zážitků v našem životě.

Zdeněk Zabilanský, Tomáš Tejnora, Monika Hlávková, Veronika Černá, Jan Valtera, Michaela Svobodová, Marcela Svobodová, Vlastimil Kapsa, Petra Holá, Magda Farníková, Lucie Milíčová (studenti Univerzity Pardubice - AIESEC Pardubice)

česká skupinka společně s Limamem a Safií ze Západní Sahary

• sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport • sport •

Tisíce startů – jeden cíl

Letos již potřetí za sebou získal Univerzitní sportovní klub Pardubice licenci k pořádání Běhu Terryho Foxe v Pardubicích. To samo o sobě svědčí o dobrých organizačních schopnostech všech, kteří se již od roku 1998 starají o organizaci tohoto běhu. Tak jako v předcházejících dvou ročnících, i letos se na pořádání tohoto „běhu proti rakovině“ velmi významně podílel pardubický Klub onkologicky nemocných (KON) a také pracovníci katedry tělovýchovy a sportu a Univerzitní sportovní klub.

Myslím si, že by bylo asi zbytečné v dnešní době opakovat notoricky známý příběh mladého Kanadana Terryho Foxe, který svým hrdinstvím a odhodláním chtěl napomoci překonat bezmocnost a který chtěl podniknout něco, co by napomohlo v boji proti rakovině.

Rád bych se přesto pokusil získat k účasti na některém z příštích ročníků tohoto symbolu boje proti všem zákeřným chorobám, se kterými si lidstvo stále nedovede uspokojivě poradit, další běžce. Kromě hezkého pocitu ze získané finanční částky, která bude celá věnována na výzkum a boj proti rakovině, myslím, že každého účastníka běhu jistě potěšilo vědomí, že poselství běhu naděje, které nám zanechal mladý Kanadán Terry Fox, oslovuje každoročně stále více mladých lidí.

UNIVERZITNÍ SPORTOVNÍ KLUB
spolu s KTS UNIVERZITY PARDUBICE A KON
pořádá

Běh Terryho Foxe 2000

který se koná

v sobotu 7. 10. 2000

Prezentace: 9.⁰⁰ - 10.⁰⁰ hodin   Start: 10.⁰⁰ - 12.⁰⁰ hodin

Pernštýnské náměstí

I když letošní počasí 7. října tak úplně nepřálo snažení organizátorů, myslím si, že i přes to měl běh hezký průběh. Zúčastnilo se ho 675 běžců. Zároveň byl naplněn jeden ze dvou hlavních důvodů, proč se tato krásná akce každoročně pořádá. Na konto boje proti rakovině totiž účastníci běhu věnovali v Pardubicích formou star-

start 3. Běhu Terryho Foxe

Univerzita Pardubice - Univerzitní sportovní klub klub a katedra tělesné výchovy tradičně organizátory BTF

sportovní nadšenci z univerzity, (zleva: předseda USK doc. Mikulášek, prorektor doc. Cakl, předseda AS UPa doc. Koudelka, děkan FChT doc. Kotyky, předseda AS FChT doc. Handlíř, za KTS PhDr. Kořínek)

tovního příspěvku velice hezkou částku 27 130,- Kč. Za tento nádherně lidský čin jim všem patří velký dík. Všichni si za svůj příspěvek na dobrou věc odnesli upomínkový předmět, který jim bude alespoň do příštího roku připomínat, jak je důležité při boji s různými bolestmi tohoto světa spojit úsilí a pokusit se zvítězit nad nepřizní osudu.

Druhým, a zdá se ještě důležitějším posláním konání běhů Terryho Foxe je jistě skutečnost, že svým charakterem propaguje mezi mladými lidmi pravidelný zdravý pohyb a zdravý životní styl, které přispívají k předcházení onemocněním všeho druhu. Při účasti na tomto běhu v naší uspěchané době platí couberťinové heslo olympijských her: „Není nutné zvítězit, ale zúčastnit se“ snad více než pro účast na samotných olympijských hrách současnosti.

Téměř na závěr si dovoluji citovat několik jistě zajímavých údajů, které jsou uváděny v propagačních materiálech tohoto běhu:

- 1) Česká republika se rozsahem této akce v roce 1999 zařadila na 1. místo na světě.
- 2) V roce 1999 se v ČR konalo 165 běhů Terryho Foxe, zúčastnilo se jej 90 000 účastníků a bylo věnováno 3 875 250,- Kč na boj proti rakovině.
- 3) V roce 2000 bylo ke dni 10. 3. 2000 připraveno 217 běhů, tedy o 30% více než vloni (a tento počet nebyl zdaleka konečný). Částka, která stále přibývá na konto boje proti rakovině, denně narůstá a bude samozřejmě známá až po ukončení všech běhů někdy na konci listopadu.

Při výčtu pardubických organizátorů v žádném případě nelze zapomenout také na studenty naší univerzity. Patří jim dík, protože bez nich by samozřejmě tato krásná humanitární akce nebyla tak úspěšná. Chtěl bych touto cestou poděkovat Ondrovi Pruskovi, Katce Volné, Elišce Zárybnické, Jirkovi Kvapilovi a dalším studentům jako Žatečkovi, Brůhovi, Skoupilovi, Kederovi, Čekalové. Jim patří stejně veliký kus slávy a díky na poli organizátorském.

*Mgr. Jaroslav Friedrich
vedoucí katedry tělovýchovy a sportu*

„předstartovní zahřívací rozcvičení“

COŽ TAKHLE ..... SI TROCHU ZASPORTOVAT !!!

„Tak nám skončila olympiáda a sportovat se bude – to je jednou jistý, paní Müllerová“, vložil by asi dnes Jaroslav Hašek do úst hypotetického hrdiny ve svém bohužel již nenapsaném románu. Tentokrát však tahle věta bohudíky neznamena začátek války. Přesto by právě skončené boje o olympijské vavříny v Sydney mohly znamenat na velké většiny z nás doslova revoluci v životním režimu.

Kdyby byl pan Hašek ještě mezi námi a chystal se v těchto dnech napsat nějaký román, asi by nemohl jinak, než napsat: „Tak nám skončila olympiáda a sportovat se bude i na Univerzitě v Pardubicích – to je jednou jistý, ...“. Jen by měl asi velké problémy, kterému hrdinovi 27. Olympijských her by tahle slova adresoval. Jistě by měl velké problémy s přehledností díla, pokud by nechtěl na žádného hlavního hrdinu (rozuměj medailistu) sportovních bojů v Austrálii zapomenout. Teď mě tak napadá - jakýpak byl rozdíl mezi hlavním hrdinou (rozuměj medailistou) a těmi, kteří se také stali minimálně na další čtyři roky hrdiny, ač na medaili nedosáhli? Někdy o tomhle dělení rozhodla setina vteřiny nebo desetiny centimetrů, jindy například jediný bod či gól.... Nejsmutnějšími, avšak rovněž hrdiny zůstanou v našich myslích také sportovní vyslanci, které například zradilo zdraví. Jmenovat jistě nemusím mnoho takových. Všem nám jistě u srdíčka zatrnulo, když naše Lída Formanová vybočila z dráhy nebo když Václav Chalupa marně bojoval s teplotami. A to jsem vybral namátkou jen naše sportovce.

Myslím však, že nejde jen o sliby či předsevzetí(?), které jsem zlehka naznačil v úvodu minulého odstavce. Olympiáda se prostě stala fenoménem, kterého jsme si všimli snad všichni. Chce se mi věřit, že staré přísloví „příklady táhnou“ je pravdivé a že se také u nás na univerzitě potvrdí.

Po Sydney se opět poněkud změnila naše představa o lidských možnostech v mnoha sportovních disciplínách, změnila se jména olympijských vítězů, zápisy o rekordních výkonech a jistě se také trochu změnilo naše povědomí o Austrálii. V mnoha sportech se (k překvapivému údivu mnoha z nás) změnila dokonce vlastní pravidla. O údivu při sledování „technických“ vymožeností v různých sportech se mi ani nechce psát. Jen namátkou – při pohledu na startující plavce mě napadla úvaha, že plavky byly například u mužů ještě před nedávnem velmi nepatrný kousek látky, který téměř nic nezakrýval. A v Sydney.....? Při působivém zapalování olympijského ohně se mnohým z nás jistě změnila představa o snášenlivosti ohně (tentokrát olympijského) s vodou.

Mnoho věcí však po olympiádě zůstává „při starém“. I nadále (až na nepatrné výjimky) se budou hrát míčové hry s míči kulatými, i nadále budou rozhodci přerušovat hru píšťalkou, i nadále se plavání bude odehrávat ve vodě, atletika bude probíhat (až na výjimky) na stadionu a například soutěže mužů budou probíhat odděleně od soutěží žen. Tak bych mohl jistě ještě chvíli pokračovat ve výčtu věcí, které i po Sydney zůstanou konstantní. Mnohem zajímavější pro nás mladé však jsou skutečnosti, které se dynamicky mění s dobou.

„Již nic nebude stejné jako bylo před Sydney“, by se také dala parafrázovat jedna známá věta. To je „jádro pudla“, proč píšu tyhle řádky. Nové jistě bude i mnohé v oblasti tělesné výchovy a sportu na naší alma mater. Význam tělesné výchovy se opět dostává do hlubokého povědomí všech členů akademické obce naší univerzity. Chcete důkazy? Tady je jich hned několik.

- Nové vedení naší univerzity zachytilo současný trend v pohledu na nutnost existence „tělocviku“ ve studijních programech našich čtyř vzdělávacích institucí. Na mnoha univerzitách, a nejen v České republice, dochází totiž v poslední době k zařazování humanitních předmětů (a tělesná výchova mezi tyto předměty patří) do studijních programů i ryze technických vysokých škol. Vždyť velmi jednostranně zaměřený „vzdělanci“ pomalu, ale jistě

přestávají být v dnešní moderní době na špičce personálních požadavků na celém světě.

- Akademické senáty univerzity všech tří našich fakult se ještě před prázdninami zabývaly podporou tělesné výchovy v oblasti jejich působnosti.
- Vedení Fakulty chemicko-technologické spolu se senátem fakulty dokonce neváhalo zařadit v novém akademickém roce tělesnou výchovu mezi předměty povinně volitelné do první etapy magisterského studia do studijních plánů svých oborů.
- Také vedení Ústavu jazyků a humanitních studií zařazuje do studijních programů svých oborů tělesnou výchovu mezi předměty povinné.
- Zařazení předmětu tělesná výchova mezi povinné předměty ve studijních programech všech oborů na Fakultě ekonomicko-správní svědčí o prozíravosti vedení a senátu této fakulty.
- V neposlední řadě dokazuje moje tvrzení z úvodu tohoto odstavce stále se zvyšující zájem studentů všech fakult o tělesnou výchovu. Návštěvnost tělovýchovných zařízení naší univerzity studenty velice často převyšuje prostorové možnosti a personální obsazení KTS.
- Názory jako: „Studenti přišli na univerzitu studovat především náš obor, a tělesnou výchovu k tomu nepotřebují!“ se ozývají stále méně často a mají bohudíky stále méně obdivných posluchačů. V dnešním moderním světě jistě takové názory neobstojí. A to už nemluvíme o požadavcích naprosté většiny studentů a studentek na komplexní pojetí studia svých oborů.
- Pokračovat bych mohl jistě dále. Myslím si však, že tyhle příklady velice výmluvně a dostatečně dokumentují pozitivní přístup těch, kdo vytvářejí profily studentů tvorbou jejich studijních programů, ke komplexní výchově při vzdělávání vysokoškolsky erudovaných absolventů naší univerzity. Vždyť přece některé základní pedagogické zásady mají stále svou platnost a jejich „vusaté stáří“ jim nic neubírá na aktuálnosti právě v dnešní době. Teď mám na mysli především zásadu, že má-li být vzdělání v jakémkoliv oboru opravdu vzděláním, neobejde se bez výchovných prvků. No a to je právě ten výše zmiňovaný současný trend komplexního vzdělávání a výchovy vysokoškolských odborníků. To se totiž nemůže obejít bez zařazování takových oborů do studia jako jsou například studium některých filosofických směrů a souvislostí s existencí světa, etiky, studium sociálních dopadů a vlivu činnosti člověka na planetu Zemi, problémů ochrany životního prostředí, ale také mimo jiné tělesné výchovy.

Vždyť přece nejde jen o to, jestli studenti budou v rámci svého studia sportovat, nebo ne. V případě tělesné výchovy jde především o to, že tělesná výchova je nenahraditelnou součástí života jak „normálních smrtelníků“, tak i špičkových odborníků ve všech sférách lidského bytí. V tomto případě u tělesné výchovy nejde ani tak o svaly a rekordy. Jde především o životní filosofii, o pohled na svět a jeho problémy, o zdraví každého jednotlivce moderní doby, o žebříček životních hodnot každého z nás, o pocit sociální souměřitelnosti s ostatními a v neposlední řadě i o schopnost „vydržet“ tvořit a pracovat co možná do nejvyššího věku, tedy obstát v profesní konkurenci dnešní doby co nejlépe a co nejdéle.

Je tady opět začátek nového akademického roku. Proč takový dlouhý úvod ke chvále tělovýchovy a sportu na Univerzitě Pardubice? Myslím si, že je ten nejhodnější okamžik k zamýšlení se nad svým svědomím, co se zdravého pohybu a sportu týče.

Je málo vysokých škol v této republice, které mají tak dobře vybavený sportovní areál a nabízejí tolik možností sportovat pro své studenty jako naše univerzita. Myslím si, že by bylo velkým hříchem toho nevyužít.

Naše škola má svým studentům opravdu co nabídnout. Na univerzitě zajišťuje výuku tělesné výchovy a veškerých tělovýchovných aktivit Katedra tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice (KTS). KTS je univerzitní pracoviště zajišťující sportovní a tělovýchovné aktivity nejen studentů jednotlivých fakult, ale také zájemců z řad zaměstnanců univerzity. KTS zajišťuje výuku tělesné výchovy jako logickou součást vysokoškolského studia a všeobecné vzdělanosti. Tato výuka navazuje na středoškolskou výuku tělesné výchovy a zavřuje ji ve sportovních specializacích, které si studenti na Univerzitě Pardubice mohou zvolit podle svého zájmu. Katedra se snaží ovlivňovat postoje studentů k tělovýchovným aktivitám a sportu vůbec, působit na zdraví, fyzickou a duševní kondici a životní režim, které jsou nezbytným předpokladem dlouhodobého profesního uplatnění vysokoškolsky vzdělaných odborníků. KTS nabízí velkou škálu možností, jak si studenti mohou zpříjemnit svůj volný čas a ještě udělat něco pro své zdraví.

Tělesná výchova má na naší univerzitě několik forem.

1. Povinná tělesná výchova je součástí studijního programu v 1. roč. FES a některých oborů na ÚJHS.
2. Povinně volitelným předmětem je letos poprvé tělesná výchova v 1. etapě magisterského studia FChT.
3. Jako volitelná (alternativní nebo doporučená) se TV objevuje ve studijních programech také ostatních ročníků již výše zmíněných fakult, ÚJHS a také DFJP.

Jako významná součást se vyskytuje tělesná výchova v myslích studentů ostatních studijních oborů, které nemají tělesnou výchovu ve studijních programech zmíněnu vůbec. O tom svědčí jejich početná účast ve všech nabízených tělovýchovných a sportovních aktivitách. Prakticky ve všech formách si studenti mohou zvolit například: volejbal, fotbal, basketbal, florbal, badminton, tenis, stolní tenis, plavání, aerobik a jiné moderní formy ženské gymnastiky, aerobní program, posilování, sebeobranu a další. Většina tělovýchovných zařízení Univerzity Pardubice se nachází v samém středu univerzitního kampusu. Přímo uprostřed univerzitního areálu jsou dvě sportovní haly, zrcadlový sál, posilovna, klubovna katedry, venkovní hřiště

a antukové kurty. Součástí univerzitních sportovišť je loděnice na pravém břehu Labe, nedaleko městského koupaliště, rovněž s antukovými tenisovými kurty.

Přirozenou součástí tělovýchovného a sportovního života naší univerzity je Univerzitní sportovní klub, nabízející studentům a zaměstnancům školy provozování sportovních odvětví na výkonnostní úrovni.

Katedra tělovýchovy a sportu a Univerzitní sportovní klub rovněž organizují pro všechny zájemce sportovní soutěže v rámci univerzity i mimo ni. Podílejí se na činnosti osmi sportovních oddílů (asociace sportu pro všechny – aerobik, volejbal, basketbal, kanoistika a vodní sporty, lyžování, stolní tenis, tenis a turistika). Studenti naší univerzity jsou pravidelnými účastníky akademických mistrovství ČR a mnohé úspěchy zaznamenali i na mezinárodní úrovni na světových univerziádách.

Naše univerzita spolu s Univerzitním sportovním klubem je letos již poněkolkáté také spolupořadatelem Běhu Terryho Foxe v Pardubicích.

Všichni asistenti katedry tělovýchovy a sportu mají velký zájem, aby se sport stal nedílnou součástí života na UPa, jak tomu je na velkých univerzitách ve světě. Byli bychom rádi, kdyby si každý student vybral z dané nabídky tu, která mu vyhovuje, aby se pravidelný pohyb alespoň jedenkrát týdně stal jeho životní potřebou.

Abych pokračoval v olympijském duchu svého příspěvku, ještě jednou si „dovolím“ vypůjčit tuto myšlenku na závěr... Vždyť příklady sydneyjských hrdinů (Štěpánka Hilgertová, Jan Železný, Rudolf Kraj), ale i těch druhých (Ludmila Formanová, Václav Chalupa) nás znovu naladují na myšlenku zdravého ducha ve zdravém těle a nebo třeba jen na libé pocity z příjemně stráveného času sportem.

Což takhle ..... letos vzít sport vážně???

Mgr. Jaroslav Friedrich,
vedoucí Katedry tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice

JIŘÍ RYBA, JAN RAYMAN A EVA STUDNIČKOVÁ .... JSOU STUDENTY NAŠÍ UNIVERZITY.

Jan Rayman,
Martin Forman,
Eliška Kaplanová,
Jana Chmelíková,
Eva Studničková
při setkání na KTS
17. 11. 1999

Eva Studničková a PhDr. Kořínek z katedry tělesné výchovy

mistrovství České republiky v lehké atletice, pořádaném před prázdninami v Plzni. Tato velice talentovaná atletka je v současné době studentkou Fakulty ekonomicko-správní naší univerzity. Na výše zmíněném mistrovství získala pro barvy naší univerzity **dva mistrovské tituly – v hodu diskem a v hodu kladivem** – dále úspěšně bojovala také v dalších vrhačských disciplínách. Ve vrhu koulí obsadila 4. místo a v hodu oštěpem se umístila na 5. místě. Výpravu atletů na tomto akademickém mistrovství doplnili další úspěšní reprezentanti pardubického vysokého školství.

Jednou z nich je **Eliška KAPLANOVÁ** – studentka Fakulty chemicko-technologické, která přidala do sbírky medailí naší univerzity stříbrnou medaili v běhu na 100 m. Také v běhu na 200 m se dostala až do finálového běhu, kde vybojovala krásné 5. místo. A protože všeobecně platí, že sprinterkám svědčí také skok do dálky, pokoušela se Eliška také v této disciplíně šířit slávu vysoké školy, která ji na toto mistrovství vyslala. Zde ji však potkalo něco málo sportovní smůly, a i přesto ob-

Život studentský – život radostný, krásný a neopakovatelný. Rozhodl jsem se přiblížit nejširší akademické obci naší univerzity jednu ze součástí studentského života. Totiž podat informaci o sportovních úspěších našich studentů v nedávné době.

Pokud snad někomu z našich čtenářů dosud tato tři jména nic neříkají, hned to napravím. Považuji si totiž za čest vám je představit.

Bude řeč o sportu a především o sportovcích. Ano, jedná se opravdu o mimořádně úspěšné sportovce – studenty naší univerzity.

Jméno **Jiří RYBA** se vyskytuje v seznamu studentů naší Dopravní fakulty Jana Pernera. Tedy chce se mi napsat mimojině.... V poslední době se toto jméno totiž objevovalo také na startovní listině právě skončených her 27. olympiády v Sydney. Svými dlouhodobě stabilními výkony na vysoké úrovni byl Jiří RYBA nominován do atletické reprezentace, která v Sydney bojovala „se lvíčkem na prsou“ za slávu naší vlasti. Žádný ze sportovních výkonů není procházkou růžovým sadem. Pokud si však někdo vybojuje právo startu na olympijských hrách v atletickém desetiboji a tam vybojuje 13. místo, myslím si, že je nutné před ním smeknout. Jiří Ryba podával při olympijském závodě vynikající výkony po oba dva dny, po které desetiboj probíhal, a v Sydney obdivuhodně prodal léta desetibojářské dřiny. Jiří RYBA v konkurenci nejlepších desetibojářů světa obsadil vynikající **13. místo** výkonem přes 8000 bodů.

Také druhé jméno z titulku mého článku stojí za to si zapamatovat. **Jan RAYMAN**, student naší Fakulty ekonomicko-správní, se upsal **sportovnímu karate**. V letošním roce se Honzovi podařilo vybojovat 1. místo na mistrovství České republiky, dále 1. místo v Českém poháru. Na akademickém mistrovství ČR jej potkalo trošičku sportovní smůly a umístil se „jen“ na 3. místě. Těmito výkony si Jan Rayman vybojoval nominaci na akademické mistrovství světa ve sportovním karate, které se konalo během letošních prázdnin v japonském městě Kyoto. V soutěži kumite družstev si Honza „odpral“ svoje se vztyčenou hlavou. I když český tým nebyl tak zkušený jako některá ze zúčastněných družstev, podařilo se našim akademikům spolu s Janem RAYMANEM vybojovat **4. místo**.

Důvodem, pro který jsem se rozhodl jmenovat v nadpisu **Evu STUDNIČKOVOU**, je její úspěšné vystoupení na akademickém

obsadila velmi pěkné 7. místo. Třetím naším atletickým reprezentantem byl student Dopravní fakulty Jana Pernera **Jakub TRACHTULEC**. Také on se probojoval v běhu na 400 m do finále, kde obsadil velmi pěkné 7. místo.

Protože vím, že český člověk má velice často tendenci neuznávat například 8. místa na olympiádě (obzvláště pokud se očekává jistá medaile – popřípadě dvě), chtěl bych zvýraznit famóznost onoho 13. místa Jirky Ryby na olympijských hrách, stejně tak 4. místa našeho družstva na akademickém mistrovství světa v kumite ve sportovním karate v Japonsku za přispění Honzy Raymana a o výkonech našich atletů na akademickém mistrovství ČR v Plzni to platí stejně tak. Kdo totiž někdy v životě překonával úskalí jakéhokoliv sportovního odvětví, neřku-li nějakého sportovního soupeře, jistě nepatří do skupiny oněch nesoudných kritiků. A toto je hlavní důvod, který mě vedl k napsání tohoto článku o sportovní slávě našich studentů.

Změňme alespoň po dobu studií na pardubické univerzitě ono pasivní fandění sportu na aktivní sportování. Tím totiž nejen získáme krásná těla, zdravého ducha ve zdravém těle, mnoho nádherných a neopakovatelných zážitků, ale především si trochu poopravíme vlastní (mnohdy nekritické) pohledy na hodnocení výsledků dosahovaných našimi sportovci při různých soutěžích.

Jen mě tak napadá, jaká je škoda, že až za čtyři roky budeme číst výsledkové listiny her 28. olympiády v Athénách a v nich třeba výše uvedená jména, že se už nebudeme moci pochlubit, že to jsou studenti naší alma mater. Budeme však všem svým známým vyprávět o těchto absolventech Univerzity Pardubice a o tom, jak jsme je ještě nedávno zcela běžně potkávali třeba v naší menze nebo například v našich tělocvičnách a jak jsme si tehdy – v tom roce 2000 – ještě klidně mohli říci o jejich podpis. Ale jak nás to tehdy ještě ani nenapadlo. V té době po Athénách 2004 už bude daleko složitější dostat se k hrdinům 28. olympijských her.

Popřejme všem pěti cestu do Athén a zároveň popřejme nám alespoň kousek sounáležitosti s touto slávou bývalých (vlastně budoucích) absolventů naší Univerzity Pardubice.

*Mgr. Jaroslav Friedrich
vedoucí katedry tělovýchovy a sportu*

STUDENTKA FES ALENA HOUSOVÁ

– REPREZENTANTKA ČESKÉ REPUBLIKY VE SKIBOBECH

Studentkou Fakulty ekonomicko-správní je Alena Housová, ve lice úspěšná reprezentantka České republiky ve skibobech. Její zkušenosť se čtenářům pokusíme přiblížit v následujícím rozhovoru.

1) Jaké jsou Vaše největší dosavadní sportovní úspěchy?

K mým největším úspěchům patří letošní celkové vítězství ve Světovém poháru. K tomu se mi podařilo získat titul ve slalomu na mistrovství světa v Rakousku, což byla moje třetí zlatá z mistrovství světa.

2) Často pobýváte v cizině, jakým jazykem se domlouváte s organizátory závodů, případně s novináři?

Letos jsem strávila sedm týdnů v alpských zemích, kde se dorozumívám německy, zřídka si pomůžu angličtinou. Na veškerých jednáních nás zastupuje trenér či jiný funkcionář, který také překládá naše rozhovory do zahraničních televizí. S novináři jsme se zatím domluvila sama. Jinak na začátku každé sezóny se učíme nová pravidla, ve kterých jsou gesta a základní fráze pro řešení konfliktů s rozhodčími.

Alena Housová na slalomové trati

3) Dosahujete velmi dobrých sportovních výsledků. Dají se tréninkové povinnosti skloubit s plněním studijních povinností?

Jedním slovem – nedají. Snažím-li se sport i školu dělat dobře, obojí tím šidím a dělám napůl. Musím se přiznat, že jsem se po celou zimní sezónu soustředila maximálně na skiboby. Absolvovala jsem 32 závodů, což se projevilo ve studijních výsledcích. Tímto bych se chtěla všem vyučujícím omluvit za nepříjemnosti a mnou způsobené komplikace.

4) Často se říká, sportem k trvalé invaliditě. Dáváte tomuto rčení zapravdu?

Téměř každý sport sebou přináší zdravotní rizika, a skiboby nejsou výjimkou. O tom jsem se sama přesvědčila v březnu, kdy jsem si zprétrhala kolenní vazy. Toto zranění mi teď komplikuje nejen studium, ale i letní přípravu. Hlavně si přeji, aby se všechno obešlo bez trvalých následků a abych se co nejdříve vyléčila.

Alena Housová na stupních vítězů na MS v Rakousku – disciplína kombinace (první zprava).

2. ROČNÍK MEMORIÁLU PROF. ING. STANISLAVA KOLDY V TENISU - ČTYŘHRA

Nečekané úmrtí prof. Ing. Stanislava Koldy - 21. září 1998 - inspirovalo jeho přátele a kolegy, se kterými hrával tenis, k založení memoriálu v tenisu na počest jeho památky. Také letos tomu nebylo jinak. V zahajovacím krátkém proslovu předseda tenisového oddílu Univerzitního sportovního kulbu prof. Ing. Ivan Machač, Dr.Sc. neformálně připomenul, že Standa Kolda nebyl jenom vědcem, učitelem, sportovcem. Byl především velkým člověkem. Jeho lidská vnímavost vůči každému jedinci, ať již studentovi, kolegovi či komukoliv dalšímu, spoluvytvářely charisma osobnosti, člověka respektovaného a přitom lidsky blízkého.

V sobotu 16. září 2000 se sešlo 10 dvojic, aby změřily své síly v tenisu a vzpomenuly památku našeho zesnulého kolegy a kamaráda.

z předání cen vítězům memoriálu

Přehled výsledků

Skupina A

Němec O., Němec M. - Wiezner, Vašíček	1/6
Němec O., Němec M. - Marek, Držka	6/3
Němec O., Němec M. - Haňka, Mejzlík	6/0
Němec O., Němec M. - Jachnický, Moc	6/3
Wiezner, Vašíček - Mejzlík, Haňka	6/1
Wiezner, Vašíček - Jachnický, Moc	6/2
Marek, Držka - Mejzlík, Haňka	6/0
Marek, Držka - Jachnický, Moc	7/6
Majzlík, Haňka - Jachnický, Moc	4/6

Skupina B

Čeganová, Maršálek - Němec, Němcová	6/4
Čeganová, Maršálek - Kozák, Držková	6/0
Čeganová, Maršálek - Machač, Večeřa	3/6
Čeganová, Maršálek - Čížek, Bařka	1/6
Němec, Němcová - Kozák, Držková	6/2
Němec, Němcová - Machač, Večeřa	2/6
Němec, Němcová - Čížek, Bařka	1/6
Kozák, Držková - Machač, Večeřa	0/6

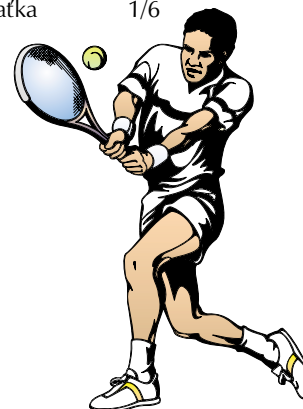
Kozák, Držková - Čížek, Bařka	1/6
Machač, Večeřa - Čížek, Bařka	1/6

Pořadí ve skupině A

1. Wiezner, Vašíček
2. Němec O., Němec M.
3. Marek, Držka
4. Jachnický, Moc
5. Mejzlík, Haňka

Pořadí ve skupině B

1. Čížek, Bařka
2. Machač, Večeřa
3. Čeganová, Maršálek
4. Němec, Němcová
5. Kozák, Držková

Putovní pohár získala dvojice Wiezner, Vašíček (viz. foto). Při záverečném večírku byli všichni účastníci odměněni drobnými cenami. Pak už se jen vzpomínalo, zpívalo a trochu pilo.

PaedDr. Jan Vašíček
katedra tělovýchovy a sportu

• životní jubilea • životní jubilea • životní jubilea • životní jubilea • životní jubilea •

Za profesorem Mlezivou

Česká chemie ztratila významného odborníka v oboru technologie makromolekulárních látek. Dne 23. června 2000 ve věku nedožitých 77 let nečekaně a tragicky zemřel prof. Ing. Dr. Josef Mleziva, DrSc., který byl vysokoškolským pedagogem s rozsáhlými znalostmi a zkušenostmi z průmyslové praxe a průmyslového výzkumu. Po ukončení

inženýrských studií na chemicko-inženýrské fakultě ČVUT v roce 1948 a obhajobě doktorské disertační práce v roce 1949 začal pracovat jako výzkumný chemik ve Spolku pro chemickou a hutní výrobu v Ústí nad Labem, kde se podílel na rozvoji výroby lakařských pryskyřic. V roce 1955 přešel do Výzkumného ústavu syntetických pryskyřic a laků v Pardubicích, kde ve funkci vedoucího výzkumu působil až do roku 1967. V této funkci organizoval a vedl výzkumné kolektivy, které realizovaly výrobu velkého počtu technických a lakařských pryskyřic a na základě jeho vlastních výzkumů byly zavedeny některé speciální typy především polyesterových pryskyřic. Mezitím v roce 1962 obhájil kandidátskou disertační práci, v roce 1966 se habilitoval v oboru makromolekulární chemie. Já sám jsem v tomto roce nastoupil do výzkumného ústavu jako vědecký aspirant a on jako můj školitel mě zavedl do problematiky vědecké práce a technologického výzkumu. Uvědomuji si dnes, že tehdy ve funkci vedoucího výzkumu výzkumného ústavu významně ovlivňoval rozvoj oboru syntetických pryskyřic a mimo jiné inicioval i zahájení výzkumu syntézy a aplikací vodných polymerních disperzí v tehdejší VÚSPL Pardubice (SYNPO), což následně vedlo k rychlému rozvoji tohoto oboru u nás, jenž nakonec vyústil až ve vybudování dnešního komplexu akrylové chemie v Chemických závodech Sokolov.

V roce 1967 prof. Mleziva přešel na Vysokou školu chemicko-technologickou v Pardubicích, kde se stal vedoucím katedry technologie makromolekulárních látek. V roce 1968 získal vědeckou hodnost doktora věd a v roce 1973 byl jmenován profe-

sorem pro obor Chemie a technologie makromolekulárních látek. Na vysokoškolském pracovišti s novým kolektivem pokračoval ve vědecké a výzkumné práci v oboru syntetických pryskyřic. Technologická řešení zavedená v praxi byla vždy podložena důkladnou vědeckou prací, jejíž výsledky prof. Mleziva uveřejnil v mnoha desítkách vědeckých publikací především v zahraničních odborných časopisech a na mnoha tuzemských i zahraničních vědeckých konferencích a tato řešení byla většinou též chráněna patenty a autorskými osvědčeními. Prof. Mleziva je znám jako autor řady knižních publikací. Jsou to především monografie Polyestery, která vyšla ve dvou vydáních a několika překladech, celostátní vysokoškolská učebnice Základy makromolekulární chemie, monografie Polymery a větší počet vysokoškolských skript a učebních textů. Jako přední odborník a vysokoškolský pedagog byl prof. Mleziva členem řady vědeckých rad vysokých škol a výzkumných ústavů, členem komisí pro obhajoby kandidátských i doktorských disertačních prací, členem různých hodnotitelských komisí, členem redakční rady mezinárodního časopisu Progress in Organic Coatings. Po mnoho let zastával funkci předsedy odborné skupiny pro nátěrové hmoty, pryskyřice a pigmenty ČSCH a s jeho jménem byly spojeny každoroční semináře o nátěrových hmotách s více než třicetiletou historií, které dnes přerostly do podoby celostátních a v podstatě mezinárodních konferencí s více než 250 účastníky. Po odchodu do důchodu prof. Mleziva jako emeritní profesor i nadále až do současné doby spolupracoval s katedrou polymerů a nynějším ústavem polymerních materiálů FChT a jeho odchod proto pocítujeme jako velkou a nenahraditelnou ztrátu. Jako vedoucí výzkumu výzkumného ústavu i jako vysokoškolský pedagog vedl a vychoval celou řadu odborníků, kteří dnes pracují v různých firmách, chemických závodech, ústavech a na vysokých školách. Z jeho monografií a učebních textů studovalo a i v budoucnu bude studovat mnoho studentů a pracovníků oboru makromolekulární chemie a polymerních materiálů.

Prof. Mleziva se tak nesmazatelně zapsal do jejich vědomí i do historie rozvoje oboru syntetických pryskyřic u nás.

Čest jeho památce.

prof. Ing. Jaromír Šňupárek, DrSc.
za Ústav polymerních materiálů FChT

• **vyvrcholení oslav 50 let vysokého školství v Pardubicích v akademickém týdnu od 25. do 30. září 2000** •

Univerzita Pardubice zahájila v pondělí 25. září zvláštní akademický týden, v němž řadou odborných a společensko-kulturních akcí vyvrcholily oslavy padesáti let vysokého školství v Pardubicích. Rok připomínání tohoto významného výročí pro vysoké školství i město Pardubice byl zahájen 17. listopadu 1999 a pod záštitou České komise pro UNESCO vyvrcholil na začátku 51. akademického roku pardubické vysoké školy.

Program vyvrcholení oslav

25. září	Otevření výstavy k historii vysoké školy
26. - 27. září	Vědecká konference Fakulty chemicko-technologické Filatelistická přepážková služba v budově FChT
27. září	Mezinárodní vědecký seminář Dopravní fakulty Jana Pernera Představení nových insignií Univerzity Pardubice a jejích fakult Slavnostní shromáždění k 50. výročí založení vysokého školství v Pardubicích spojené s rozšířeným zasedáním vědeckých rad univerzity a fakult Slavnostní zahájení za účasti představitelů českého vysokého školství Projev rektora Univerzity Pardubice Udělení tří titulů „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice Udělení Medailí za zásluhy o Univerzitu Pardubice Společenský večer a přátelské setkání hostů univerzity na pardubickém zámku Pěvecké vystoupení Vysokoškolského uměleckého souboru Udělení Pamětních medailí Univerzity Pardubice
28. září	Slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice Johann Sebastian Bach: Suita č. 1 C dur, BWV 1066 Wolfgang Amadeus Mozart: Symfonie D dur, K 504 „Pražská“ Franz Schubert: Symfonie č. 5 B dur
30. září	Den železnice pořádaly České dráhy a DKV Česká Třebová ve spolupráci s Dopravní fakultou Jana Pernera

Otevření výstavy k historii vysoké školy

V pondělí 25. září ve 13 hodin zahájil rektor Univerzity Pardubice doc. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. výstavu k významnému jubileu vysoké školy ve vestibulu univerzitní auly v centru univerzitního areálu v Polabinách.

Výstava k padesátému výročí založení vysoké školy je ohlednutím za lety minulými i představením dnešního vysokoškolského života a zázemí pro studium a vědu. Snad je i příjemným zastave-

ním pro absolventy, kteří přijíždějí do Pardubic na své plánované podzimní absolventské srazy. A doufejme, že oslovila a po dobu svého trvání ještě osloví, zaujme i potěší, poučí i informuje i dnešní studenty univerzity, pedagogy a zaměstnance univerzity, jakož i její příznivce a pardubickou veřejnost, jimž je vysokoškolské prostředí blízké či je zajímavá.

Univerzitní výstava je totiž přístupná veřejnosti ve vestibulu univerzitní auly po celý podzim v době od pondělí do pátku mezi 8. a 18. hodinou.

Tato výstava jako nahlédnutí do vysokoškolského života, minulosti i dneška jednotlivých pracovišť, kateder a ústavů Univerzity Pardubice a zejména Fakulty chemicko-technologické vznikla neformálně z nadšení těch, kdo byli ochotni podpořit myšlenku zastavit kolemjdoucí a ukázat jim něco málo z dění kolem nás na akademické půdě, formou „vývěskového sdělení“ přiblížit či představit, co není na první pohled vždy patrné, zřejmé a známé všem.

Poděkování za vznik společné univerzitní výstavy při příležitosti padesátileté vysoké školy v Pardubicích patří všem, kteří přispěli ná-

padem, věnovali svůj drahocenný čas a neváhali „přiložit ruku k dílu“. Zvláštní dík patří autorům příspěvků textových a paní Jitce Dusilové, která se obětavě vrhla do přípravy a realizace něčeho, co v zárodku připomínalo spíše jen vzdálené přání. Poděkování za technickou podporu patří i paní Ing. Aleně Komárkové z Centra informačních technologií univerzity a tiskařskému středisku v čele s panem Vladimírem Koberou.

PŘI PROCHÁZCE PRACOVIŠTI A ŽIVOTEM UNIVERZITY PARDUBICE, MINULÝM I SOUČASNÝM, VZPOMÍNEJME SPOLEČNĚ NA TY, KDOŽ PADESÁTILETOU HISTORIÍ VYSOKÉ ŠKOLY V PARDUBICÍCH VYTVÁŘELI A VYTVÁŘEJÍ.

Vědecká konference Fakulty chemicko-technologické

konferenci zahájil děkan FChT doc. Josef Kotyk

prof. Rudolf Zahradník, předseda AV ČR zahájil blok plenárních přednášek

Odborný program vyvrcholení oslav padesáti let vysokého školství v Pardubicích na univerzitě představovaly v akademickém týdnu dvě stěžejní odborné konference, pořádané Fakultou chemicko-technologickou a Dopravní fakultou Jana Pernera.

Děkan Fakulty chemicko-technologické doc. Ing. Josef Kotyk, CSc. zahájil v úterý 26. září DVOUDENNÍ VĚDECKOU KONFERENCI CHEMICKY ZAMĚŘENOU. Účastníci tohoto chemického setkání měli možnost vyslechnout na pět desítek krátkých přednášek v pěti odborných sekcích, jež doplnilo několik desítek vývěskových sdělení. Úterní blok plenárních přednášek zahájil předseda Akademie věd České republiky a člen České učené společnosti **profesor Rudolf Zahradník**. Na jeho přednášku na téma „Chemie

2000: soumrak či nové perspektivy?“ navázali se svými příspěvky tři další významní vědci, kterým ve středu 27. září udělil rektor Univerzity Pardubice při slavnostním shromáždění k 50. výročí založení vysokého školství v Pardubicích titul „doctor honoris causa“. **Profesor Otto Exner**, vedoucí vědecký pracovník Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, vystoupil na téma „**Omyly a úspěchy ve vědecké práci**“, **profesor Pavel Kratochvíl**, vedoucí vědecký pracovník Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, proslovil přednášku zabývající se „**Heterogenitou chemického složení kopolymerů**“. **Profesor Jacques Lucas** z univerzity v Rennes z Francie prezentoval svoje odborné téma v angličtině - „**Infrared Glasses for Industrial Applications**“.

prof. Otto Exner

prof. Pavel Kratochvíl

prof. Jacques Lucas

Filatelistická přepážka na FChT

26. září (8:00 - 14:00 hod) a 27. září 2000 (8:00 - 13:00 hod.)
přízemí - vestibul Fakulty chemicko-technologické,

- * Příležitostné razítko „50 let chemického vysokého školství 1950-2000“
- * Příležitostné rekondační nálepky „50 let fakulty chemicko-technologické“
- * Prodej příležitostných dopisnic a dalších filatelistických materiálů

Filatelistické materiály často vypovídají o činnosti jednotlivých institucí. U vysokých škol jsou to obvykle otisky příležitostných razítek k zahájení prvního akademického roku či razítka připomínající „kulatá“ výročí jejich existence.

Příležitostné razítko k zahájení výuky na pardubické VŠCH v roce 1950 zhotoveno nebylo. Ani to tolik nepřekvapí, když si uvědomíme, kolik jiných a důležitějších úkolů stálo před hrstkou prvních pracovníků. Ti museli pro výuku zajistit jak kantory, tak učebny a pro nastupující studenty ubytování, stravování apod.

K představě o tom, jak by asi takové příležitostné razítko mohlo vypadat, nám může posloužit otisk razítka pořízeného k zahájení pražské VŠCH v roce 1952 (obr.1). Použití právě tohoto razítka na tříkorunové známce kat. č. 635, m. j. vydané k 4. výročí Února 1948, bylo v té době možná záměrné. Na známce je totiž text „Chemie opora pětiletky“, a ten jako by podtrhoval význam události připomínané textem razítka. Nicméně z porovnání data na tomto razítku a známého faktu o zahájení výuky na VŠCH v Pardubicích je zřejmé, která z těchto škol je nejstarší chemickou fakultou na našem území.

K připomenutí 25 let činnosti pardubické VŠCHT v roce 1975 bylo již pořízeno příležitostné razítko, jeho otisk je reprodukován na obr. 2.

Výročí padesátileté existence chemického vysokého školství v Pardubicích bude na filatelistických materiálech zachyceno již mnohem významněji. Na základě jednání zástupců fakulty a vedoucích pracovníků České pošty, s. p. obvodu Pardubice bylo od-souhlaseno zhotovení nejen příležitostných dopisnic (obr. 3) a razítka (obr. 4), ale i příležitostné rekondační nálepky (obr. 5). Jejich návrhy dodala sama fakulta. Vznikly na její katedře řízení procesů a výpočetní techniky, zajištění jejich zhotovení se ujala Česká pošta. Ta navíc přislíbila, že na dva dny, kdy budou oslavy vrcholit vědeckou konferencí, zajistí provoz filatelistické přepážkové služby.

Filatelistická přepážka byla umístěna v přízemí budovy chemicko-technologické fakulty na nám. Čs. legií a byla **v provozu v úterý 26. 9. (od 8 do 14 hodin) a ve středu 27. 9. (od 8 do 13 hodin)**. U přepážky bylo používáno příležitostné razítko (obr. 4), zájemci si zde mohli zakoupit zmíněné příležitostné dopisnice a jiné filatelistické materiály. Pouze v úterý 26. 9. bylo k doporučenému odeslání zásilek používáno příležitostné razítko, ve středu 27. 9. jen denní razítko pošt. úřadu Pardubice 2.

Pracovníci univerzity mohli zmíněnou příležitostnou dopisnicí (obr. 3) a stejně tak i dopisnicí s rýze privátním přitiskem k vědecko-technické konferenci ŘIP 2000 (obr. 6) a 40. výročí založení katedry řízení procesů a výpočetní techniky (obr. 7) získat nejen při zmíněné akci, ale i na sekretariátu Katedry řízení procesů a výpočetní techniky FChT.

Ing. Jiří Kašpar

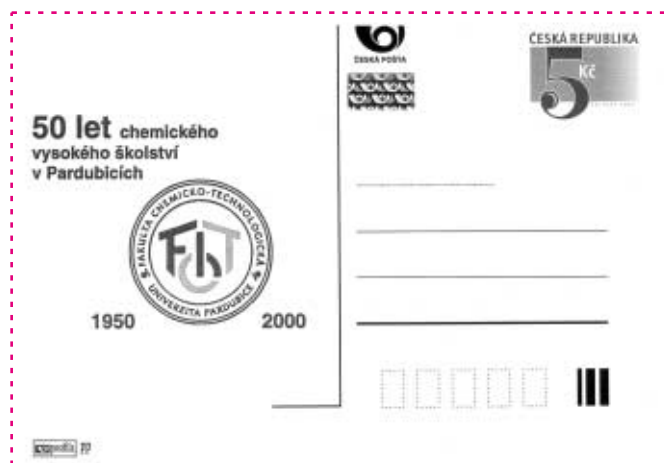
Katedra řízení procesů a výpočetní techniky FChT

obr. 1

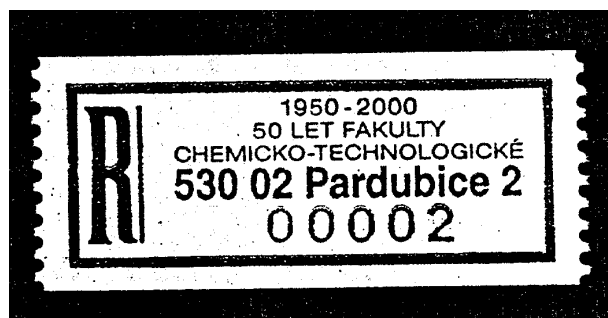
obr. 2

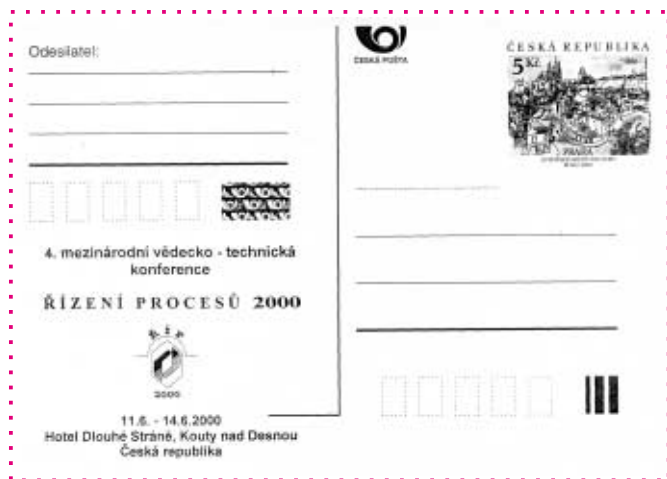
obr. 3

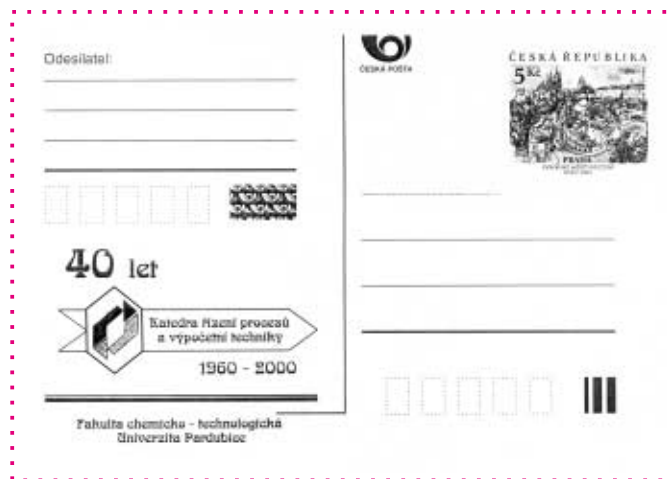
obr. 4

obr. 5

obr. 6

obr. 7

Príspevek Dopravní fakulty Jana Pernera k oslavám

MEZINÁRODNÍ VĚDECKÝ SEMINÁŘ Dopravní fakulty Jana Pernera probíhal 27. září a byl zaměřen na **Uplatnění simulačních modelů v železniční dopravě**, která reprezentuje jednu ze základních studijních a vědeckých oblastí pěstovaných dopravní fakultou

nesoucí jméno významného železničního stavitele Jana Pernera. Se svými stěžejními příspěvky vystoupili:

doc. Ing. Karel Šotek, CSc. - „Modely reálného prostředí a jejich možnosti v železniční dopravě“ a Ing. Antonín Kavička, Ph.D. - „Simulační software VirtuOS - nástroj na racionalizaci provozu v železničních uzlech“.

Univerzita a její fakulty uvedly do života nové insignie

Ve středu 27. září byly akademickým funkcionářům Univerzity Pardubice a jejich tří fakult předány **NOVÉ INSIGNIE** - akademické symboly - žezla a řetězy. Biskup královéhradecký Monsignor Dominik Duka požehnal novým univerzitním insigniím ve 14 hodin ve foyer univerzitní auly, a to za přítomnosti akademických představitelů univerzity a fakult a představitelů parlamentu, ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, města, okresu a členů akademické obce univerzity. Náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy doc. Ing. Josef Průša, CSc. předal rektorský řetěz doc. Ing. Miroslavu Ludwigovi, CSc. rektorovi univerzity. Ten pak odevzdal k užívání při akademických obřadech žezlo svému pedelovi a řetězy svým prorektorům, jakož i řetězy děkanům Fakulty chemicko-technologické, Fakulty ekonomicko-správní a Dopravní fakulty Jana Pernera. Děkaní předali žezla svým pedelům a fakultní řetězy svým proděkanům.

insigniím požehnal biskup královéhradecký Dominik Duka

náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy doc. Průša předal slavnostně insignie představitelům Univerzity Pardubice

Mons. Dominik Duka OP
z milosti Boží a Apoštolského stolce
24. biskup královéhradecký

v Jubilejním roce našeho vykoupení
27. dne měsíce září L.P. 2000

požehnal insignie Univerzity Pardubice a jejích fakult.

Akademické obci,
u příležitosti 50. výročí založení vysokého školství v Pardubicích,
v modlitbě vyprošuje,
aby vzděláním a poznáváním podporovala plný rozvoj lidské osobnosti
a učila své posluchače svobodně a statečně hledat pravdu.

Dáno v naší biskupské rezidenci v Hradci Králové,
v předvečer slavnosti svatého knížete Václava, patrona Českého národa,
L.P. 2000.

+ Dominik Duka OP
† Dominik Duka OP
biskup královéhradecký

Č.j.: 127/2000 ord.

akt předání rektorského řetězu

představitelé FES s novými insigniemi,
(zleva: pedel Ing. Brožek a děkan FES Ing. Pešta)

představitelé FChT s novými insigniemi,
(v popředí zleva: pedel p. Zapletal
a děkan FChT doc. Kotyk)

představitelé DFJP s novými
insigniemi
(pedel p. Kohoutek a děkan
prof. Lánský při předávání
řetězů proděkanům)

Nové insignie nahradily sadu dosud užívaných insignií, zděděných po předchůdkyni univerzity - Vysoké škole chemicko-technologické, které s jistými úpravami sloužily při akademických obřadech téměř padesát let. Fakulty, které na vysoké škole v Pardubicích vznikly po roce 1989, vlastní insignie neměly.

Kompletní sada nových insignií sestává ze 16 řetězů a 4 žezel univerzity a jednotlivých fakult. Jedná se o umělecké dílo vytvořené akademickým sochařem Jindřichem Plotiou (se spolupracovníky - Leopoldo Cattaaneo, umělecký slévač, Eliza Burberi, nejbližší spolupracovnice, Martin Pouzar a Martina Uzlarová, montáž řetězů, Petr Šťastný, brusič kamenů). Akademický sochař Plotica studoval na umělecko-průmyslové škole v Brně a na AVU v Praze. Posléze studoval na Mezinárodní univerzitě umění ve Florencii a Akademii v Miláně. V současné době působí na Vyšší odborné škole - nyní Institutu - restaurování a konzervačních technik v Litomyšli.

Při tvorbě návrhu i vlastní realizaci díla vycházel umělec z představy, že žezlo je odznakem a symbolem vlivu univerzity, který má původ ve vědění. Proto žezlo organicky roste z kořenů a vzpíná se ke koruně, listu nebo poupěti na vrcholu. Rektorské žezlo je prohnuté v prostoru a na jeho vrcholu září broušený křišťál ve tvaru pyramidy symbolizující jednotu. Ve vrcholu žezla fakultního se skví fakultní symbol v podobě broušeného barevného skla. Tento symbol je jako jádro ořechu chráněné obalem představujícím univerzitu. Řetěz představuje plynutí nekonečné řeky poznávání, v jejímž proudu se na rektorském řetězu objevují myšlenky jako vyhlazené valouny - acháty vyleštěné v přírodním obláčku. Jejich barevnost ctí symbolicky barvy jednotlivých fakult

a symbolicky jsou spojeny v toku řetězu v jeden celek. Struktura povrchu závěsu i typ písma připomíná třpyt vody. Levá strana závěsu patří jednotlicímu prvku univerzity s vyjádřením hodnoty akademického představitele. Pravá strana charakterizuje fakultu či rektora s příslušným symbolem. Ve spodních dvou polích jsou v orámovaných kovových částech zasazeny fasetované, ploché leštěné kameny.

Jedná se o velmi zdařilé a moderně pojaté symboly vysokoškolské instituce, která vstupuje do druhé padesátky své existence.

autor nových insignií UPa akademický sochař Jindřich Plotica

rektorské insignie

vlevo nahoře: insignie Fakulty chemicko-technologické
 vpravo nahoře: insignie Dopravní fakulty Jana Pernera
 vlevo: insignie Fakulty ekonomicko-správní

S novými insigniemi předstoupili představitelé univerzity a fakult před akademickou obec a další hosty univerzity poprvé 27. září 2000 při akademickém obřadu, který následoval od 15 hodin v univerzitní aule. Na **SLAVNOSTNÍM SHROMÁŽDĚNÍ K 50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ VYSOKÉ ŠKOLY V PARDUBICÍCH SPOJENÉM S VEŘEJNÝM ZASEDÁNÍM VĚDECKÝCH RAD UNIVERZITY A FAKULT** se proslovil k významnému jubileu rektor univerzity doc. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

Projev rektora Univerzity Pardubice doc. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc.

(pokračování z titulní strany)

Je však třeba vzpomenout i událostí, které poznamenaly život školy negativně. V sedmdesátých letech postižených normalizací bylo zabráněno některým uznávaným učitelům pedagogicky pracovat nebo publikovat své výsledky, někteří museli zůstat pouze u své vědecké práce. Počátkem osmdesátých let bylo neuváženě zkráceno studium z pěti na čtyři roky. Přestože tvůrčí a materiální podmínky na většině pracovišť pro vědeckou práci nebyly srovnatelné s renomovanými školami v zahraničí, svou prací a činností si VŠCHT získala respekt u domácí i mezinárodní vědecké obce, ve vysokých školách, při setkáních odborníků i ve spolupráci s podnikovou sférou.

Listopad roku 1989 odstartoval změny v celé naší společnosti, které se zákonitě dotkly i naší školy. Hlavní změnou byla samozřejmě široká demokratizace akademického života. Došlo však také k diverzifikaci studijních programů. V akademickém roce 1991/1992 si mohli studenti VŠCHT v Pardubicích vybrat ze sedm-

nácti specializací, z nichž některé se vyučovaly a vyučují pouze na naší škole. Vznikla Fakulta územní správy, která byla v roce 1993 přejmenována na Fakultu ekonomicko-správní, v roce 1992 byl založen Ústav cizích jazyků, později přejmenovaný na Ústav jazyků a humanitních studií a v roce 1993 vznikla Dopravní fakulta Jana Pernera. Chemická část školy se stala Fakultou chemicko-technologickou. Vysoká škola chemicko-technologická v Pardubicích se v tomto období změnila ze školy jednofakultní na instituci vícefakultní a její název přestal odpovídat obsahu. Logickým důsledkem tohoto nesouladu bylo to, že v únoru 1994 Poslanecká sněmovna PČR přijala zákon, kterým se od 31. března 1994 změnil název školy na „Univerzita Pardubice“.

Na univerzitě studuje v současné době téměř 4500 studentů v oborech technických, přírodovědných, ekonomicko-správních a humanitních, a to v programech bakalářských, magisterských

i doktorských. Škola se rozšířila i prostorově získáním areálu na pravém břehu Labe, výstavbou nové knihovny a auly.

Padesátiletá oslavenkyně Univerzita Pardubice je konsolidovanou institucí, jejíž existence a rozvoj by nebyl možný bez toho, že jí celá řada pracovníků věnovala své pracovní úsilí a někteří i své srdce, bez neustálého koloběhu výchovy nových a nových studentů, bez badatelského zápalu, bez nadšení. Nemohu jmenovat ty stovky učitelů a pracovníků, kteří zde působili a působí. Někteří z nich zanechali v historii pardubického vysokého školství nesmazatelnou stopu. Bezsporně to byli všichni děkani Vysoké školy chemické, rektori Vysoké školy chemicko-technologické, rektori Univerzity Pardubice, děkani jejích fakult, vedoucí kateder, ale i mnozí další. Rád bych proto v průběhu dnešních oslav poděkoval alespoň některým z nich udělením Medaile za zásluhy o Univerzitu Pardubice.

Univerzita Pardubice oceňuje také významné vědce, kteří přispěli k rozvoji poznání a spolupracují při tom s naší školou. Ve své historii udělila naše vysoká škola čtyři tituly „doctor honoris causa“, a to profesoru Rudolfu Zahradníkovi, průkopníku české kvantové chemie a předsedovi AV ČR, profesoru Josefu Michlovi z University of Colorado, významnému světovému odborníku v oblasti teoretické chemie, profesoru George Guiochonovi z University of Tennessee, uznávanému vědci v oblasti analytické chemie a chromatografie, a profesoru Jaroslavu Němcovi, odborníku v oblasti strojírenství a dopravy. V dnešní významný den Univerzita Pardubice ocení tímto titulem další tři významné badatele světového významu.

Slavnostní ohlédnutí za naší historií, ve které naši školu absolvovalo více než deset tisíc vysoce kvalifikovaných absolventů, nás může v této chvíli naplňovat hrdostí. Nemůžeme a nesmíme si však dovolit pocít

pasivního uspokojení, naopak historie nás musí stimulovat k definování jasných vizí a cílů do dalšího období. Příklad našich předchůdců nás musí motivovat k tvrdé práci. To, co stačilo dříve, nemůže stačit dnes a v budoucnosti. Univerzita se musí stát rovnoprávnou součástí evropského vzdělávacího prostoru. K tomu, abychom obstáli v náročné konkurenci na trhu vzdělávání, musíme na naší škole leccos změnit. Mezi priority zařazuje vedení školy akreditaci Fakulty humanitních studií Univerzity Pardubice, rozvoj nových perspektivních studijních programů na všech fakultách, vytváření multioborových programů, na jejichž přípravě se budou podílet různé součásti univerzity. Škola musí aktivně přispět k tomu, aby se zvýšil v našem státě podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Všichni si však musíme být vědomi určitých limitů, které nelze překročit, aniž bychom snížili kvalitu absolventů. Nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných si lze představit spíše směrem otevírání kratších (bakalářských) forem studia nebo

například tím, že se vzdělání sekundární bude rozvíjet spíše všeobecně vzdělávacím směrem, po kterém bude vzdělávání pokračovat v bakalářských nebo magisterských studijních programech na univerzitních a případně neuniverzitních vysokých školách. Je však na nás všech, na akademické veřejnosti, politikách, ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, jak budou změny ve vysokoškolském vzdělávání probíhat. Důležité je nepodlehnout vábení krátkodobých a lokálních úspěchů. Změny musí být dobře promyšleny tak, aby prospěly celé společnosti, celému vzdělávacímu procesu,

slavnostního shromáždění se zúčastnili (zleva: předseda PČR prof. Klaus, francouzská atašé pro vědu a technologie Madame Sotteau, biskup královéhradecký Mons. Dominik Duka, náměstek ministra školství, kultury a tělovýchovy doc. Průša, přednosta OKÚ Ing. Rabas a primátor města Pardubice Ing. Střítecký

a ne aby vedly k rozvoji jen některých oborů, ke ztrátě kvality, aby jejich hlavním hnacím motorem bylo splnění některých statistických ukazatelů, případně zviditelnění nositelů reformních myšlenek. Další život Univerzity Pardubice a všech ostatních vysokých škol bude také záviset na tom, zda se vzdělávání stane skutečnou prioritou našeho státu. Vysoké školy, které jsou dlouhodobě podfinancované, jsou ohroženy ve všech oblastech. Já však nejcitlivěji vnímám oblast lidských zdrojů. Věk vysokoškolských pedagogů neustále roste, na školách chybí střední generace, ze škol odcházejí i mladí talentovaní odborníci. Samozřejmě nelze svalovat vše na nedostatek prostředků, je třeba se neustále zamýšlet nad hledáním vnitřních rezerv. Důležité je i zlepšování vnitřní atmosféry na škole, která by umožnila rychlejší růst mladým odborníkům ochotným reagovat na rychle se měnící podmínky, schopným vstřebávat nové poznatky a nebát se měnit zaběhlé stereotypy, hledět dopředu, a ne se neustále ohlížet a vzpomínat. Odkládání řešení situace na vysokých školách se České republice nevyplatí, řešení však vyžaduje široký konsensus pramenící z vědomí, že vzdělání nemůže nic nahradit, že moudrost je lepší než zlato a všechny poklady světa.

Slavnostní promoce

Významnou součástí slavnostního shromáždění byla **SLAVNOSTNÍ PROMOCE**. Rektor univerzity udělil na základě návrhu vědeckých rad Univerzity Pardubice a Fakulty chemicko-technologické tři tituly „doctor honoris causa“, jež za celoživotní přínos vědě převzali tři významní světoví badatelé -

prof. Ing. Dr. Otto Exner, DrSc.

za zásadní přínos v rozvoji organické chemie, zvláště oboru korelační analýzy

udělení čestných titulů

Možná jsem neměl v této chvíli vzpomínat problémy, možná jsem se měl soustředit na věci příjemné. Situace vysokých škol je však opravdu vážná a mojí povinností jako jednoho z představitelů akademické veřejnosti je neustále na tento fakt upozorňovat.

Paní a pánové, dovoluji mi, abych Univerzitě Pardubice popřál do dalších let mnoho talentovaných studentů, mnoho nadšených učitelů a ostatních zaměstnanců a dobré materiální podmínky k dalšímu rozvoji. Doufám, že se nám podaří dobudovat areál naší školy v Polabinách výstavbou nové budovy Fakulty chemicko-technologické. Velmi významné je, že bylo jednoznačně deklarováno, že tato stavba je společným zájmem univerzity, města Pardubice i širšího regionu. Rád bych, aby naše škola rozšiřovala i nadále spektrum svých studijních programů a byla schopna reagovat na požadavky praxe a společnosti.

Jsem přesvědčen, že Univerzita Pardubice je na prahu třetího tisíciletí připravena přispět k rozvoji vzdělanosti v České republice a stát se pevnou součástí evropské univerzitní sítě.

Vážený přítomní,

přeji Vám všem do dalšího období hodně úspěchů a pevně zdraví.

prof. Ing. Pavel Kratochvíl, DrSc.

za zásadní přínos v rozvoji oboru makromolekulární chemie, zvláště v oblasti fyzikální chemie polymerů

prof. Dr. Jacques Lucas

za zásadní přínos ve výzkumu anorganické chemie a technologie speciálních skel.

noví doktoři „honoris causa“

prof. Otto Exner

prof. Pavel Kratochvíl

prof. Jacques Lucas

Udělení prvních Medailí za zásluhy o Univerzitu Pardubice

Při slavnostním shromáždění udělil rektor Univerzity Pardubice doc. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. rovněž první medaile Univerzity Pardubice, a to dle nového Statutu univerzity, který vychází z nového vysokoškolského zákona.

Při slavnostní ceremonii převzaly z rukou rektora **první MEDAILE ZA ZÁSLUHY O UNIVERZITU PARDUBICE** (patinované stříbrné medaile s vloženým zlaceným univerzitním znakem a latinským názvem „PRO MERITIS“) osobnosti, které se zasloužily o vybudování a rozvoj vysokého školství v Pardubicích - bývalí rektori Vysoké školy chemicko-technologické a Univerzity Pardubice:

- **profesor Jiří Klikorka**, první a dlouholetý rektor VŠCHT v Pardubicích, který tento úřad zastával v letech 1953-1969 a v letech 1981-1988;
- **profesor Ivan Machač**, který působil v úřadě rektora Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích v letech 1988 až 1990;
- **docent Josef Panchartek**, první svobodně zvolený rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích, který zastával tento úřad v letech 1990 a 1991;
- **profesor Oldřich Pytela**, druhý rektor Univerzity Pardubice, který v úřadu rektora Univerzity Pardubice působil v letech 1997 až 2000;
- za **profesora Ladislava Kudláčka** převzala medaili in memoriam jeho manželka Jaroslava. Profesor Kudláček stál v čele Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích v letech 1991 až 1994 a stal se prvním rektorem Univerzity Pardubice v období let 1994 až 1997.

prof. O. Pytela, J. Kudláčková, doc. J. Panchartek, prof. I. Machač, prof. J. Klikorka

prof. J. Klikorka

První Pamětní medaile Univerzity Pardubice

První **PAMĚTNÍ MEDAILE UNIVERZITY PARDUBICE** - bronzové medaile se znázorněnými symboly univerzity a jejích fakult a pardubickými městskými dominantními prvky - obdrželi ještě téhož dne večer při **SETKÁNÍ HOSTŮ UNIVERZITY NA PARDUBICKÉM ZÁMKU** (v abecedním pořádku):

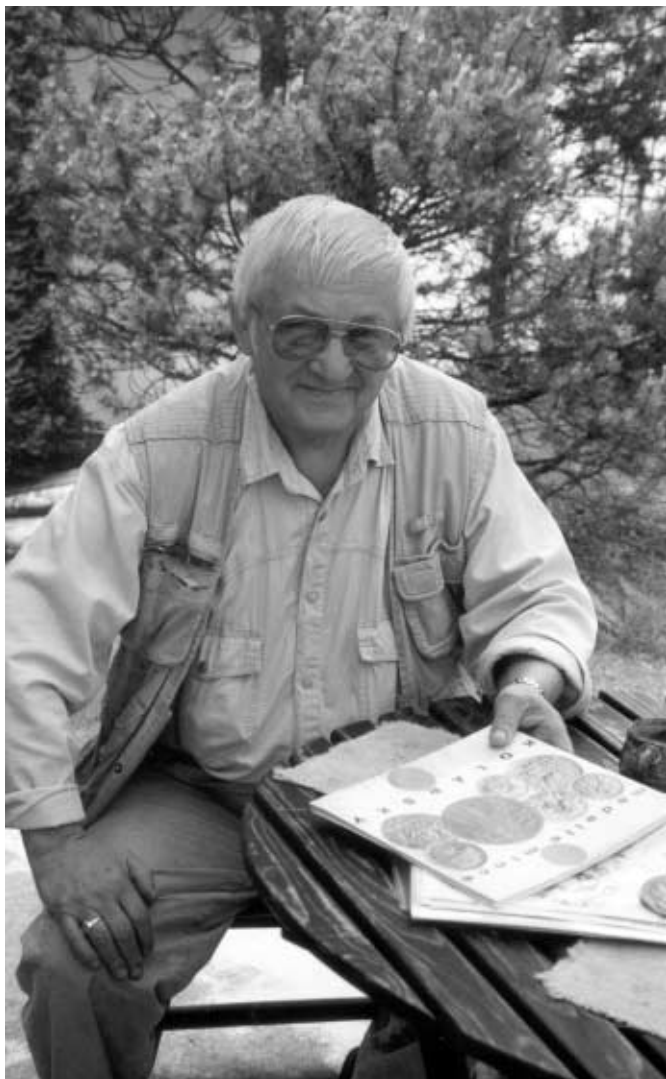
- poslanec PČR Mgr. Miloslav Kučera,
- senátorka doc. MUDr. Jaroslava Moserová, DrSc. (která nemohla být obřadu přítomna),
- starosta České Třebové Jiří Pásek,
- náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR doc. Ing. Josef Průša, CSc.,
- přednosta Okresního úřadu Pardubice Ing. Michal Rabas
- a primátor města Pardubic Ing. Jiří Stříteský.

Obě medaile vytvořil pro Univerzitu Pardubice **akademický sochař Zdeněk Kolářský**.

zleva: J. Pásek, Ing. Stříteský, Mgr. Kučera, Ing. Rabas, doc. Průša

autor medailí UPa akademický sochař Zdeněk Kolářský, foto:

(strříbrná)
Medaile za zásluhy
o Univerzitu Pardubice
(averz)

(bronzová)
Pamětní medaile
Univerzity Pardubice
(averz)

reverz medailí

Koncert Komorní filharmonie Pardubice

Vysoce kulturním zážitkem vyvrcholení oslav se stal **SLAVNOSTNÍ KONCERT KOMORNÍ FILHARMONIE PARDUBICE**. Nový státní svátek 28. září obohatil koncert, který pořádala Univerzita Pardubice rovněž při příležitosti vyvrcholení oslav padesáti let vysokého školství v Pardubicích, a to převážně pro své zaměstnance a studenty, i když nechyběli ani příznivci univerzity a milovníci vážné hudby z řad veřejnosti.

Od 18 hodin se v univerzitní aule rozezněly skladby tří čelných představitelů různých stylů - baroka, klasicismu a počátků romantismu. Pod taktovkou šéfdirigenta PKF Leoše Svárovského zazněla tři závažná a typická díla tří vývojových etap evropské hudby:

Johann Sebastian Bach

SUITA č. 1 C dur, BWV 1066

Grave – Courante – Gavotte – Forlane – Menuetto – Bourrée – Passepied

Wolfgang Amadeus Mozart

SYMFONIE D dur, K 504 „PRAŽSKÁ“

Adagio. Allegro – Andante – Finale. Presto

Franz Schubert

SYMFONIE č. 5 B dur

Allegro – Andante con moto – Menuetto. Allegro molto – Allegro vivace

Před koncertem a o přestávce mohli návštěvníci koncertu shlédnout ve foyer auly vystavené nové insignie, jež byly den před tím představeny akademické obci univerzity a předány představitelům univerzity a tří jejích fakult k užívání při akademických obřadech.

Den železnice ukončil akademický týden

K připomenutí kulatého výročí 155 let od zahájení provozu na trati Olomouc - Pardubice - Praha a na počest Jana Pernera, významného železničního stavitele, po němž nese název dopravní fakulta univerzity a od jehož úmrtí právě uplynulo 155 let, proběhl v sobotu 30. září v železniční stanici, DOM a Depu Pardubice pro všechny příznivce železnice a mašinek **DEN ŽELEZNICE**.

V 8 hodin zahájili bohatý celodenní program představitelé města, organizátorů akce a děkan Dopravní fakulty Jana Pernera profesor Milan Lánský. Po „Poctě Janu Pernerovi“ následoval v železniční stanici hudební program a den otevřených dveří. Od 9,30 hod. se program pro malé, dospělé i pamětníky rozeběhl i v DOM a Depu Pardubice, kde na návštěvníky čekala přehlídka kolejové techniky, historických železničních vozidel a dalšího vybavení Českých drah, kulturní a hudební zábava a další poznávací a prezentační program.

Počasí přálo i této akci, kterou pro pardubickou veřejnost připravily České dráhy ve spolupráci s Dílnami pro opravy mechanismů, Depem kolejových vozidel, dalšími organizacemi kolem železničního provozu působícími a Dopravní fakultou Jana Pernera.

u nabýskaných historických vlaků
zleva - prof. Čáp, doc. Janda a doc. Till z DFJP

přehlídka mašinek

„domka“ v Pardubicích v sobotu 30. 10. 2000

ze zahájení Dne železnice v železniční stanici Pardubice
zleva - primátor Pardubic J. Střítecký, doc. Till z DP DFJP Česká Třebová
a prorektor doc. Janda

50 let
VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ
V PARDUBICÍCH

Nabitý program akademického týdne skončil.
Oslavy padesáti let pardubické vysoké školy vyvrcholily.

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT ALMA MATER NOSTRA UNIVERSITAS PARDUBENSIS.

Na fotodokumentaci oslav se podíleli: R. Duchoň, Z. Frumarová, J. Mlýnek, V. Wágnerová
Za organizační tým oslav zpracovala kancléřka Univerzity Pardubice Ing. Valerie Wágnerová.

rok oslav a připomínání padesáti let vysokého školství v Pardubicích podporovaly

OFICIÁLNÍ PARTNER

KOMERČNÍ BANKA a.s.

POJIŠTOVNA A.S.

DOSTIHOVÉ ZÁVODIŠTĚ PARDUBICE
Domov Velké pardubické stepeplachse
Od roku 1874

Komerční banka si vám dovoluje představit ze své široké nabídky produktů

EXPRESKONTO

CHARAKTERISTIKA

Expreskonto je žirový účet Komerční banky pro soukromé finance, ke kterému lze automaticky získat **Expresní linku KB** a mezinárodní **platební kartu**. Expreskonto Vám poskytne všechny služby, které od osobního účtu očekáváte, tj. např. bezhotovostní platební styk v tuzemsku i do zahraničí, platby SIPO, inkaso za telekomunikační služby a mnohé další. Navíc pokud si do 3 měsíců od založení Expreskonta požádáte o zavedení plateb SIPO a povolení inkasa, je Vám tato služba provedena zdarma.

Expreskonto KB

- je určeno pro **střední management a stěžejní pracovníky** Vaší společnosti,
- podmínkou vedení účtu je pravidelná minimální měsíční úložka ve výši a) **15.000,- Kč**,
b) **10.000,- Kč**,
- k účtu je na jeden rok vydána **zdarma** platební karta Inter Card (VISA, EC/MC),
- **Expresní linka KB** je poskytnuta **zdarma** po dobu 3 měsíců od založení účtu,
- **nezajištěný debet** je možné čerpat na základě pravidelné měsíční úložky až do výše:
a) 10.000,- Kč okamžitě
b) 5.000,- Kč okamžitě.

Platební karta **Inter Card** (Eurocard/Mastercard nebo VISA)

je ideální platební prostředek, který Vám umožňuje nejen snadnou dosažitelnost finančních prostředků v tuzemsku i v zahraničí, ale v podobě úrazového pojištění **Interpo Plus** Vám poskytuje také jistotu při cestách do zahraničí, a to i pro Vaše rodinné příslušníky.

S platební kartou Inter Card můžete:

- platit za zboží a služby,
- vybírat hotovost v bankomatech,
- vybírat hotovost u přepážek banky.

Nezajištěný debet

- můžete přecerpat zůstatek na účtu do mínusu, a to bez vyřizování jakékoli žádosti o úvěr či nutnosti ručitelů.

Expresní linka KB

- umožňuje provádět běžné bankovní operace **24 hodin denně 365 dní** v roce jednoduše a rychle **prostřednictvím telefonu**,
- volat můžete **bezplatně** z libovolného místa na celém území České republiky z pevného i mobilního telefonu,
- telefonní bankéři Vám **bezpečně a rychle** zařídí téměř veškeré transakce, kvůli kterým byste jinak museli ztrácet čas návštěvou pobočky.

B-KONTO

CHARAKTERISTIKA

B-konto je účet, který slučuje funkci spořicího a běžného účtu. B-konto je určeno k pravidelnému ukládání úspor a k realizaci hotovostních a bezhotovostních plateb.

Velkou výhodou účtu je okamžitě úročení mzdy při jejím převodu na B-konto, měsíční připisování úroků, provádění plateb SIPO a poplatků za telefon, možnost povolení inkasa atd. K disponování tímto účtem lze zmocnit i další členy rodiny.

B-konto KB

- je určeno pro standardní **zaměstnance** Vaší společnosti,

- k účtu je vydána **zdarma** na jeden rok Bankokarta Maestro, Bankokarta VISA Electron, resp. Unikarta při pravidelných měsíčních úložkách alespoň **10.000,- Kč**,
- **nezajištěný debet** je možné čerpat až do výše **5.000,- Kč okamžitě**.

Bankokarta Maestro nebo VISA Electron

je **mezinárodní** elektronická platební karta, která má uplatnění ve stále se rozrůstající síti obchodních míst a bankomatů na celém světě a která je určena široké veřejnosti. Součástí karty je technická asistenční služba ABO, která zajišťuje pomoc motoristům na celém území České republiky 24 hodin denně.

S těmito platebními kartami můžete:

- platit za zboží a služby,
- vybírat hotovost v bankomatech,
- vybírat hotovost u přepážek banky.

Unikarta Eurocard/MasterCard nebo VISA

je **tuzemská** platební karta určená pro nejširší veřejnost. Je možné ji použít pro nákupy v široké síti obchodů, supermarketů a k výběru hotovosti z bankomatů na celém území České republiky.

S těmito platebními kartami můžete:

- platit za zboží a služby,
- vybírat hotovost v bankomatech,
- vybírat hotovost u přepážek banky.

• historie • historie • historie • historie • historie • historie • historie • historie • historie •

Hrad Lichnice

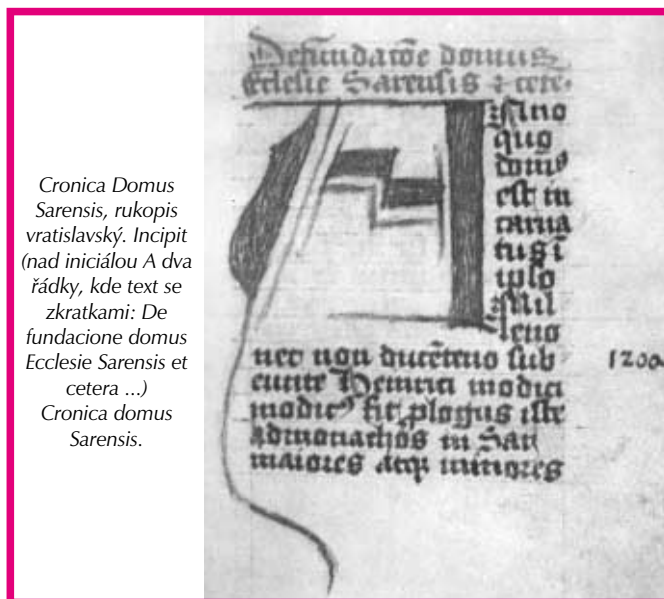
3. část (dokončení)

Není příliš obtížné rozeznat, že mnich Jindřich měl ve svém hodnotovém žebříčku, seřazujícím lidi z jeho okolí, jež znal a o nichž psal, vyhrazeno přední místo pro Elišku z Křižanova a nijak se s tím netajil: ... zemřela Alžběta... bývala Hrabišovou kdys chotí,/ ta Sibylu dcera. Zemřela kněžna. (Ducissa obiit.)

Víme z jeho řádků něco málo i o životě Eliščiny matky Sibylu, jež se po smrti Přibyslava z Křižanova vdala potřeť, vzal si ji Jindřich ze Žitavy, otec Smila z Lichtenburka. Byl-li to sňatek pro majetek, jak jsme v naší materialistické době ochotni soudit, nevíme - odmítnout to nemůžeme - a prameny ani nejmenší náznak neposkytují.

Žďár nad Sázavou.
Bývalý klášter
cisterciácké řehole
Fons Sanctae
Mariae Virginis,
gotické okénko
ve vnitřním
nádvorní.
Třinácté
století.

Cronica Domus
Sarenensis, rukopis
vratislavský. Incipit
(nad iniciálou A dva
řádky, kde text se
zkratkami: De
fundacione domus
Ecclesie Sarenensis et
cetera ...)
Cronica domus
Sarenensis.

Raději se proto budeme domnívat, že paní Sibyla byla ženou stále ještě atraktivní a pan Jindřich mužem stále ještě vitálním...

Manželství však bylo zřejmě jen krátké. Po Jindřichově smrti žila Sibyla zčásti v Křižanově, zčásti ve svém domě blízko konventu Žďárského kláštera, nespoutána však klášterní klausurou a příslušností k řeholi, mnich Jindřich říká to lapidárně: ... tady byl dům těch paní, však podle libosti také/ bydlely na Křižanově, šly sem i odtud, kdy chtěly.

Na to, že jde o polovinu třináctého století, na to, jak skoupé jsou naše středověké prameny, známe o zmíněných osobách podrobnosti daleko nad obvyklou míru. Ovšem jen díky tomu, že mnich Jindřich byl jednak bystrý pozorovatel, jednak rád psal o lidech kolem sebe a všechny zde jmenované, snad s výjimkou Jana z Polné a možná i Přibyslava z Křižanova, zřejmě osobně znal.¹⁶⁾

Máme-li dost fantazie, představíme si tyto lidi druhého poloviny třináctého století v místech, jež známe a o nichž čteme, v tomto případě v Křižanově, v Bobrové, v klášteře, na hradě Lichnici a v jeho okolí. Představíme si děti s jejich hračkami a s jejich hrami, s rozbitými koleny, s dětskými chorobami a bohužel i s dětskou úmrtností, jež byla děsivá. Představíme si adolescenty a mladíky a panny schopné sňatku, nevěsty a ženichy. Děti byly počaty a rodily se

v hygienických podmínkách nám cizích. Přechetné matky porody nepřežily. Nebyl sice dnešní sociální problém dětí z rozvedených manželství, ale zcela to vyrovnala existence sirotků a tím i nevlastních rodičů; čili problém dětí, vyrůstajících s nebiologickými rodiči, byl již tehdy, pouze v jiné podobě a patrně horší. Stáří přicházelo jaksi dříve než dnes a bylo trudné, jako vždy; smrt si nevybírala, jako vždy. Pohřbívalo se z Lichnice tak, že prostí z čeledníku byli k věčnému spánku ukládáni nejdříve ke kostelu svatého Kříže v Protivanech, panští do kláštera ve Žďáře, protože v tamním konventním kostele Panny Marie měl Smil z Lichtenburka jako pokračovatel fundátora Přibyslava z Křižanova vyhrazeno pro svůj rod pohřební místo; bylo to obvyklé a výslovně to víme z letopisu mnicha Jindřicha - ... *I pochován v oné jest kapli, / kterou založil kdys...*¹⁷⁾

Jak to vypadalo s majetkem rodu erbu ostrve, jak to vypadalo s půdní držbou ke hradu Lichtenburku? Po roce 1251, to jest ve druhé polovině třináctého a potom ve čtrnáctém století, je ve sledované oblasti Českomoravské vrchoviny půdní držba jednotlivých větví rodu erbovního znamení ostrve velmi rozsáhlá.

Nemůžeme si ji ovšem představovat jako držbu v podobě jednoho souvislého a jednolitého panství, nic by nebylo vzdálenější skutečnosti, jež byla mnohem pestřejší. Držba osad erbu ostrve se mísila s držbou drobnější šlechty, z níž část byla s Ronovci spjata ve stupnici sahající od sousedského respektu a spolupráce až do jisté závislosti; i když terminologicky je lenní uspořádání v našich listinách zachyceno jen zřídka, je možno je v některých odhalit.

Držba rodu erbovního znamení ostrve byla v této části Českomoravské vrchoviny (pokud prameny dovolují sledovat ji tak podrobně) tvořena několika územími a několika statky k jednotlivým hradům. Jedno území byl vlastní statek ke hradu Lichtenburku, ležící převážně v rovině pod hradem u řeky Doubravy; městem tohoto statku byl Ronov, vysazený ovšem až v roce 1307.

Druhým územím byly osady na řece Sázavě v okruhu, v němž se rozvinula těžba stříbra. Osada u prastarého brodu přes řeku Sázavu stala se městským sídlištěm, časem podle obyvatelstva zvaným Brodem Německým, přiléhaly k němu i další důlní obvody rozložené okolo Bělé, Přibyslavi a Šlapanova. Stříbrná těžba to byla, jež zakládala význam a sebevědomí Ronovců ve druhé půli třináctého století.

Nejzápadnější cíp državy rodu erbu ostrve v Čáslavsku představoval hrad Žleby na ostrohu nad řekou Doubravou.

Město Chotěboř (Chotěboř, o. Havlíčkův Brod) souvisí s ještě starší historií této krajiny a s cestou Libickou, ale ve třináctém století patřily alespoň podstatné její části k Lichtenburku, městské zřízení měla Chotěboř již před rokem 1278.

Rovněž hrad Ronovec, vystupující v několika listinách ze druhé poloviny třináctého století jako *Summirburch* či *Sommerburg*, byl statkem zvláštním, zejména po dědickém dělení okolo roku 1300.¹⁸⁾

Západněji odtud, územně zcela oddělen, byl nevelký statek Smrdov.

Směrem na jihovýchod k hranicím Moravy rozprostíralo se další území, jehož středem byl hrad Ronov na horní Sázavě.¹⁹⁾

V moravské části Vrchoviny drželi Smil a Eliška několik osad. Výslovně se v listinách uvádí „díl Eliščin“, byl to zjevně podíl po Přibyslavi z Křižanova, osady Bobrůvka, Slavkovice, Radňovice a Jiřkovice; všechny časem Smil a Eliška postoupili Žďárskému klášteru.²⁰⁾

Byť tato država rodu erbovního znamení ostrve nebyla souvislá, přesto byla na středověké poměry ohromná, ovšem již na přelomu třináctého a čtrnáctého století vznikaly celky zcela samostatné, některé přešly do zcela jiných rukou.

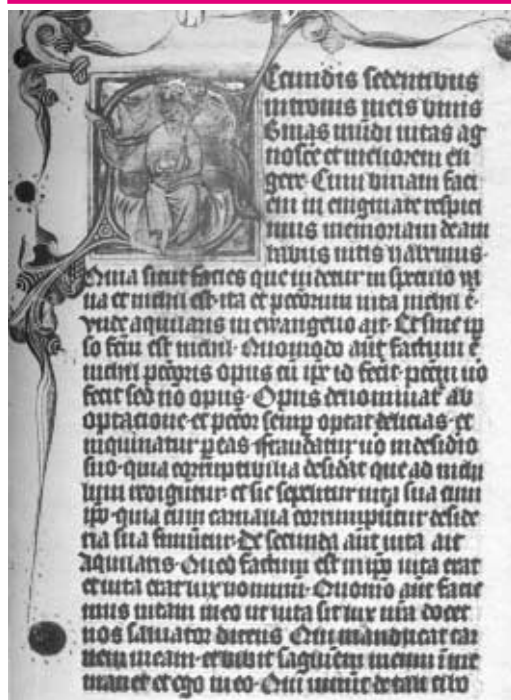
Smil z Lichtenburka zemřel v roce 1269. Statky po něm dědili synové Jindřich zvaný Hajman, Smil, Oldřich a Remunt. Původně statky drželi v nedělu,²¹⁾ ale kolem roku 1300 se oddělili tak, že Hajman držel Žleby, Smil Ronovec, Remunt statek Smrdov, Oldřich Lichnici s Chotěboří. Oldřichův syn Jindřich získal v roce 1329 od Vilémovského kláštera újezd Bojanovský.²²⁾

Hrad Lichnice.
Pečeť Remunta
z Lichtenburka z roku 1303.
August Sedláček:
Hrady, zámky a tvrze X.

Bojanov, kostel sv. Víta. Má starobylé patrocínium, poloha nad skalnatým břehem vysoko nad řekou Chrudimkou svědčí o kostele kdysi opevněném, v roce 1349 plebanie. Dnešní podoba je však barokní stavba z první třetiny osmnáctého století. Nejstaršími hmotnými doklady jsou tu křtitelnice a pečetidlo obce, obojí ze šestnáctého století, kdy byl Bojanov městečkem - (Sigillum oppidi Boganow - Pečeť městečka Bojanova). Snímek J. Teplý.

Vita Caroli Quarti - Vlastní životopis Karla IV. Vídeňská národní knihovna, Codex 556. Je to nejstarší známý rukopis Karlovy autobiografie, je z poslední čtvrtiny čtrnáctého století. Incipit (vedle iniciály S první dva řádky, kde text: *Secundis sedentibus in tronis meis binis* ... Nástupcům sedícím na dvou trůnech mých ...) Vita Caroli Quarti. Stuttgart

Osudy hradu Lichnice byly, viděno z hlediska držitelů, od doby Lucemburků až do zpusnutí hradu ve zřícenině, dosti pestré.

Někdy počátkem třicátých let čtrnáctého století se hrad dostal do zeměpanských rukou, protože Karel IV. jej ve svém životopise jmenuje jako hrad jím vykoupený a zařazený do držby koruny.²³⁾ Pochopit úsilí o získání Lichnice není těžké.

Jak otec Jan Lucemburský, tak syn Karel Lucemburský byli sice v něčem povahy odlišné a na způsob správy země měli názory vůbec zcela rozdílné, ale v jednom byli stejní; oba byli vojáci a jako vojáci mysleli. Čtenáře to může zejména u Karla překvapit, ale rozdíl byl snad v tom, že Jan byl voják, to jest rytíř, jenž se stal králem, kdežto Karel byl král, jenž v mládí bojoval jako voják, to jest rytíř. Ale oba uměli ocenit jak strategickou polohu Lichnice na rozhraní středních a východních Čech, tak takticky vynikající polohu hradu na ostrohu. Pochybují sice, že hrad pokládali za nedobytný, ale jistě věděli, že jsou hrady lépe a hůře hajitelné a že Lichnice patří k těm prvním.

I tak se museli ještě za života Janova hradu na čas vzdát - v roce 1346 jej držela jiná větev erbovního znamení ostrve, bratři Jindřich, Pertold, Čeněk a strýc jejich Jindřich z Lipé - ale v Maiestas Carolina z roku 1350 je Lichnice opět mezi nezczitelnými královskými hrady.²⁴⁾

Tento stav trval necelých padesát let. Až za válek Václava IV. s panskou jednotou Lichnice po nějaký čas zřejmě nebyla - zprávy jsou tu velmi chudé a ne příliš jasné - v zeměpanském držení, ale po roce 1410 ji opět drží král.

Za husitské revoluce hrad Lichnice nabyl na významu, neboť revoluce jsou věci zbraní; kdo to neví či vědět nechce, ten o výsledky revoluce přijde.

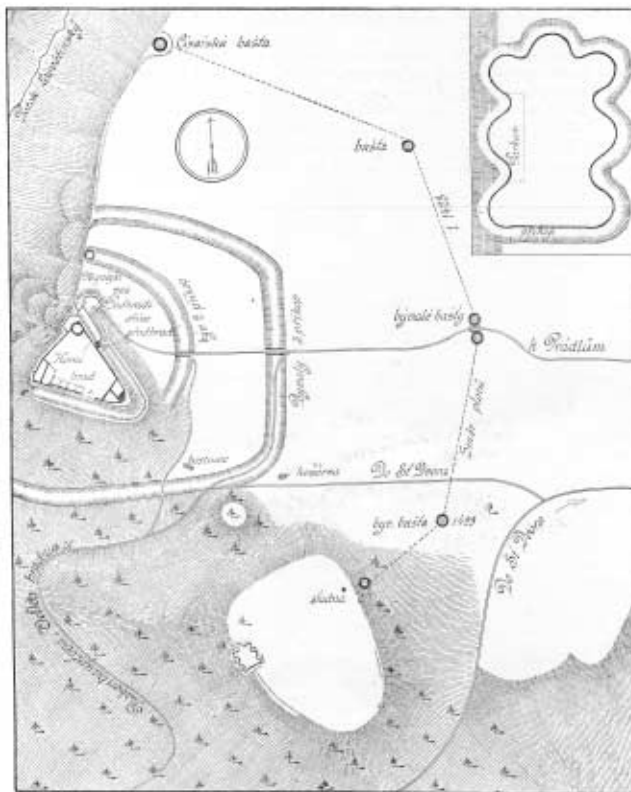
Husité, přesněji jedno jejich křídlo, pražané, získali hrad Lichnici za jarního tažení do východních Čech v dubnu roku 1421, za tažení, jehož cílem bylo dostat do rukou tuto část Čech, neboť byla husitská jen ojedinělými výspami.

Pražané Lichnici nedobývali, protože jim ji její purkrabí Petr z Chlumu, dohodou se s nimi, vydal bez boje; nám zbývá domýšlet, jaké toho byly příčiny a co bylo tak říkající ve hře. Ostatně, Lichnice nebyla zdaleka jediným hradem padnuvším poměrně snadno do rukou husitů, protože: Mohou se nám revoluce nelíbit, ale jejich síla je ohromná a valí se jako povodeň, jež bere vše.

Během několika let však byla Lichnice zase v rukou strany Zikmundovy a sirotci ji v roce 1428 chtěli získat zpět. Příímý útok byl však příliš riskantní, a proto hrad oblehli.

Získání hradu nebylo ve středověku vždy snadnou záležitostí. Bylo možno hrad vzít útokem, pokud bylo dost sil a také dost válečného štěstí. Nebo bylo možno hrad oblehnout čili vyležet a vyčkat, až se posádka pro nedostatek vody a potravin vzdá sama. Ale i to vyžadovalo značné síly, aby kruh byl pevný a hustý, nadto trpělivost, čas a ovšem peníze, protože obléhající vojsko bylo nutno živit. Nedivíme se proto, že útočníci hleděli hrad získat rychle a ihned, pokud možno beze ztrát, ať již tak, že se domluvili s tím, kdo hradu velel, nebo s někým z posádky, jenž byl ochoten umožnit útočníkům vniknutí do hradu.

To všechno selhalo, Lichnici bylo nutno oblehnout a sirotci leželi před ní více než rok. Není divu, že stopy po polním opevnění, obléhacím kruhu, vytvořeném okolo hradu a rok používaném a zdokonalovaném, jsou k zachycení dodnes. Zejména je to stavba, již někteří měli za palebné postavení velkého praku, nověji pokládána za velitelské stanoviště. Obležení bylo zvednuto v listopadu roku 1429, kdy byl úmluvou hrad postoupen oblehatelům.²⁵⁾

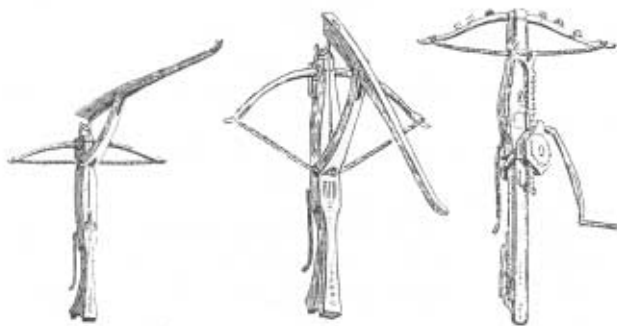
Hrad Lichnice. Obležení hradu v roce 1428. Střelec s kuší.
Jan Durdík: Husitské vojenství.

nahoře
Hrad Lichnice. Obležení hradu v roce 1428. Hradní jádro a podhradí obtočené vnějšími příkopy. Ležení sirotků s velitelským stanovištěm (?), obléhací linie je zesílena baštami.
August Sedláček: Hraz a tvrze XII.

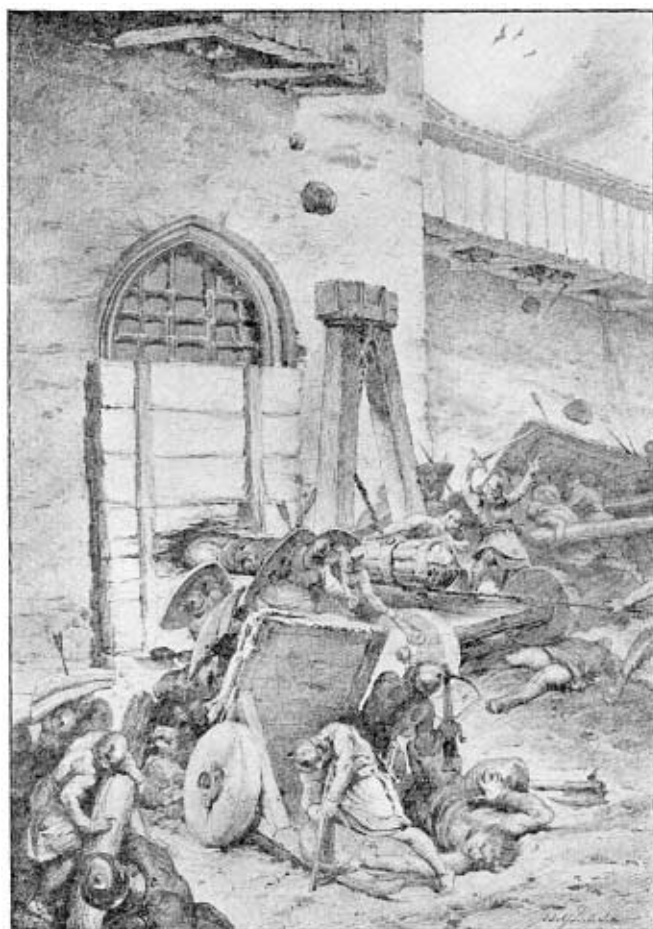
vlevo
Hrad Lichnice. Obležení hradu v roce 1428. Střelec s kuší. Miniatura z francouzského rukopisu ze třináctého století.
Jaroslav Kosina: Dějiny světové II.

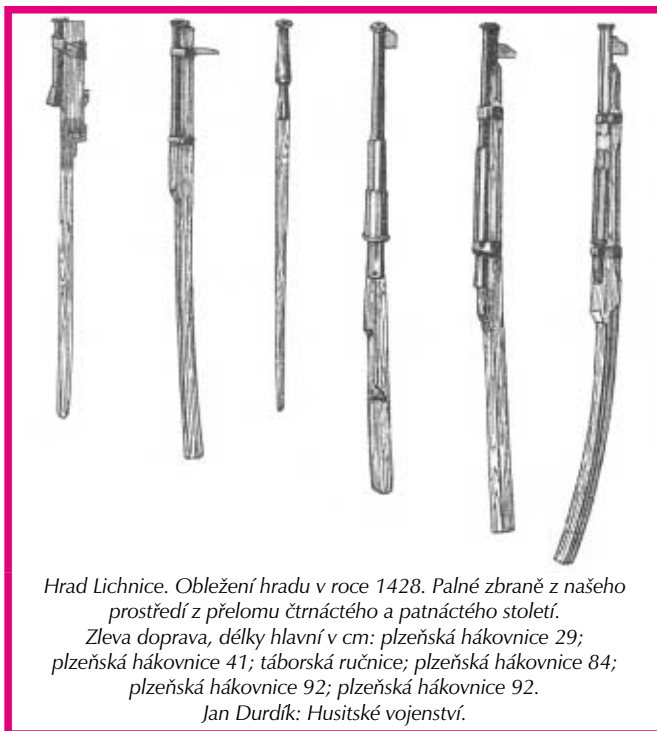
Hrad Lichnice. Obležení hradu v roce 1428. Střelba z kuše. Zleva doprava:
 Kuše s pákovým heverem s nenapnutou a s napnutou tětvou.
 Kuše s klikovým navijákem, t. zv. německý hever.
 Míla Paša: Národ ve zbrani.

Hrad Lichnice. Obležení hradu v roce 1428, destrukce brány beranem.
 Adolf Liebscher: Dobývání hradu.
 August Sedláček: Hrady, zámky a tvrze II.

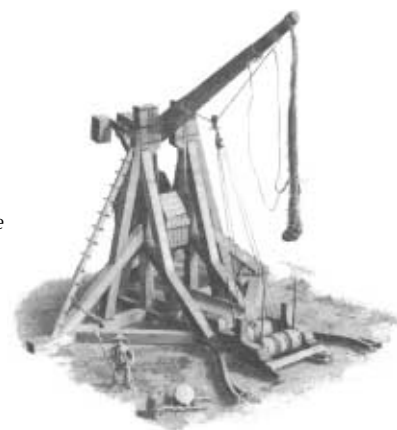
I po husitských válkách měla koruna zájem o Lichnici. Zikmund Lucemburský hrad sice v roce 1437 uvádí mezi věnnými statky císařovny Barbory, ale ve skutečnosti jej nedržel, protože od konce obležení byl v rukou hejtmána Hertvíka z Rušínova. Hrad by bylo bývalo nutno z rukou Hertvíkových vyplatit, což se nestalo, protože Zikmund potřebnou sumu volnou neměl, takže hrad vyplatil až Jiří z Poděbrad, jenž zdědil po Kunštátech nejenom majetek, ale - na rozdíl od Zikmunda - i smysl pro hospodaření. Lichnici držel pak ještě jeho syn Jindřich z Minsterberka.

Definitivně vyšel hrad Lichnice ze zeměpanské držby až za Vladislava Jagellonského, jenž jej v roce 1490 zapsal Mikuláši Trčkovi z Lípy.

Hrad Lichnice. Obležení hradu v roce 1428. Palné zbraně z našeho prostředí z přelomu čtrnáctého a patnáctého století.
 Zleva doprava, délky hlavní v cm: plzeňská hákovnice 29;
 plzeňská hákovnice 41; tábořská ručnice; plzeňská hákovnice 84;
 plzeňská hákovnice 92; plzeňská hákovnice 92.
 Jan Durdík: Husitské vojenství.

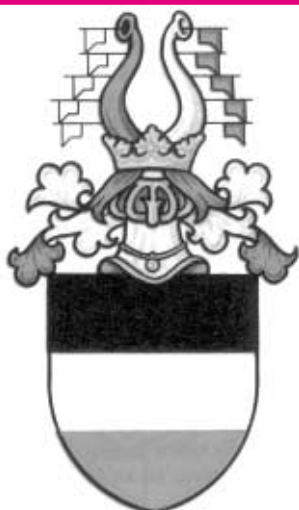
Hrad Lichnice. Obležení hradu v roce 1428.
 Velký prak, pracoval na principu dvojramenné páky. Model Václava Holce ve Vojenském historickém museu Praha.
 Jan Durdík: Husitské vojenství.

Ti, kdo v četbě přišli do styku s literaturou o Albrechtovi z Valdštejna, jakož i ti, kdo navštívili zámek Opočno, budou jméno a predikát Trčkové z Lípy znát, Adam Erdmann Trčka z Lípy byl zabit v téže mrazivé únorové noci 25. února 1634 jako frýdlantský vévoda. Trčkové jím a jeho otcem Janem Rudolfem, jenž syna přežil jen o několik měsíců, vymřeli po meči. Příjímým potomkem Mikuláše Trčky z roku 1490 však Adam Erdmann nebyl, protože Mikuláš zemřel (†1516) bez dědiců; poznamenejme snad, že s jeho jménem je spjata historie mnohem temnější než chebské vraždy, zazdění manželky Kateřiny z Kostí pro nevěru, ať již skutečnou, nebo domnělou.

Tento vladýcký rod s predikátem z Lípy se v našich pramenech objevuje poměrně pozdě, počátkem patnáctého století; dříve totiž jeho lidé neměli ani potřebu, ani příležitost dostat se do listin a do úředních akt, takže staršími prameny Trčkové neprošli.

Predikát z Lípy měli podle vesnice Lípa, přezdívkou Trčka je volali již tehdy, neboť od původu je to přezdívkou. Za změn a přesunů v pozemkové držbě za husitské revoluce si lípští Trčkové pomohli k jistému majetku, jež rychle množili, takže v roce 1505 je již řadili,

*Erb rodu Trčků z Lípy
Úplný erb s helmem, příkrývadly
a klenotem, štít dělený černě
a červeně se stříbrným břevnem,
klenot rohy.
Josef Janáček - Jiří Louda:
České erby*

*Erb rodu Robmhápů ze Suché
Úplný erb s helmem, příkrývadly
a klenotem, štít modrý,
na šikmém pruhu tři černé
krkavčí hlavy, klenot krkavec.
Josef Janáček - Jiří Louda:
České erby*

původem pouhé panoše, nikoliv pány, k nejbohatší šlechtě v Čechách a na Moravě, hned za Rožmberky, Pernštejny a Šelmburky.²⁶⁾

Poznamenejme tu snad, že jedním ze zdrojů těchto velkých šlechtických majetků byla půda, jež byla zabrána za husitství institucím církevním a již nikdy jim nebyla vrácena. Druhým zdrojem byly menší statky, jejichž držitelé nemohli těm velkým vlastníkům konkurovat a statečky prodávali. Z toho pak tendence statky spojovat a vytvářet statky velké.

Mikuláš Trčka tak rozšířil statek hradu Lichnice o statky hradů Ohbi a Vildštejna, o město Chotěboř a o statek Trhová Kamenice. Vedle jeho prozíravosti a nepochybně i bezohlednosti tu byla ovšem i veliká dávka štěstí smíšeného s dobrým postřehem, uměl být ve správné době na správném místě; ale buď jak buď, do veliké míry byl trčkovský majetek dílem Mikulášovým.

Z rukou jeho dědiců přešel takto zvětšený lichtenburský statek v roce 1555 do rukou Robmhápů ze Suché, v nichž přes všechny otřesy Třicetileté války setrval až do osmnáctého století.²⁷⁾ Ovšem za poměrů podstatně změněných, ať již to byly poměry sociální, poddanské, nebo skladba sídel, protože ta stará skladba statku vzala zasně z kázou hradu Lichnice. Jakož vůbec celá předbělohorská společnost vzala zasně v průběhu necelého půl století.

Hrad Lichnice byl vlastně zničen nadvakrát. První zkáza přišla v roce 1610, kdy hrad vyhořel a už nebyl obnoven. Za následujících válek, jimž říkáme válka Třicetiletá, byla v několika provisorně opravených prostorách ubytována císařská posádka, aniž došlo k nějakým bojům o hrad. Až v roce 1646 se v Podhradí objevil oddíl švédské jízdy ze Švédy obsazené Jihlavy, a těmto Švédům se podařilo z vnitřního hradu vylákat a zajmout neopatrného jeho velitele. Hrad sice Švédové ovládnout nebyl, posádka byla obezřetnější, ale událost

zřejmě zapůsobila na vědomí o možném nebezpečném využití takovýchto pevností tak, že Lichnice byla, spolu s jinými hrady, po vestfálském míru pobořena. Poboření je dokladem toho, jak nejista si byla ještě třicet let po potlačení stavovského povstání nová moc a jak se obávala případných opozičních sil.

Správa statku se již po požáru hradu přesunula do Třemošského dvora, u něhož časem vzniklo zámecké sídlo a tou měrou, jak se sídlem správy stoupal význam osady Třemošnice, pokleslo Podhradí z bývalého městečka na osadu vesnickou. Lichnice však, jak již shora bylo řečeno, sloužila od té doby pouze jako zdroj stavebního kamene a byla v tom směru využívána vskutku důkladně. Jen málo hradů je tak poničeno, jako Lichnice.

Nehledě na romantický zájem o hrady, počínající u nás na přelomu osmnáctého a devatenáctého století, započal s výzkumem a restauračními pracemi Klub českých turistů v letech třicátých, ale jeho zásahy jsou současnými českými kastelology přijímány spíše negativně.²⁸⁾

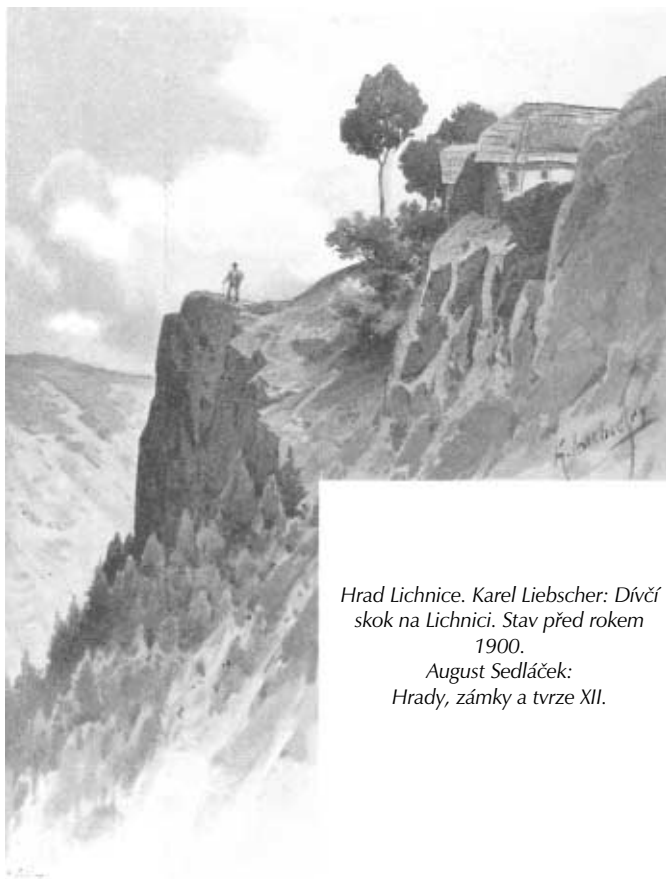
Zřícenina hradu Lichnice má ještě jednu zajímavost, již vynechat nemůžeme, bez ní by Lichnice nebyla Lichnicí.

Řekli jsme již, že od hřebenu Krkanky je hrad oddělen Lovětínskou roklí, sevřenou ze severu skalnatým vrcholem a suťovým svahem (říká se tomu útvaru Baba); z jihu prudkým svahem hradního ostrohu, jenž padá do rokle stěnou Dívčího kamene. Ten je opředen pověstí o rytířích, chtějících získat ruku hradní slečny. Museli se na kameni i s koněm třikrát otočit, což žádný z nich nedokázal, a ti, kdo se odvážili, zřítli se před jejíma očima i s koněm do rokle.

*Hrad Lichnice. Dívčí skok na Lichnici. Současný stav.
Snímek: J. Teplý.*

Hrad Lichnice. Karel Liebscher: *Dívčí skok na Lichnici. Stav před rokem 1900.*
August Sedláček:
Hrady, zámky a tvrze XII.

Až jeden, mstitel všech, opatřiv koně diamantovými podkovami, to prý dokázal a tříkrát se na kameni v sedle s koněm otočil. A zlou slečnu, z okna věže vyloženou, dobře mířenou střelou ze své kuše na místě na životě ztrestal.²⁹⁾

POZNÁMKY

- 16) Mnich Jindřich se narodil v roce 1240. Sibyla zemřela v roce 1262, to měl Jindřich za sebou již nižší kněžské svěcení.
- 17) Hmotnou podporou klášterů v té či oné podobě si feudalita oněch i pozdějších dob hleděla zajistit pohřební místo ve svatyni v areálu kláštera. - *Cronica domus Sarensis*, v. 782, s. 202 - 203.
Osada Protivanov stála v kryté poloze na svahu pravého úbočí údolí Doubravy, zanikla poté, co bylo v roce 1307 vysazeno město Ronov, kam byla ke kostelu sv. Vavřínce přenesena plebanie (ze zaniklého Protivanova zůstává tribunový kostel sv. Kříže sloužící dodnes Ronovu jako kostel hřbitovní). Lod s tribunou románská, presbyterium gotické, věž renesanční, barokní úpravy; je kladen do sklonku dvanáctého, nověji do počátku třináctého století. - Merhautová, Anežka: *Raně středověká architektura v Čechách*, Praha 1971, s. 302; Profous, Antonín: *Místní jména v Čechách III*, s. 493.
- 18) Srv. Urban, Jan: *Lichtenburská država na Českomoravské vrchovině v 13. a 14. století*, s. 34 - 45.
K místnímu jménu (Smilův, Německý, Havlíčkův) Brod: 1234: *in Brod*; 1269: *cives de Brod Smilonis*; 1308: *circa Brodam Theutonicalem*. Z Německého Brodu na Havlíčkův Brod (Havlíčkův Brod, o. Havlíčkův Brod) bylo město přejmenováno v roce 1945. - Profous, Antonín: *Místní jména v Čechách I*, s. 203.
- 19) Smrdov (dnes: Sázavka, o. Havlíčkův Brod) byl nevelký statek, jež tvořili hrad a městečko Smrdov a pět vesnic. V roce 1307 jej Remunt z Lichtenburka výměnou za sobě bližší vesnice postoupil Vilemovskému klášteru.

V hlavním textu jsou zmíněny lokality Bělá, Přibyslav, Šlapanov a Ronov, v roce 1307 město ke statku hradu Lichnice (Česká Bělá, o. Havlíčkův Brod; Přibyslav, o. Havlíčkův Brod; Šlapanov, o. Havlíčkův Brod; Ronov n. Doubravy, o. Chrudim). Jinou lokalitou je vesnice Ronov (Ronov nad Sázavou, o. Havlíčkův Brod) se zříceninou hradu Ronova na ostrohu nad Losenickým potokem mezi Přibyslaví a Žďárem nad Sázavou (Žďár nad Sázavou, o. Žďár nad Sázavou), rovněž zmíněného v hlavním textu. Vedle toho je však ještě další lokalita podobného jména, nadto v téže oblasti: hrad Ronovec - v roce 1269 *Sumerburch* - dnes zřícenina 8 km severoseverozápadně od Havlíčkova Brodu. - CDB V/2, č. 578, s. 159; - Sedláček, August: *Hrady, zámky a tvrze XII*, s. 167, s. 249, s. 288.

- 20) 1264: ...*Zmylo ... de Lvchtenburch... cum uxore nostra Elysabet... Noscat igitur... quod... villam dictam Slaucowitz, quam possident iure feodi ex parte Elysabet, uxoris nostre... (... Smil... z Lichtenburka... s manželkou naší Eliškou... až známo je... že... vesnici řečenou Slavkovic, kterou vlastní právem lenním [= feudálním] z dílu Elišky, manželky naší... (Slavkovic, o. Žďár nad Sázavou) - CDB V/1 č. 427, s. 634 - 635.*
- 21) Nedíl byl ve starém českém právu (ještě před recepcí římského práva) společným vlastnictvím sourozenců na nemovitém majetku, k oddělení se jednotlivých držitelů bylo zapotřebí souhlasu panovníka.
- 22) Bojanovský újezd (Bojanov, o. Chrudim) byly dvacet čtyři vesnice mezi Sečí a Nasavrkami (Seč, o. Chrudim; Nasavrky, o. Chrudim), v roce 1329 propůjčené do života Jindřichovi z Lichtenburka, aby je zvelebil. Další pohyby této držby neznáme, ale v šestnáctém století patří tyto vesnice ke statku hradu Lichtenburk. - *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae I - VII*, 1855 - 1963 (RBM), zde RBM III, č. 1518, s. 594.
- 23) ...*cum magnis sumptibus... recuperavimus castra... Liuchtenburg... s velikými náklady... získali jsme zpět hrady... Lichtenburk...* - *Vita Caroli Quarti - Karel IV. Vlastní životopis*, Praha 1979, s. 70.
- 24) Čtení o Karlu IV. a jeho době - *Z pramenů*, Praha 1958, s. 234.
- 25) Na připojeném mapovém náčrtu najdeme "velitelské stanoviště" na plošině jižně od hradu.
K dobývání a obléhání hradů je stále ještě nejlepší to, co o tom napsal rozptýleně - tu a tam v textu - a zejména pak jako ucelenou kapitolu *Kterak Landšperk a jiní hradové bránění a obléhání býti mohli* Sedláček, August: *Hrady, zámky a tvrze království Českého II*, s. 97 násl.; týž: *Z hradů, zámků a podhradí*, Praha 1929 je výbor z *Hradů, zámků a tvrzí*, obsahující i tuto kapitolu. K obléhacím technikám též Durdík, Jan: *Husitské vojenství*, Praha 19542.
- 26) Macek, Josef: *Jagellonský věk v českých zemích I - IV*, Praha 1994 - 1999, zde I, s. 37. *Predikát měli Trčkové podle vesnice Lípa. Někteří čtenáři ji budou znát, je v centru bojiště z roku 1866 u Hradce Králové (Lípa, o. Hradec Králové).*
- 27) *Nhn. der Rabe = havran (Corvus frugilegus), nhn. der Kolkrahe = krkavec (Corvus corax)*. V pramenech latinských a německých je rodové jméno v podobě Rabenhaupt, krkavčí hlava, tvar Robmhápové nachází me pouze v pramenech českých. Erb, tak zvaný mluvící, vysvětlí vše: *Erbem Robmhápů ze Suché (Suchá, dvůr u osady Břehov, obec Žabovřesky, o. České Budějovice) je štít se šikmým pruhem, v něm tři krkavčí hlavy, klenot krkavec. Robmhápové vymřeli po meči Janem Josefem v roce 1761. - Kolář, Martin - Sedláček, August: Českomoravská heraldika II*, s. 231.
- 28) *Literatura k dějinám Lichnice viz pozn. 4.*
- 29) Sedláček, August: *Hrady, zámky a tvrze království Českého XII*, s. 29 - 43 (heslo Lichnice) *pověst o Lichnici a Dívčím kameni* v textu vůbec neuvádí, ale působivá a názorná ilustrace Karla Liebschera *Dívčí skok na Lichnici* reprodukována je, takže pověst Sedláček do jisté míry na milost vzal. Týž: *Sbírka pověstí historických lidu českého*, Praha b. r. (1894) *pověst o Lichnici a Dívčím kameni* rovněž nemá. Právem, protože vyprávění o neznámém rytíři a zlé hradní slečně je romantickou povídkou a nikoliv tím, co August Sedláček mínil pod pojmem "historická pověst". Pozoruhodné ovšem je, jak se tento příběh o Dívčím kameni v ústní slovesnosti v místě a v okolí udržuje dodnes.

doc. PhDr. Jaroslav Teplý, CSc.
Oddělení humanitních věd ÚJHS